

Consolidarea capacităților transfrontaliere

| Ghid privind provocările și bunele practici în
combaterea traficului de copii

Consolidarea capacităților transfrontaliere

**Ghid privind provocările și
bunele practici în combaterea
traficului de copii**

Acest ghid oferă o imagine de ansamblu structurată și comparativă a principalelor provocări și bune practici identificate în combaterea traficului de copii în țările partenere. Ghidul sintetizează concluziile rezultate din procesele de cartografiere și analiză contextuală, din revizuirea cadrului legal și instituțional, precum și din consultări extinse cu actorii interesați, examinând tiparele și rutele traficului, vulnerabilitățile victimelor și modelele organizaționale, alături de cadrele naționale din opt state membre ale UE. Organizat în jurul celor patru „P” - prevenire, identificare și protecție, urmărire penală și consolidarea parteneriatelor - acesta evidențiază lacunele comune, practicile promițătoare și instrumentele practice, oferind în același timp recomandări fundamentate pe dovezi pentru consolidarea expertizei judiciare, a răspunsului din prima linie și a cooperării transfrontaliere. Elaborat în cadrul proiectului SafeBorders, finanțat de Uniunea Europeană, ghidul servește ca un cadru de referință strategic pentru a sprijini acțiunile coordonate între actori multipli împotriva traficului de copii.

Autor(i): Delyana Doseva

Contribuții: Bozhidara Tsvetlova, Anniina Jokinen, Anna-Greta Pekkarinen, Sofie Relander, Jenna Kenttälä, Angeliki Serafeim, Irene Molioti, Eva Gashi, Dr. Maria Papathanasiou, Martha-Maria Karioti, Luciano Cortese, Marilena Ioannidou, Safae Sekkat, Marta Karol, Vânia Sampaio, Pedro Liberado, Friederike Savatier, Sofia Almeida, Marco Carvalho, Gina-Maria Stoian, Corina Panaite, Marian Bojoga, Alexandra Mituca

Revizor: Dimitar Markov

Această lucrare este licențiată sub [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate aparțin însă exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea finanțatoare). Uniunea Europeană sau autoritatea finanțatoare nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

ISBN:

Fotografie copertă: Vecteezy

Publicat de: Centrul pentru Studiul Democrației, 2026.

Cuprins

Lista abrevierilor	5
PARTEA I SCOP, DOMENIU DE APLICARE ȘI METODOLOGIE.....	6
Introducere	6
Notă metodologică	7
PARTEA II CADRUL TEMATIC.....	9
Ce înseamnă traficul de copii în Europa.....	9
1. Tipologii și tipare ale traficului	9
2. Rute de trafic și mobilitate.....	16
3. Actori și modele organizaționale	17
4. Profiluri de victimă și vulnerabilități	18
5. Notă comparativă specifică: Grecia, Italia și Portugalia - contexte de trafic legate de migrație.....	20
Cadrul juridic și instituțional: elemente comune.....	22
1. Belgia.....	22
2. Bulgaria	23
3. Finlanda	25
4. Grecia	26
5. Italia	28
6. Polonia.....	28
7. Portugalia	30
8. România	31
PARTEA III MODULE PRACTICE	32
Cei Patru P ai acțiunii împotriva traficului	32
Principii ale identificării sensibile la nevoile copiilor	34
Modulul 1 Prevenire	36
1. Principalele cadre generale	36
2. Lacune și practici promițătoare.....	39
3. Recomandări	40
4. Instrumente practice	41
Modulul 2 Identificare	43
1. Principalele cadre generale	43
2. Lacune și practici promițătoare.....	46
3. Recomandări	49
4. Instrumente practice	50
Modulul 3 Protecție.....	52
1. Principalele cadre generale	52
2. Lacune și practici promițătoare.....	53

3. Recomandări	56
4. Instrumente practice	57
Modulul 4 Urmărire penală	59
1. Principalele cadre generale	59
2. Lacune și practici promițătoare.....	60
3. Recomandări	64
4. Instrumente practice	65
Modulul 5 Consolidarea parteneriatelor	66
1. Principalele cadre generale	66
2. Lacune și practici promițătoare.....	69
3. Recomandări	72
4. Instrumente practice	73
ANEXA I: BIBLIOGRAFIE SPECIFICĂ ȚĂRII.....	74

Lista abrevierilor

CSMB	Consiliul Statelor de la Marea Baltică
CEPOL	Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii
CIG	Comisia pentru cetățenie și egalitate de gen (Portugalia)
e-CODEX	Comunicare în cadrul e-justiției prin intermediul schimbului de date online
ECRIS	Sistemul european de informații cu privire la cazierele judiciare
EUAA	Agenția Uniunii Europene pentru Azil
EASO	Biroul European de Sprijin pentru Azil
ELA	Autoritatea Europeană a Muncii
EMPACT	Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale
UE	Uniunea Europeană
Eurojust	Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală
Europol	Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii
FRA	Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene
Frontex	Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă
HEUNI	Institutul European pentru Prevenirea și Controlul Criminalității, afiliat Organizației Națiunilor Unite
IOM	Organizația Internațională pentru Migrație
OIM	Organizația Internațională a Muncii
JIT	Echipe comune de anchetă
Interpol	Organizația Internațională de Poliție Criminală
ONG	Organizație neguvernamentală
OSCE	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
OTSH	Observatorul privind Traficul de Persoane (Portugalia)
SIS	Sistemul de Informații Schengen
ONU	Organizația Națiunilor Unite
UNDOC	Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate
UNICEF	Fondul Națiunilor Unite pentru Copii

PARTEA I SCOP, DOMENIU DE APLICARE ȘI METODOLOGIE

Introducere

Acest ghid este elaborat în cadrul proiectului **Consolidarea expertizei judiciare și a sprijinului din linia întâi pentru combaterea traficului de copii (SafeBorders)**.

SafeBorders își propune să abordeze problema traficului de copii prin consolidarea capacităților autorităților judiciare și ale profesioniștilor din prima linie. Proiectul se axează pe identificarea tiparelor de risc și a vulnerabilităților, pe cartografierea actorilor implicați în protecție și reintegrare, pe analiza cadrului juridic și procedural și pe consolidarea cooperării transnaționale pentru depistarea rețelelor infracționale. Inițiativa combină formarea specifică pentru procurori și personalul din prima linie cu dezvoltarea unui instrument bazat pe inteligență artificială pentru identificarea tiparelor de trafic transfrontalier și se încheie cu o campanie de conștientizare publică menită să sprijine depistarea și intervenția timpurie.

Proiectul este pus în aplicare de un consorțiu alcătuit din opt state membre ale UE: Centrul pentru Drept Constituțional European (CECL, Grecia), coordonatorul proiectului, Ministerul Migrației și Azilului din Republica Elenă (MoMA, Grecia), Cesie Ente Del Terzo Settore (CESIE, Italia), Centrul pentru Studiul Democrației (CSD, Bulgaria), Missing Children Europe (MCE, Belgia), Asociația Pentru Dezvoltarea Practicilor Alternative de Reintegrare și Educație (ADPARE, România), Fundația Vela Organizacja Humanitarna na Rzecz Ochrony i Edukacji (VELA, Polonia), Qualify Just – IT Solutions and Consulting SA (IPS_Innovative Prison Systems) (IPS).

Ghidul este conceput pentru o comunitate largă de practicieni care se confruntă cu traficul de copii în activitatea lor de zi cu zi — procurori și judecători, reprezentanți ai autorităților de aplicare a legii, lucrătorii sociali, profesioniști în domeniul protecției copilului și alți actori din prima linie. Scopul său este în mod deliberat practic și oferă orientări structurate, bazate pe dovezi, pentru principalii piloni ai răspunsului în materie de combatere a traficului: prevenire, identificare timpurie, protecția victimelor și asistența acordată acestora, urmărire penală eficientă și crearea de parteneriate eficiente.

Scopul central al acestui ghid este de a aduce coerență într-un domeniu care, în practică, este adesea perceput ca fiind complex și fragmentat. El reunește cadrele juridice și instituționale corespunzătoare internaționale și ale UE și le pune în legătură cu dovezi concrete din opt state membre ale UE (Belgia, Bulgaria, Finlanda, Grecia, Italia, Polonia, Portugalia și România). Aceste perspective naționale - extrase din exerciții de cartografiere, interviuri cu practicieni și evaluări practice - oferă o imagine asupra modului în care funcționează sistemele în practică, asupra deficiențelor lor și asupra situațiilor în care colaborarea contează cu adevărat.

Din punct de vedere operațional, ghidul reunește instrumentele existente utilizate în prezent în diferite țări și sectoare, le organizează tematic și le prezintă într-un format clar și accesibil. Această abordare contribuie la reducerea suprapunerilor, face lacunele mai vizibile și îi sprijină pe practicieni să identifice instrumentele care sunt cele mai potrivite în diferitele etape ale unui caz, oferind în cele din urmă posibilitatea unor răspunsuri mai coerente, mai prompte și mai centrate pe copil.

Notă metodologică

Ghidul se bazează pe o metodologie pe mai multe niveluri, care îmbină cartografierea, cercetarea calitativă și analiza comparativă în opt state membre ale UE - Belgia, Bulgaria, Finlanda, Grecia, Italia, Polonia, Portugalia și România. Obiectivul este de a înțelege cum este abordat traficul de copii în practică, care sunt principalele lacune ale sistemelor și ce abordări par a fi cele mai promițătoare.

La nivel național, cercetarea a fost realizată în două etape și a avut ca rezultat opt rapoarte de țară. Prima etapă a fost realizată prin analiză documentară, care a acoperit perioada 2018–2025 și a presupus examinarea peisajului instituțional din fiecare țară, identificarea principalilor actori implicați în activitatea de combatere a traficului și revizuirea cadrului juridic și procedural care reglementează prevenirea, identificarea, protecția, urmărirea penală și construirea de parteneriate. În paralel, analiza a luat în considerare factorii socio-economici mai amplii care influențează vulnerabilitatea copiilor la trafic.

În a doua fază a cercetării a fost realizată colectarea de date calitative. Organizate în 28 de grupuri tematice alcătuite din profesioniști din diferite domenii și cu experiență operațională, discuțiile au testat cadrele cartografiate în raport cu practica, evidențiind provocări practice, lacune de coordonare, limitările instrumentelor existente și realitățile gestionării cazurilor transfrontaliere. Au fost realizate în total 112 interviuri individuale cu experți selectați, permițând o explorare mai onestă și detaliată a aspectelor sensibile și a oportunităților de îmbunătățire.

Pe baza acestor dovezi, a fost realizată o analiză comparativă pentru a identifica provocările comune și practicile promițătoare din cele opt țări partenere. Informațiile specifice fiecărei țări prezentate în acest ghid sunt extrase în întregime din constatările rapoartelor de țară, care sunt disponibile public și sunt menționate în Anexa I: Bibliografie specifică fiecărei țări.

Partea a II-a, Cadrul tematic, oferă o prezentare generală a tendințelor în materie de trafic de copii în cele opt țări partenere în ultimii opt ani (2018–2025). Pe baza rapoartelor de țară, acesta identifică cele mai frecvente forme de trafic de copii, modurile în care este organizată în mod obișnuit exploatarea și principalele vulnerabilități și factori socio-economici care expun copiii la risc. De asemenea, evidențiază tipare specifice fiecărei țări, arătând cum contextul național modelează riscurile.

În plus, cartografiază cadrele juridice și instituționale de combatere a traficului de persoane din fiecare țară și examinează modul în care sunt structurate sistemele naționale, identifică principalii actori instituționali implicați și prezintă rolurile și responsabilitățile lor în cadrul răspunsului la trafic.

Pentru a face ca analiza să fie mai specifică și mai accesibilă pentru practicieni, ghidul adoptă apoi o abordare tematică. El explorează constatările rapoartelor de țară în principalele domenii ale acțiunii împotriva traficului — prevenire, identificare, protecție, urmărire penală și parteneriat. Ghidul formulează recomandări menite să abordeze lacunele identificate, să consolideze practicile existente și să sprijine răspunsuri mai coerente și sensibile la nevoile copiilor în ceea ce privește prevenirea, identificarea, protecția, urmărirea penală și construirea de parteneriate.

În paralel, ghidul inventariază instrumentele practice deja utilizate în cele opt țări partenere, organizându-le în funcție de rol și de etapa intervenției. Reunirea acestor instrumente într-un format accesibil și ușor de utilizat contribuie la reducerea fragmentării, sprijină un proces decizional în cunoștință de cauză și facilitează identificarea de către practicieni a instrumentului potrivit la momentul potrivit.

În final, o bibliografie specifică fiecărei țări este inclusă într-o anexă la ghid. Pe lângă rapoartele de țară, aceasta reunește toate trimiterile citate de parteneri, grupate pe tipuri de documente. Deși multe surse sunt disponibile doar în limbile lor naționale, prezentarea lor structurată le permite cititorilor să aprofundeze, acolo unde este necesar, contextul specific fiecărei țări. Împreună, aceste elemente permit ca din acest ansamblu complex de dovezi să se extragă în cadrul ghidului orientări clare și practice, care sprijină profesioniștii din prima linie în prevenirea traficului, identificarea și protejarea victimelor-copii și consolidarea cercetărilor și a urmăririlor penale, asigurând în același timp faptul că protecția victimelor și bunăstarea copilului ocupă un loc central pe tot parcursul procesului.

PARTEA II CADRUL TEMATIC

Ce înseamnă traficul de copii în Europa

Traficul de copii în Europa nu este un fenomen uniform. În pofida contextelor socio-economice și a capacităților instituționale diferite, aceleași vulnerabilități, logici de recrutare și practici infracționale se manifestă la nivel transfrontalier. Ceea ce tinde să varieze este poziția fiecărei țări în cadrul contextului mai larg al traficului: unele sunt în principal țări de origine, altele de tranzit sau de destinație, iar multe îndeplinesc simultan toate cele trei roluri. Este important să se analizeze în ce măsură sistemele naționale sunt capabile să recunoască aceste realități în practică și să răspundă în moduri care identifică, protejează și sprijină copiii traficați încă din primele etape și în mod eficace.

Un rezultat transversal esențial al cercetării se referă la inconsecvențele semnificative în materie de colectare a datelor. În unele cazuri, datele nu sunt păstrate într-o singură bază de date integrată, ci sunt colectate separat de diferite autorități, utilizând categorii statistice și metodologii de codificare divergente (de exemplu, **Belgia**), altele colectează date referitoare atât la victimele-copii prezumate, cât și la cele identificate formal (de exemplu, **Grecia, Portugalia, Italia**), iar altele înregistrează doar victimele copii identificate formal (de exemplu, **Bulgaria, Finlanda, Polonia**). În **România**, datele includ, de asemenea, victimele materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor în statisticile privind traficul de copii. În plus, țările raportează date care acoperă perioade diferite din ultimii opt ani, ceea ce limitează comparabilitatea.

O altă considerație importantă este faptul că rezultatele privind tipologiile de trafic, tiparele și profilurile victimelor se bazează, de asemenea, pe activitatea de teren. Întrucât activitatea de teren a implicat profesioniști din diferite sectoare, trimerile se pot raporta la diferite categorii de victime: actorii judiciari (cum ar fi procurorii și judecătorii) se referă de obicei la victimele identificate formal, în timp ce practicienii din prima linie (cum ar fi lucrătorii sociali din adăposturi sau ofițerii de poliție) lucrează adesea cu victime prezumate. Din aceste motive, prezentul ghid evită citarea unor cifre specifice și se axează în schimb pe tendințele generale care includ atât victimele-copii prezumate, cât și pe cele identificate formal.¹

1. Tipologii și tipare ale traficului

Forme de exploatare

Din setul de date reies patru tipologii dominante: **exploatarea sexuală, exploatarea prin muncă, exploatarea în activități infracționale și exploatarea prin cerșetorie**. Fiecare se manifestă diferit în fiecare context național, însă logica de fond - marginalizarea economică, inegalitatea structurală, dinamica migrației și evoluția digitală - este remarcabil de consecventă.

Exploatarea sexuală rămâne cea mai răspândită și constant identificată formă de trafic de copii în țările partenere, deși vizibilitatea și calitatea datelor variază. **România** și **Bulgaria** prezintă tiparele cel mai clar conturate: în ambele, fetele adolescente domină populația victimelor, fiind traficate la nivel național și în întreaga Europă în vechi circuite transnaționale. Recrutarea se bazează în mare măsură pe manipulare - constrângere în cadrul unei relații romantice, promisiuni false sau metoda

¹ Toate datele disponibile, specifice fiecărei țări, sunt cuprinse în rapoartele de țară corespunzătoare.

„loverboy”² - care rămâne foarte răspândită în **România** și este din ce în ce mai vizibilă în **Bulgaria** și **Italia**.

România – Caz de exploatare sexuală transnațională (2025)

Acest caz a implicat exploatarea sexuală a unei minore și a două femei adulte, toate de naționalitate română, între 2011 și 2020, în România, Germania și Italia. Autorul a folosit metoda „loverboy”, exploatând vulnerabilitatea financiară a victimelor și lipsa lor de educație și a menținut controlul prin violență, amenințări, datorii și restricția privind libera circulație.

Victimele au fost traficate pe plan intern și la nivel transfrontalier, prin Ungaria și Austria. Ele au fost identificate de autoritățile de aplicare a legii în cadrul unei cercetări penale mai ample și recunoscute oficial ca victime ale traficului. Identificarea victimelor a fost îngreunată deoarece inculpatul a folosit activități de proxenetism pentru a ascunde traficul și exploatarea minorei și a celorlalte două victime. Toate au fost direcționate prin mecanismul național de îndrumare și au beneficiat de sprijin psihosocial și social, inclusiv de servicii de protecție a copilului pentru minoră.

În mai 2025, traficantul a fost condamnat la peste șapte ani de închisoare, cu restrângerea suplimentară a unor drepturi civile, și obligat să plătească 25.000 EUR daune morale fiecărei victime.

Cazul evidențiază îndrumarea eficientă a victimelor și acordarea de despăgubiri, dar și dificultatea de a identifica traficul de copii atunci când exploatarea este mascată prin infracțiuni de proxenetism.

În **Grecia**, rata exploatării sexuale în rândul copiilor de la nivel național și migranți este relativ scăzută, exploatarea prin cerșetorie și exploatarea prin muncă reprezentând formele predominante.

În **Italia**, riscurile sunt concentrate în rândul copiilor migranți neînsoțiți care sosesc pe rutele mediteraneene — inclusiv copii din regiunea SWANA (Asia de Sud-Vest și Africa de Nord) și din Africa Subsahariană — care se confruntă cu exploatare sexuală în timpul tranzitului sau după sosire. În Belgia, exploatarea sexuală rămâne una dintre cele mai constant identificate forme de trafic de copii, deși profilurile minorilor afectați se schimbă în timp. Dacă în anii 2018–2019 minorii nigerieni și vietnamezi erau deosebit de vizibili în cazurile de exploatare sexuală și prin muncă, tiparele mai recente indică fetele belgiene (atât în Flandra, cât și în Regiunea Valonă) și băieții afgani (în principal în Flandra). **Polonia** raportează exploatare sexuală persistentă a copiilor atât polonezi, cât și străini (inclusiv copii romi), în timp ce **Portugalia** - deși identifică mai puține cazuri de exploatare sexuală - documentează totuși mai multe situații, inclusiv legate de trafic asociat cu adopțiile.

O altă evoluție în mai multe țări este **escaladarea exploatării sexuale online**. **România** raportează o creștere semnificativă a cazurilor de grooming (racolare a unui minor în scopuri sexuale) online și pornografie infantilă, tendință reflectată și în **Polonia**, unde 26 % dintre adolescenți raportează

² Deși partenerii consorțiului recunosc că termenul „loverboy” („îndrăgostitul”) este imprecis și nu este considerat adecvat, el este în continuare utilizat la scară largă și recunoscut de autoritățile judiciare. Din motive de claritate și pentru a asigura coerența cu sursele oficiale, termenul este, prin urmare, menționat în acest raport.

experiențe de abuz sexual online, iar șantajul digital este utilizat din ce în ce mai mult ca mijloc de constrângere. **Bulgaria** semnalează o creștere a recrutării online prin rețele de socializare și aplicații criptate. În **Belgia**, industria sexului s-a mutat în mediul online, în special după pandemia de COVID-19. De asemenea, poate fi identificată o legătură între groomingul online și cazurile de copii dispăruți. În aceste cazuri, copilul este convins sau manipulat de către persoana care îl racolează să plece de acasă, adesea sub falsa convingere că intră într-o relație de încredere sau romantică. În **Finlanda**, a crescut numărul cazurilor în care copiii au fost conduși către exploatare sexuală prin control psihologic și manipulare online. În toate țările, pandemia de COVID-19 a intensificat această schimbare, deoarece restricționarea mobilității fizice i-au împins pe traficanți către spațiile digitale.

Exploatarea prin muncă apare în toate cele opt țări, însă cu niveluri diferite de vizibilitate.

Polonia prezintă o creștere structurală a traficului de forță de muncă în ansamblu, copiii regăsindu-se în agricultură, construcții, muncă domestică și formele minore de muncă forțată. Copiii migranți din Ucraina, Belarus, România, Vietnam și Filipine sunt afectați în mod deosebit. **Portugalia** identifică în mod similar exploatarea prin muncă drept una dintre formele sale principale, în special în rândul copiilor străini din Africa, America Latină și Asia de Sud, care sosesc cu documente false sau prin canale ilegale. **Italia** consemnează exploatarea copiilor migranți în agricultură, industria ospitalității și economiile informale, adesea facilitată de rețele organizate.

Finlanda și **Belgia** au mai puține cazuri documentate de exploatare prin muncă a copiilor. În **Finlanda**, unii copii se confruntă cu riscuri legate de aservire domestică sau exploatare în cadrul afacerii de familie. În plus, tinerii refugiați și solicitanți de azil aflați în căutarea unui loc de muncă pot fi vizați de angajatori lipsiți de scrupule. În **Belgia**, numărul scăzut de cazuri poate reflecta dificultăți sau schimbări în depistare, iar nu incidența reală. Copiii sunt întâlniți în sectoare precum munca domestică, înfrumusețare, curățenie și ospitalitate, lucrând uneori neoficial pentru a contribui la întreținerea lor sau pentru a rambursa datoriei. Inspectorii de muncă observă că exploatarea își adaptează tot mai mult practicile pentru a evita depistarea, ceea ce face cazurile depistarea și identificarea cazurilor mai complexă.

Bulgaria și **România** raportează un număr în creștere de cazuri de exploatare prin muncă. **România** semnalează copii care lucrează în stâne, în timp ce **Bulgaria** evidențiază băieții adolescenți ca fiind deosebit de vulnerabili la constrângerea de a presta muncă exploatare în sectoare precum agricultura, construcțiile și sectoarele de producție cu salarii mici.

În **Grecia** exploatarea prin muncă a copiilor a înregistrat rate crescute în 2024, deși exploatarea prin cerșetorie rămâne, ca și în anii precedenți, forma raportată cel mai frecvent.

În toate rapoartele, **exploatarea prin muncă tinde să fie insuficient identificată**, în special acolo unde sistemele nu dispun de proceduri standardizate de screening (**Portugalia, Polonia**), se bazează în mare măsură pe autoritățile de aplicare a legii pentru identificarea formală (**Portugalia**) sau se confruntă cu acces limitat la zonele rurale (**Bulgaria, România**).

Polonia – Caz de exploatare prin cerșetorie forțată (2024)

Doi copii, în vârstă de 12 și 14 ani, au fost traficați de tatăl lor pe plan intern pentru a cerși în Tarnów, în perioada aprilie-noiembrie 2023. Exploatarea s-a bazat pe autoritatea părintească, veniturile copiilor fiind confiscate și folosite pentru a achiziționa alcool.

Intervenția judiciară a dus la îndepărtarea copiilor și la deschiderea unei cercetări penale. Procurorii l-au acuzat pe tată de trafic de persoane în temeiul legislației poloneze, recunoscând cerșetoria forțată ca formă de trafic, în pofida inexistenței circulației transfrontaliere. În noiembrie 2024, Tribunalul Districtual din Tarnów l-a condamnat, aplicându-i o pedeapsă de puțin peste un an - sancțiune considerată pe scară largă ca fiind blândă.

Cazul evidențiază dificultățile de identificare a traficului de copii în cadrul familiilor, riscul ca cerșetoria forțată să fie tratată ca infracțiune minoră și nevoia unei recunoașteri mai ferme și a unor sancțiuni proporționale pentru traficul intern de copii.

Exploatarea prin cerșetorie forțată este documentată în mod deosebit în **Bulgaria, România, Polonia, Grecia și Portugalia**. Cazurile care implică cerșetorie forțată apar adesea în cadrul unității familiale, părinții sau rudele apropiate exploatând direct copiii. În **Bulgaria**, grupuri organizate exploatează copii romi pentru cerșetorie și activități infracționale minore în orașe din Europa de Vest - un tipar care persistă de zeci de ani. **România** evidențiază cerșetoria forțată ca fiind una dintre formele de exploatare cel mai puțin depistate, fiind adesea folosiți chiar și sugari. În **Polonia**, minoritățile etnice și în special copiii romi sunt traficați în scopul cerșetoriei. Echipele ONG-urilor **grecești** din Atena și Salonic au raportat o vizibilitate ridicată și variabilă sezonieră a cerșetoriei în rândul copiilor, în special în zonele turistice. Au fost observate diferențe în comportamentul exploatatorilor, actorii părând să își desfășoare activitatea cu mai mare ușurință în Atena, ceea ce poate reflecta un nivel de risc perceput mai scăzut. Prezența grupurilor de copii folosiți la cerșetorie a fost asociată cu ușurința deplasării transfrontaliere și a relocării sezoniere. **Portugalia** raportează, de asemenea, un număr semnificativ de băieți care au fost traficați pentru muncă și cerșetorie organizată. Aceste forme de exploatare sunt cel mai răspândite acolo unde copiii sunt integrați în economii informale, în comunități excluse din punct de vedere social sau în unități familiale în care astfel de practici sunt normalizate. În **Belgia**, cerșetoria forțată apare mai rar în statistici, în principal pentru că aceste victime aparțin adesea unor comunități extrem de nomade și dispar rapid, ajungând rareori în etapa în care pot fi identificate formal ca victime.

Exploatarea în activități infracționale implică cel mai frecvent furt, furturi din magazine și furtul din buzunare. În **Belgia**, centrele de sprijin pentru victime identifică exploatarea în activități infracționale drept una dintre principalele forme de exploatare a copiilor, însă autoritățile de aplicare a legii remarcă faptul că aceste cazuri ies adesea la iveală doar în timpul cercetărilor, multe rămânând probabil nedepistate; în același timp, victimele sunt din ce în ce mai tinere, în special în rândul minorilor legați de bande de stradă cu origini în Maghreb³. **Grecia** raportează copii folosiți în activități infracționale minore (de exemplu, furt, infracțiuni la nivel de stradă) sau în infracțiuni mai grave (de exemplu, trafic de droguri, introducerea ilegală de migranți), rareori recunoscute în timp util ca fiind exploatare prin trafic. În **Finlanda**, activitatea infracțională forțată în rândul minorilor implică în principal infracțiuni legate de droguri, furt și extorcare, fiind adesea determinată de intimidare, șantaj sau rambursarea datoriilor, copiii sub 15 ani fiind vizați în mod deliberat din cauza lipsei de răspundere penală. **Finlanda** consideră că copiii care fug din centrele de plasament sunt expuși riscului de exploatare sexuală, precum și de exploatare în activități infracționale, comise în schimbul banilor sau al cazării. Tinerii care se confruntă cu probleme de consum de substanțe sunt, de asemenea, uneori presați sau forțați să participe la activități infracționale pentru a-și rambursa

3 Maghreb se referă la Maroc, Algeria, Libia și Mauritania.

datoriile acumulate prin consumul de droguri. În unele zone din **Italia**, băieți străini neînsoțiți sunt recrutați pentru distribuția de droguri. În **România** constrângerea la activități infracționale este menționată ca o formă emergentă, strâns legată de cerșetorie. În **Polonia** cazurile de copii folosiți pentru activități infracționale minore sau fraudă privind beneficiile sociale indică metode de exploatare în evoluție.

Astfel de forme de exploatare apar, de regulă, în contexte în care copiii sunt deja expuși la norme infracționale, marginalizare socială sau presiuni constante din partea mediului lor imediat.

Bulgaria – Adopție ilegală / Vânzare unui copil (2019)

Acest caz privește traficul unui nou-născut din Bulgaria către Grecia în scopul unei adopții ilegale. Infracțiunea a fost comisă în 2010, dar a fost urmărită penal abia în 2019, scoțând la iveală întârzieri grave în cercetare și îndeplinirea justiției.

Victima, o mamă a trei copii care trăia în sărăcie extremă și vulnerabilitate socială, a fost înșelată de făptuitor să accepte să nască în Grecia și să își cedeze copilul în schimbul a 4.500 EUR - sumă pentru care nu a existat niciodată intenția de plată. Cazul a implicat trafic transfrontalier, dar hotărârea nu oferă informații privind identificarea, îndrumarea sau sprijinirea victimei.

Autorul a fost condamnat și, în final, sancționat cu cinci ani de închisoare și o amendă de 40 000 BGN (aprox. 20 000 EUR).

Intervalul de timp îndelungat dintre săvârșirea infracțiunii și condamnare evidențiază slăbiciunile persistente în depistarea timpurie, protecția victimelor și urmărirea penală promptă în cazurile de trafic de copii în scopul adopțiilor ilegale.

Deși este mai puțin răspândită decât exploatarea sexuală sau prin muncă, **exploatarea în adopții ilegale și vânzarea de copii** reprezintă una dintre cele mai complexe tipologii. **Bulgaria** prezintă cel mai clar tipar: vânzarea de nou-născuți de către femei însărcinate vulnerabile este o formă cunoscută de trafic de ani de zile. Rapoartele **Greciei**, în calitate de țară de destinație obișnuită, confirmă acest lucru, făcând referire la traficul legat de adopții ilicite și aranjamente de tip maternitate de substituție care implică femei însărcinate vulnerabile, în principal de origine străină. Aceste cazuri exploatează adesea lacunele din dreptul familiei, lipsa de control asupra înregistrării nașterilor și existența unei cereri internaționale. Deși mecanismele transfrontaliere tradiționale au înregistrat o scădere - parțial din cauza destructurării rețelelor și a schimbărilor în mobilitatea în UE - părțile interesate bulgare descriu o schimbare a modului de operare: în loc să transporte femeile însărcinate în străinătate, cumpărătorii călătoresc acum în Bulgaria, unde se utilizează filiația falsificată și complicitatea din spitale pentru a transfera direct sugarii. **Portugalia** și **România** documentează, de asemenea, cazuri de adopții ilegale, deși mai puțin sistematic. În **Portugalia**, adopțiile ilegale apar intermitent în statisticile oficiale; în **România**, mame tinere din medii vulnerabile sunt constrânse să își predea sugarii în condiții înșelătoare sau exploatare. Această tipologie este profund interconectată cu sărăcia extremă, vulnerabilitatea de gen și facilitarea de către criminalitatea organizată.

Finlanda – Trafic de copii în scopul căsătoriei forțate (2025)

Cazul vizează o fată irakiană care a fost forțată să se căsătorească la vârsta de 13 ani cu o rudă de sex masculin, mai în vârstă. Căsătoria a avut loc în Grecia, în 2008, după care autorul infracțiunii a adus victima în Finlanda folosind documente falsificate. Timp de peste un deceniu, victima a fost supusă violenței, amenințărilor și unui control sever, trăind în condiții de dependență din cauza vârstei, a statutului de migrant, a lipsei competențelor lingvistice și a absenței resurselor financiare.

Cazul a ieșit la iveală abia în 2018, când victima a făcut declarații după ce a divorțat de autorul infracțiunii și a raportat răpirea copiilor lor în Irak.

Autoritățile finlandeze au emis un mandat european de arestare, ceea ce a dus la arestarea suspectului în Grecia, în 2024. Tribunalul districtual din sud-vestul Finlandei l-a condamnat pentru trafic de persoane în formă gravă, forțarea unui copil la căsătorie, răpire de copii și lipsire de libertate în formă gravă, aplicându-i o pedeapsă de șase ani și jumătate de închisoare (hotărâre fără caracter definitiv).

Cazul evidențiază dificultatea identificării timpurii în situațiile de căsătorie forțată, în special atunci când membrii familiei sunt complici, precum și provocările legate de colectarea probelor transfrontaliere. De asemenea, ilustrează modul în care traficul în scopul căsătoriei forțate se întrepătrunde adesea cu alte infracțiuni grave și explică de ce astfel de cazuri rămân raportate insuficient într-o măsură semnificativă.

Căsătoria forțată apare într-un număr limitat de rapoarte naționale. Este abordată cel mai clar în raportul **finlandez**, fiind a doua cea mai frecvent depistată formă de trafic din țară. Fenomenul este legat de cazuri de fete cu origine migrantă trimise în străinătate pentru a se căsători, de căsătorii încheiate în afara **Finlandei**, exploatarea având loc după sosire, și de situații în care bărbați adulți aranjează căsătorii cu o soție tânără fie în străinătate, fie în Finlanda. Aceste cazuri sunt adesea precedate de violență sau de presiuni legate de onoare în cadrul familiilor extinse sau al structurilor comunitare, căsătoria funcționând ca un mecanism de exploatare și, în unele situații, ca o cale de obținere a dreptului de ședere prin reîntregirea familiei. O dinamică similară este observată și în rândul cetățenilor finlandezi, în special în comunitățile religioase închise. Raportul **bulgar** se referă la căsătoria forțată ca la o practică de exploatare reprezentativă în anumite comunități rome, în timp ce **Grecia** raportează câteva cazuri din 2024, care implică victime-copii ale căror căsătorii au avut loc înainte de intrarea în țară. În toate contextele, căsătoria forțată rămâne o formă de trafic deosebit de dificil de identificat, întrucât exploatarea este integrată în aranjamente familiale, culturale sau de migrație, iar nu în cadre infracționale evidente.

Tendințe emergente

Noile tehnologii au mutat traficul de copii de la recrutarea predominant vizibilă, față în față, către modele hibride, mediate digital, în toate țările partenere: contactul inițial are loc tot mai des pe rețele de socializare, aplicații de mesagerie sau platforme de jocuri (rapoartele din **Grecia, Polonia, Portugalia, Belgia, Italia și Finlanda** consemnează faptul că recrutorii folosesc din ce în ce mai mult platforme și aplicații criptate pentru a racola și recruta copii).

Acest lucru a produs două efecte operaționale clare, raportate de practicieni: (1) recrutarea și groomingul la scară largă și la distanță (identități false, manipulare în cadrul unei relații romantice, anunțuri false de angajare), menționate în **Polonia, Grecia, Portugalia, Belgia și Italia**; și (2) exploatarea sexuală online și circulația rapidă a materialelor cu abuz sexual asupra copiilor, remarcate în mod explicit în **Belgia, Italia, România și Polonia**.

Belgia – Cazul de exploatare sexuală din Liège, Arlon și Bruxelles (2022)

Patru adolescente, dintre care trei sub 16 ani, au fost exploatare sexual de o rețea de autori bărbai și femei care le recrutau prin grooming online (prin Snapchat) și întâlniri pe stradă. Victimele au fost constrânse la prostituție prin violență, amenințări, control financiar și relocare, exploatare în susținându-și veniturile.

Cazul a fost identificat în ianuarie 2020, în urma unui raportării transmise de un client către Child Focus. În 2021, instanța penală din Liège a condamnat trei inculpați de sex masculin, aplicând pedepse cu închisoarea între trei și șapte ani, în timp ce o inculpată de sex feminin a fost achitată în temeiul principiului nepedepsirii, din cauza subordonării sale față de o persoană de sex masculin care a racolat-o. În urma apelului, în 2022, una dintre pedepse a fost majorată la zece ani.

Cazul evidențiază rolul legăturilor traumatice, al experiențelor negative din copilărie, al depistării timpurii prin vigilență și al aplicării practice a principiului nepedepsirii în cazurile de trafic de copii.

Acest lucru a produs două efecte operaționale clare, raportate de practicieni: (1) recrutarea și groomingul la scară largă și la distanță (identități false, manipulare în cadrul unei relații romantice, anunțuri false de angajare), menționate în **Polonia, Grecia, Portugalia, Belgia și Italia**; și (2) exploatarea sexuală online și circulația rapidă a materialelor cu abuz sexual asupra copiilor, remarcate în mod explicit în **Belgia, Italia, România și Polonia**.

Utilizarea platformelor criptate sau anonime și a grupurilor închise complică depistarea și cercetarea transfrontalieră (semnalată în **Polonia și Grecia**), în timp ce actorii din prima linie din toate țările raportează că nivelul redus de alfabetizare digitală a copiilor în materie de riscuri le amplifică vulnerabilitatea la grooming și la constrângere bazată pe imagini (raportată în **Grecia, Italia, România și Finlanda**).

Mai multe rapoarte ale țărilor partenere subliniază, de asemenea, modul în care tehnologia a schimbat strategiile de control ale traficanților: **șantajul digital⁴ și constrângerea de la distanță** (solicitări de a produce imagini sau materiale video în direct, urmate de amenințări de distribuire a acestora) sunt menționate în mod repetat în **Polonia, Italia, Belgia, Finlanda și România** ca mecanism de control în creștere, care menține victimele supuse fără izolare fizică. În plus, grupările de crimă organizată folosesc platforme de socializare și aplicații de mesagerie pentru a recruta tineri, de exemplu, pentru traficul de droguri, atacuri cibernetice, fraude online și violență la comandă.

4 Poliția finlandeză și-a exprimat îngrijorarea cu privire la rețelele online de prădători (cum ar fi The Com), care exploatează copii prin tactici de șantaj extrem de violent.

În același timp, tehnologia permite o coordonare transfrontalieră mai rapidă și mai puțin costisitoare a rețelelor (observată în **Portugalia și Polonia**) și le permite exploatatorilor să gestioneze mobilitatea și logistica exploatării, lăsând totodată mai puține urme fizice.

În cele din urmă, rapoartele țărilor partenere converg în ceea ce privește consecințele instituționale: reprezentanții autorităților de aplicare a legii și ai sistemelor de protecție a copilului afirmă frecvent că capacitatea lor de cercetare și de schimb de date este depășită de metodele digitale ale traficantilor (**Grecia, Polonia**); ei solicită acces interoperabil la probe digitale, îmbunătățirea criminalisticii digitale, instrumente asistate de inteligență artificială și prevenire prin alfabetizare digitală pentru copii și îngrijitori (recomandări formulate în **Polonia, Grecia, Finlanda și Portugalia**).

2. Rute de trafic și mobilitate

Un tipar comun tuturor celor opt rapoarte este coexistența **mobilității transnaționale și a traficului intern**, cu o pondere relativă diferită în funcție de țară.

Belgia este atât țară de destinație, cât și de tranzit, cea de-a doua situație referindu-se la copiii care încearcă să își continue ruta de migrație către Regatul Unit. Are loc și trafic intern, fetele din Flandra și din Regiunea Valonă fiind din ce în ce mai afectate, exploatarea sexuală fiind forma cea mai frecventă. **Bulgaria** apare în principal ca țară de origine (fete din Bulgaria traficate în Germania, Austria și Țările de Jos), dar raportează un trafic intern în creștere — în special în scop de exploatare sexuală — adesea legat de rețele infracționale interne care exploatează sărăcia. Pandemia de COVID-19 a accelerat această schimbare în Bulgaria, pe măsură ce mobilitatea transfrontalieră a scăzut. Există o recunoaștere tot mai mare a faptului că Bulgaria devine din ce în ce mai mult o țară de destinație pentru persoanele traficate. Deosebit de vulnerabili sunt lucrătorii migranți din țări terțe, al căror număr a crescut ca răspuns la deficitul de forță de muncă, precum și femeile și copiii ucraineni care au fugit de război.

Finlanda raportează că copiii cu statut de migrant sau refugiat pot fi traficați în scop de exploatare sexuală sau prin muncă în timpul tranzitului către Finlanda, iar cazurile de căsătorie forțată implică adesea fete trimise în străinătate, căsătorite în străinătate, dar exploatate în Finlanda sau căsătorite în Finlanda cu soți din țara lor de origine. În rândul copiilor finlandezi, cei ce se sustrag de la instituțiile de protecție sunt deosebit de vulnerabili la multiple forme de exploatare, iar căsătoriile forțate pot avea loc, de asemenea, în cadrul comunităților închise sau religioase.

În 2024, **Grecia** a raportat că victimele-copii neînsoțite erau cel mai frecvent exploatate în țara lor de origine, urmată de Turcia. Se constată, de asemenea, o tendință tot mai mare de exploatare internă, în special exploatare prin muncă și cerșetorie forțată.

În **Italia**, linia de demarcație dintre introducerea ilegală de migranți și traficul de copii este adesea neclară, întrucât facilitarea migrației ilegale se poate transforma în exploatare atunci când copiii sunt constrânși sau forțați să ramburseze datoriile acumulate pentru călătorie. În Sicilia, traficul este strâns legat de fluxurile migratorii mixte și de rețelele transnaționale de introducere ilegală de migranți, insula fiind un punct-cheie de sosire pentru copiii neînsoțiți din Africa de Nord, în special din Tunisia și Libia. Autoritățile raportează că mulți copii sosesc având deja contacte și instrucțiuni prestabilite, ceea ce sugerează o coordonare de către rețele de crimă organizată pentru continuarea circulației lor în Europa.

În trecut, copiii polonezi erau traficați în străinătate, în principal în Europa Occidentală și de Nord, în scop de exploatare sexuală. În ultimii ani, traficul spre exterior a scăzut, în timp ce copiii străini – în principal din Ucraina, România și Bulgaria – sunt din ce în ce mai mult traficați în Polonia în scop de exploatare sexuală, muncă forțată sau cerșetorie. Războiul din Ucraina a crescut brusc numărul copiilor aflați în situație de risc în Polonia. Din 2022, peste 1,5 milioane de copii refugiați ucraineni, mulți neînsoțiți sau separați de familii, se confruntă cu riscuri sporite de trafic și exploatare online din cauza strămutării, a lipsei de supraveghere și a barierelor lingvistice.

Portugalia este în principal o țară de tranzit și de destinație, rolul său variind de la un an la altul, și mai rar o țară de origine. Majoritatea victimelor-copii identificate au provenit din UE (România, Bulgaria), acestea fiind urmate de Africa (Angola și Nigeria) și de America Latină (în special Brazilia). Statutul de migrant este un factor determinant pentru vulnerabilitate, în special pentru copiii din țări cu afinități culturale și lingvistice, precum Brazilia, a căror proximitate față de Portugalia poate facilita migrația, dar poate, de asemenea, să ușureze exploatarea de către traficanți prin promisiuni mincinoase. Există și cazuri interne, o minoritate a victimelor fiind copii portughezi.

România rămâne în principal o țară de origine pentru victimele traficului de persoane, copiii din comunitățile rome, copiii din centre de plasament și copiii aflați în stradă fiind în mod deosebit vulnerabili la traficul de persoane.

3. Actori și modele organizaționale

În țările partenere, rapoartele descriu un spectru de actori ai traficului, de la exploatare individuali, cu structuri libere, până la rețele de crimă organizată puternic structurate, multe cazuri situându-se undeva la mijloc.

Mai multe țări documentează traficul în cadrul familiei⁵ ca tipar persistent: **Belgia** și **Bulgaria** raportează trafic intergenerațional în cadrul comunităților rome, unde rudele recrutează sau exploatează direct copii în scop de exploatare sexuală, cerșetorie forțată, muncă domestică sau infracționalitate minoră. **Grecia**, **România** și **Polonia** menționează dinamici similare în cazurile de cerșetorie forțată și exploatare domestică, iar **Italia** descrie recrutarea legată de familie în unele forme de exploatare din cadrul comunităților de migranți. În contextul **finlandez**, victimele tind să fie exploatate de propriul iubit, de o persoană care se prezintă drept adult de încredere sau de grupul lor de prieteni. De multe ori, victimele nu își dau seama că sunt grav exploatate, deoarece autorul este o persoană în care au încredere.

În toate țările, exploatarea apare frecvent în cadrul unor relații de încredere sau familiare, inclusiv între membri ai familiei, parteneri intimi, colegi sau în rețelele de socializare. În astfel de contexte, expunerea copiilor la comportamente riscante se poate dezvolta treptat, în cadrul mediului lor cotidian, ceea ce duce la normalizarea acestor comportamente riscante și la întârzierea recunoașterii exploatării când aceasta are loc.

Atunci când există, rețelele organizate diferă ca structură și grad de sofisticare operațională. Rapoartele **Bulgariei** descriu rețele care facilitează exploatarea sexuală în Germania, Austria și Țările

5 Traficul în cadrul familiei are loc atunci când un membru al familiei sau un tutore facilitează traficul (pentru mai multe detalii, a se vedea: [Departamentul de Justiție al SUA. Oficiul Serviciilor de Poliție Orientate spre Comunitate. 2024. No One Can Hurt You Like Family: What We Know About Familial Trafficking Identification and Response \(Nimeni nu-ți poate face atât de mult rău ca familia ta: ce știm despre identificarea traficului familial și răspunsul la acesta\)](#)

de Jos. **România** raportează existența unor rețele în spatele exploatării sexuale, al producerii de pornografie infantilă și al cerșetoriei forțate, care își desfășoară activitate adesea atât la nivel intern, cât și la nivel transnațional. Părțile interesate din **Polonia** evidențiază modele hibride: grupuri mici care coordonează munca forțată sau exploatarea sexuală, în special a copiilor migranți și, ca și în **Finlanda**, rețele din ce în ce mai digitalizate, care folosesc groomingul online și comunicarea criptată.

În **Italia**, traficul este strâns interconectat cu **fluxurile de migrație**. Actorii variază de la călăuze care trec la control exploatator până la grupuri infracționale încorporate de-a lungul coridoarelor de tranzit; **Italia** menționează, de asemenea, sisteme de exploatare legate de agricultură, sectorul ospitalității și piețele muncii informale. **Portugalia**, deși identifică mai puține rețele de mare anvergură, raportează cazuri care implică academii de fotbal, recrutare informală de forță de muncă și practici exploatatoare care vizează minorii, în special copiii migranți.

În toate țările se conturează un tipar comun: traficul de copii depinde rareori de grupuri mari, ierarhizate de crimă organizată, ci mai degrabă de grupări flexibile de indivizi – rude, cunoscuți, recrutori locali, intermediari, exploatatori și facilitatori online – a căror coordonare variază în funcție de forma de exploatare. Această adaptabilitate organizațională face ca traficul de copii să fie deosebit de dificil de depistat, deoarece mulți actori par „obișnuiți”, integrați în familii, comunități sau sectoare economice de zi cu zi.

4. Profiluri de victimă și vulnerabilități

În cele opt țări partenere, traficul de copii se conturează ca un sistem stratificat de vulnerabilități suprapuse, care se reproduc în mod surprinzător de similar, în pofida diferențelor majore legate de zonele geografice, sistemele de protecție socială și presiunile exercitate de migrație. Trei dimensiuni structurale traversează toate aceste contexte: exploatarea bazată pe gen, vulnerabilitatea determinată de migrație și fragilitatea socio-economică. Interacțiunea acestor dimensiuni determină persoanele care devin victime, modul în care recrutează traficanții și copiii care rămân invizibili pentru sistemele de protecție.

În toate țările se evidențiază un tipar clar, diferențiat în funcție de gen. În **Bulgaria, România, Italia, Grecia și Belgia**, fetele adolescente sunt covârșitor de prezente în cazurile de exploatare sexuală, în apartamente, bordeluri, rețele de escorte sau pornografie online. **România** oferă cel mai pregnant exemplu susținut de date: în ultimii ani, fetele cu vârste între 13 și 17 ani constituie categoria dominantă de victime minore, în special în exploatarea sexuală și groomingul online, tendință reflectată și în **Bulgaria, Italia și Grecia** raportează dinamici similare în rândul fetelor, exploatarea apărând adesea în economiile informale, unde fetele sunt racolate prin manipulare în cadrul relațiilor romantice, tactici de grooming sau constrângere mascată drept protecție. Deși băieții apar în situații de exploatare sexuală în mai multe țări (în special **Belgia, România și Polonia**), ei sunt mult mai frecvent întâlniți în exploatarea prin muncă, activitatea infracțională forțată și cerșetorie. **Bulgaria** menționează băieți implicați în muncă agricolă și în construcții, precum și în furt din buzunare și infracționalitate minoră, determinate de grupuri infracționale organizate. **Portugalia și România** raportează, de asemenea, băieți în exploatare prin muncă și activitate infracțională forțată, în timp ce **Finlanda** evidențiază fenomenul căsătoriei forțate, care afectează toate genurile, dar în special fetele. Chiar și în țările în care datele cantitative sunt limitate, această diviziune de gen a tipurilor de exploatare este prezentă ca normă structurală.

Presiunea exercitată de migrație constituie al doilea pilon major al vulnerabilității, care influențează profilurile victimelor în **Grecia, Italia, Belgia, Polonia, Finlanda și Portugalia**. În Grecia, copiii

neînsoțiți sunt considerați un grup cu risc ridicat de recrutare în scopul traficului, vizând exploatarea în diverse forme, în principal exploatarea prin muncă și infracțională. **Italia** raportează vulnerabilități în cadrul sistemului de primire, cum ar fi dispariții și cazuri suspecte de exploatare internă a minorilor neînsoțiți, uneori legate de corupție sau de rețele de crimă organizată.

Belgia identifică copii neînsoțiți atât din state membre ale UE, cât și din țări terțe, fiecare categorie având profiluri distincte. Copiii de origine magrebiană, care trăiesc adesea pe stradă și circulă peste tot în Europa, evită să solicite protecție internațională și eludează sistemul de tutelă. Băieții afgani, victime ale [practicii Bacha Bāzi](#), pot fi introduși ilegal în **Belgia**, supuși violenței sexuale și constrânși să suporte abuzuri continue, confruntându-se totodată cu bariere semnificative în dezvoltarea situației din cauza stimei. Alte profiluri sunt cele ale copiilor vietnamezi foarte mici care rambursează datoriile către călăuze, fetele nigeriene deja atrase în rețele de trafic și fetele din Europa de Sud-Est ademenite prin oferte false de muncă sau forțate să se căsătorească și să se prostitueze, unele victime fiind implicate și în activități infracționale forțate. Sunt afectați și copiii romi de vârstă foarte mică, exploatați pentru furt, jaf, cerșetorie forțată sau muncă domestică.

Criza strămutării din Ucraina a influențat în mod dramatic contextul vulnerabilităților din **Polonia**: peste un milion de copii refugiați au intrat în țară, mulți neînsoțiți sau care locuiesc în forme de cazare informală, devenind expuși exploatarei prin muncă, groomingului online și abuzului sexual. Profilul **Portugaliei** este diferit: deși nu este un stat de primă linie pentru sosiri, majoritatea victimelor-copii identificați sunt copii străini proveniți din țări africane și latino-americane, unii aduși cu documente falsificate și transferați ulterior către alte state membre ale UE. În toate aceste contexte, statutul de migrație se intersectează cu lipsa documentelor, barierele lingvistice și tutela deficitară, generând o formă de vulnerabilitate deosebit de acută.

Sărăcia, excluziunea socială și marginalizarea structurală constituie al treilea tipar important și, în unele țări, reprezintă principalii factori determinanți ai traficului de copii. **Bulgaria** și **România** prezintă cele mai clare exemple: copiii din zone rurale, defavorizate economic – cu oportunități educaționale limitate și, adesea, medii familiale instabile sau abuzive – sunt vizați în mod disproporționat. În **Bulgaria**, intersecția dintre sărăcie și marginalizare etnică este deosebit de gravă în comunitățile rome, unde traficul intergenerațional are loc în cadrul structurilor familiale care normalizează munca copiilor, căsătoria timpurie sau activitățile infracționale minore ca strategii de supraviețuire economică. **România** identifică vulnerabilități similare: copiii din mediul rural, cei care abandonează școala sau cei care cresc fără sprijin emoțional (inclusiv copiii cu părinți care lucrează în străinătate) sunt citați în mod repetat de practicieni ca fiind în categoria de risc cel mai ridicat. Același tipar structural apare, deși mai puțin pronunțat, în **Portugalia**, unde dificultățile socio-economice din comunitățile de origine și nivelul scăzut de educație joacă un rol central. **Polonia** remarcă faptul că copiii proveniți din familii disfuncționale ori sărace sau cei îngrijiți de rude din cauza migrației forței de muncă nu beneficiază de protecție constantă și devin ținte ușoare pentru grooming – adesea online. Chiar și **Finlanda**, în pofida unor sisteme sociale mai puternice, identifică, de exemplu, copiii migranți, copiii care fug dintr-un centru de plasament, copiii victimelor traficului și copiii cu dificultăți de comportament sau psihologice drept dezavantajați structural și, prin urmare, mai ușor de exploatați. În **Belgia**, victimele traficului sunt adesea deja cunoscute de sistemul de justiție pentru minori, de regulă fiind copii care fug de acasă sau care s-au aflat anterior sub supraveghere din cauza unor motive de protecție a copilului.

În concluzie, profilurile copiilor traficați din țările partenere dezvăluie un tipar coerent și profund structural: *fetele sunt predominant exploatate sexual; băieții sunt mai des exploatați prin muncă și pe piețele infracționale; copiii migranți și strămutați se află în cele mai riscante situații; sărăcia*

și marginalizarea influențează recrutarea; iar lacunele instituționale determină care dintre copiii vulnerabili ajung, în cele din urmă, să nu fie incluși în sistemul de protecție.

Aceste vulnerabilități structurale sunt amplificate de dinamici psihologice și relaționale specifice, care sporesc riscul de exploatare prelungită și de traficare repetată. Un [studiu bulgar din 2024](#) a evidențiat că victimele traficului (în general) se pot adapta la o exploatare prelungită, de intensitate redusă, opunând rezistență doar atunci când abuzul se amplifică mult. Relațiile lor cu traficanții sunt dominate de frică și dependență, fiind adesea însoțite de sentimente iraționale de obligație, recunoștință sau apartenență, de percepția lipsei de alternative, de neîncredere și de experiențe anterioare negative cu serviciile de sprijin. Această combinație generează un risc imediat și ridicat de victimizare repetată. Asigurarea sprijinului pe termen lung, a unei monitorizări consecutive a reintegrării și a accesului la servicii adaptate este, prin urmare, esențială nu doar pentru stabilizarea victimelor după asistența inițială, ci și pentru a întrerupe ciclurile de exploatare și a reduce riscul de traficare repetată.

5. Notă comparativă specifică: Grecia, Italia și Portugalia - contexte de trafic legate de migrație

În cele trei țări partenere puternic influențate de dinamici ale migrației din țări terțe – **Grecia, Italia și Portugalia** – traficul de copii este strâns interconectat cu tiparele fluxurilor migratorii mixte, cu presiunile de la frontieră și cu sistemele de primire fragmentate. Deși fiecare țară se află într-o zonă geografică diferită a migrației europene, toate cele trei rapoarte arată că traficul de copii apare la intersecția dintre mobilitate, precaritate juridică și supraîncărcarea instituțională.

Raportul Greciei descrie un context în care trecerile de frontieră, procedurile de azil și structurile de primire la scară largă pot amplifica vulnerabilitățile existente și pot contribui la apariția unora noi. Multe dintre victimele-copii sunt copii neînsoțiți sau separați, care sosesc prin rute de migrație ilegale. Șederea lor în centrele de primire, combinată cu incertitudinea juridică, sporește riscul de expunere la exploatare sexuală și prin muncă, precum și la exploatare în activități infracționale.

Experiența Italiei este influențată în mod similar de fluxurile migratorii, reflectând poziția sa geografică în centrul Mediteranei, ca punct de debarcare strategic. Riscurile de trafic de copii sunt concentrate în rândul copiilor migranți neînsoțiți din regiunea SWANA, Africa Subsahariană și Asia de Sud, mulți dintre ei dispărând la scurt timp după sosire sau pe parcursul transferurilor între centrele de primire. Raportul evidențiază exploatarea pe piețele sexuale, pe piețele muncii și activitățile infracționale forțate, afectând în special copiii aflați în afara unei tutele stabile sau a sistemului formal de educație. Autoritățile italiene se confruntă cu provocări persistente în prevenirea disparițiilor din centrele de primire – o vulnerabilitate recurentă menționată și în **Grecia**, dar deosebit de acută în **Italia** din cauza amplitudinii sosirilor. Exploatarea rezultă din fluxuri mai ample de introducere ilegală de migranți și exploatare, din monitorizarea deficitară în timpul transferurilor și de capacitatea inegală a serviciilor locale, în special în sud.

Italia – Victimă minoră nigeriană a traficului în scop de exploatare sexuală (2019)

Acest caz vizează traficul unei fete nigeriene de 16 ani în scop de exploatare sexuală în Italia. Recrutată în Benin City de o cunoștință a familiei, sub falsa promisiune a unui loc de muncă casnică în Europa, victima a fost supusă unor abuzuri grave pe parcursul tranzitului prin Niger și Libia, inclusiv la detenție și violență. La sosirea în Italia, a fost cazată într-un centru de primire, dar ulterior a fugit și a fost traficată din nou la Torino, unde a fost exploatată prin prostituție stradală. Controlul a fost exercitat printr-o combinație de servitute pentru datorii (35.000 EUR), amenințări la adresa familiei și ritualuri coercitive de tip „juju”.

Victima a fost identificată în urma unui raid al poliției la Torino și trimisă către un ONG, care a facilitat recunoașterea sa oficială ca victimă a traficului. Ea a primit adăpost, asistență juridică și sprijin psihologic prin programul național de combatere a traficului. Cinci traficanți au fost arestați și condamnați, primind pedepse cu închisoarea cuprinse între 8 și 14 ani. Ulterior, victima s-a întors voluntar în Nigeria printr-un program de reintegrare sprijinit de IOM.

Cazul ilustrează vulnerabilitatea ridicată a fetelor migrante neînsoțite, în special atunci când sistemele de primire nu reușesc să asigure continuitatea protecției, permițând traficare repetată după sosirea inițială. El subliniază rolul esențial al ONG-urilor în identificarea victimelor și consolidarea încrederii, mai ales atunci când victimele ezită să colaboreze cu autoritățile din cauza fricii, a traumei sau a constrângerilor spirituale. În același timp, cazul evidențiază riscurile structurale persistente din căile de migrație și din sistemele de primire, pe care traficanții continuă să le exploateze.

Portugalia prezintă un profil distinct legat de migrație: deși nu este un punct de intrare de primă linie precum **Grecia** și **Italia**, identifică în mod constant copiii străini (din Africa, America Latină și Europa de Est), aceștia reprezentând majoritatea victimelor-copii. Mulți sosesc împreună cu familii, rude din familiile extinse sau intermediari și sunt ulterior exploatați prin muncă și sexual, prin cerșetorie forțată, activități infracționale sau, în anumiți ani, în cazuri de adopție ilegală. Spre deosebire de **Grecia** sau **Italia**, provocările cu care se confruntă **Portugalia** în materie de trafic nu decurg din afluxuri masive, ci din fluxuri de imigrație stabile și diverse, combinate cu vulnerabilități administrative (de exemplu, identificarea formală limitată la autoritățile de aplicare a legii, ceea ce limitează recunoașterea la nivel de primă linie și identificarea în timp util a victimelor; întârzieri mari în procedurile de reglementare, lipsa de date defalcate, formare insuficientă în centrele de primire). Raportul consemnează că, timp de mai mulți ani consecutivi, funcționarii nu au reușit să identifice victime în rândul copiilor solicitanți de azil – un semn al depistării insuficiente sistemice, iar nu al absenței riscului. **Portugalia**, ilustrează, așadar, un model diferit: volum mai redus, dar identificare insuficientă cronică, cu vulnerabilități concentrate în rândul copiilor fără forme legale, al băieților migranți din sectoarele de muncă și al copiilor care călătoresc cu documente falsificate.

Cadrul juridic și instituțional: elemente comune

1. Belgia

Cadrul de politici și juridic

Politica **Belgiei** de combatere a traficului de persoane este coordonată la nivel federal printr-un cadru instituțional multidisciplinar, aflat sub responsabilitatea Unității de Coordonare Interdepartamentală pentru Combaterea Traficului și a Introducerii Ilegale de Migrantși (ICU). Funcționând sub autoritatea ministrului justiției, aceasta reunește toți actorii federali relevanți și este responsabilă de orientarea elaborării politicilor, de asigurarea coerenței intersectoriale și de monitorizarea implementării, beneficiind de sprijinul analitic al **Myria**. În practică, această structură îndeplinește deja mai multe funcții de bază ale unui coordonator național în materie de trafic de persoane, astfel cum este prevăzut în Directiva (UE) 2024/1712, deși rămâne de evaluat măsura în care este pe deplin aliniată la cerințele finale de punere în aplicare ale directivei.

Modelul operațional al **Belgiei** de combatere a traficului de persoane se bazează pe o abordare multidisciplinară care implică autoritățile de aplicare a legii, autoritățile de imigrație, organele judiciare și serviciile specializate de sprijin pentru victime.

Prioritățile strategice din acest cadru instituțional sunt stabilite prin planuri de acțiune naționale (PAN) succesive, valabile pe perioade de cinci ani. PAN 2021–2025 se bazează pe orientările internaționale, inclusiv pe evaluările și recomandările formulate în 2018 de GRETA și Myria. El acordă o importanță deosebită consolidării și diversificării formării privind traficul de copii pentru profesioniștii de la prima linie, magistrați, tutori și serviciile de protecție a copilului și de îngrijire a tinerilor. Printre măsurile suplimentare se numără elaborarea de instrumente informaționale adaptate copiilor și intensificarea activităților de conștientizare cu privire la traficul de copii în sectorul educației.

Dimensiunea de drept penal

Traficul de persoane este incriminat, incluzând exploatarea sexuală, exploatarea prin muncă, activitățile infracționale forțate, cerșetoria forțată și prelevarea ilegală de organe. Căsătoria forțată și adopția ilegală vor fi incriminate în noul Cod penal, care va intra în vigoare la 8 aprilie 2026, iar un proiect de lege așteptat în 2026 va viza probabil exploatarea prin maternitatea de substituție. Orice infracțiune care implică un copil este încadrată automat ca fiind gravă. Articolul 18a din Directiva (UE) 2024/1712 introduce obligația pentru statele membre de a incrimina utilizarea serviciilor atunci când se știe că acestea sunt prestate de victime ale traficului de persoane. Această cerință nu este încă reflectată în (noul) Cod penal belgian. Deși noul Cod penal conține dispoziții care vizează utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor, el nu recunoaște în mod explicit utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor ca circumstanță agravantă în mod specific în legătură cu infracțiunea de trafic de persoane. Rămâne neclar dacă legislația belgiană este pe deplin conformă, din acest punct de vedere, cu articolul 4 din Directiva (UE) 2024/1712. Se preconizează că problema va fi abordată în proiectul de propunere de transpunere aflat în prezent în curs de elaborare la Ministerul Justiției.

Peisajul instituțional

Raportul belgian menționează un anumit grad de specializare în cadrul autorităților de aplicare a legii, unitățile de poliție locală axându-se pe domenii precum minori, dispariții și trafic de persoane, deși acoperirea este inegală, în special în localitățile mai mici. La nivel federal, **Poliția Judiciară Federală**

sprijină cercetările privind criminalitatea organizată, copiii fiind tratați prioritar, însă limitările de capacitate – în special în abordarea mediilor online aflate în rapidă evoluție – rămân o provocare majoră.

Agencia de securitate socială (RSZ/ONSS) contribuie la identificarea traficului prin inspecții și depistarea fraudelor, sprijinită de echipe ECOSOC specializate, care lucrează pe problematica exploatarei prin muncă. În pofida creșterilor recente de personal, identificarea victimelor minore rămâne dificilă, deoarece ele sunt adesea fără forme legale și exploatate în medii informale sau private, cum ar fi munca casnică.

Gestionarea judiciară a cazurilor de trafic de persoane este, de asemenea, specializată. Toate circumscripțiile judiciare au procurori de referință specializați în trafic de persoane și minori. Strânsa coordonare dintre autoritățile judiciare, autoritățile de aplicare a legii, adăposturile specializate, tutorii și alte servicii de protecție a copilului sprijină cercetările sensibile la nevoile victimelor și o construire mai coerentă a cazurilor care implică victime-copii.

Elemente specifice

Sistemul Belgiei este puternic instituționalizat și specializat formal; cu toate acestea, actorii belgieni se confruntă cu dificultăți în depistarea copiilor victime ale traficului. Orientările și formările existente pentru autoritățile judiciare și profesioniștii de la prima linie sunt adesea sporadice și rareori adaptate minorilor, în timp ce volumul mare de muncă limitează participarea. Natura subtilă și ascunsă a traficului complică și mai mult identificarea, iar cazurile de exploatare nu sunt întotdeauna recunoscute oficial ca fiind trafic de persoane, ceea ce probabil subestimează adevărata amploare a traficului de copii în Belgia. Aceste provocări sunt agravate de absența unui sistem centralizat de date: deși un astfel de sistem a fost cândva planificat, factori precum preocupările legate de protecția datelor, constrângerile de finanțare și problemele de calitate și compatibilitate a datelor au împiedicat integrarea seturilor de date separate.

2. Bulgaria

Cadrul de politici și juridic

Sistemul **Bulgariei** de combatere a traficului de persoane este coordonat de **Comisia Națională pentru Combaterea Traficului de Persoane (NCCTHB)**, principalul organism de elaborare a politicilor prevăzut de Legea privind combaterea traficului de persoane, prezidat de viceprim-ministru. Comisia reunește secretari de stat, reprezentanți de rang înalt ai principalelor instituții de securitate, de protecție a copilului și judiciare și este sprijinită de un secretariat administrativ. Aceasta elaborează și supraveghează programele naționale de combatere a traficului de persoane, coordonează prevenirea, protecția, formarea, cercetarea și cooperarea internațională și supraveghează activitatea comisiilor locale înființate la nivel municipal. Aceste comisii locale adaptează politicile naționale la contexte locale și asigură coordonarea interinstituțională între autoritățile publice și societatea civilă.

În cooperare cu **Fundația Asociația Animus** și **LaStrada International**, Comisia Națională a instituit **mecanismul național de îndrumare și sprijin pentru persoanele traficate în Bulgaria**, care oferă cadrul formal pentru coordonarea interinstituțională în identificarea, protecția și sprijinirea victimelor traficului (inclusiv **proceduri operaționale standard specifice copiilor**). Mecanismul stabilește proceduri pentru coordonarea cazurilor, identificarea victimelor, evaluarea riscurilor și a nevoilor, precum și pentru acordarea de măsuri de protecție, asistență și reintegrare. Interesul superior și

bunăstarea copilului stau la baza funcționării sale, iar după identificarea unei victime-copil, atât [Agenția de Stat pentru Protecția Copilului](#), cât și [Ministerul de Interne](#) trebuie notificate în termen de 24 de ore.

Dimensiunea de drept penal

Dreptul penal acoperă toate formele importante de trafic de persoane - exploatarea sexuală, exploatarea prin muncă, cerșetoria forțată, prelevarea de organe, plasarea în supunere forțată (sclavie) și vânzarea de copii. Exploatarea care implică copii atrage pedepse majorate. Raportul evidențiază o caracteristică specifică: problema de lungă durată a rețelelor de vânzare de nou-născuți, care evoluează în prezent către forme mai ascunse, ce implică manipularea înregistrării nașterii în locul transferului transfrontalier al femeilor însărcinate.

Se preconizează că Bulgaria va continua să își alinieze cadrul juridic și instituțional la standardele europene prin transpunerea Directivei (UE) 2024/1712 și să dea curs recomandărilor GRETA, inclusiv în domenii precum utilizarea tehnologiei pentru protejarea victimelor și a martorilor vulnerabili prin extinderea utilizării declarațiilor video și dezvoltarea de proceduri mai adaptate copiilor. [Cel de al patrulea raport de evaluare al GRETA](#) menționează că, deși legislația bulgară permite utilizarea declarațiilor video și a altor măsuri tehnologice pentru martorii vulnerabili (inclusiv copiii), aceste opțiuni sunt încă insuficient utilizate în practică și ar trebui aplicate mai consecvent pentru a reduce traumele și a spori protecția.

Peisajul instituțional

Procedurile standard de coordonare specifice copiilor sunt conduse de [Agenția de Stat pentru Protecția Copilului](#), care gestionează, de asemenea, [Mecanismul de coordonare pentru copiii neînsoțiți și traficați care se întorc din străinătate](#). Acest mecanism acoperă repatrierea, primirea, evaluarea riscurilor, deciziile privind plasamentul și monitorizarea reintegrării pentru o perioadă de până la un an.

Autoritățile de aplicare a legii îndeplinesc un rol operațional esențial prin [Ministerul de Interne](#), în special [Direcția Generală pentru Combaterea Criminalității Organizate](#), [Direcția Migrație și Poliția de Frontieră](#), responsabile de cercetări, de identificarea victimelor, de evaluarea riscurilor, de îndrumare și de cooperarea internațională. [Ministerul Afacerilor Externe](#) sprijină victimele bulgare aflate în străinătate, în timp ce reintegrarea socială este coordonată de [Ministerul Muncii și Politicii Sociale](#). Aspectele legate de sănătate, educație, proceduri de azil și securitate națională sunt abordate de [Ministerul Sănătății](#), [Ministerul Educației și Științei](#), [Agenția de Stat pentru Refugiați](#) și respectiv de [Agenția de Stat pentru Securitate Națională](#).

Acțiunea judiciară este coordonată de [Parchet](#), care supraveghează cercetările și urmărirea penală, cazurile fiind judecate la tribunalele regionale, iar jurisprudența fiind armonizată de [Curtea Supremă de Casație](#). Accesul victimelor la justiție este sprijinit prin intermediul [Biroului Național de Asistență Juridică](#).

Elemente specifice

În ansamblu, **Bulgaria** dispune de un cadru juridic și instituțional cuprinzător, însă, în cadrul interviurilor și grupurilor de discuție, părțile interesate au identificat în mod constant formarea și consolidarea capacităților ca fiind o vulnerabilitate sistemică importantă. Deși există nuclee de

expertiză solidă și rețele profesionale informale, ele rămân inegale. Respondenții au subliniat nevoia de formare continuă și structurată în toate sectoarele – în special privind traficul de copii, prevenirea și identificarea, precum și rolul tot mai important al tehnologiei în infracțiunile legate de trafic – pentru a asigura un răspuns instituțional mai coerent și eficient.

3. Finlanda

Cadrul de politici și juridic

Sistemul **Finlandei** de combatere a traficului de persoane funcționează într-un cadru juridic bazat pe drepturi, centrat pe protecția copilului, care incriminează toate formele de trafic și include garanții procedurale solide pentru copii. Activitatea de combatere a traficului de persoane este coordonată de un [coordonator național pentru combaterea traficului de persoane](#) și monitorizată de [raportorul național independent privind traficul de persoane](#). Legislația finlandeză reflectă o definiție largă a traficului și recunoaște copiii-victime indiferent de mijloacele folosite, ceea ce este în concordanță cu standardele UE. Sistemul juridic pune un accent deosebit pe interesul superior al copilului, pe abordările nepunitive și pe accesul la servicii de sprijin chiar înainte de identificarea formală. Politicile garantează că accesul la asistență este decuplat de procedurile penale – o caracteristică distinctivă unică în comparație cu celelalte țări partenere. Sistemul acordă prioritate identificării timpurii și egalității de acces la protecție, în special pentru copiii migranți și solicitanți de azil.

Dimensiunea de drept penal

Dreptul penal finlandez incriminează toate formele mari de exploatare, inclusiv exploatarea sexuală, exploatarea prin muncă și căsătoria forțată, și prevede garanții specifice pentru copii, impunând ca dosarele penale care implică minori – inclusiv cazurile de trafic – să fie soluționate cu celeritate.

Modificarea Codului penal din aprilie 2025 a introdus următoarele motive pentru majorarea severității pedepsei pentru o infracțiune: implicarea în activități de tip bandă de stradă, instigarea copiilor sub 15 ani la comiterea de infracțiuni și utilizarea umilirii. Reforma caracterizează în mod explicit instigarea unui copil la comiterea unei infracțiuni ca formă de exploatare, recunoscând modul în care infractorii folosesc copiii pentru a evita răspunderea penală sau pentru a exercita controlul. Propunerea Guvernului mai precizează că, atunci când este prezentă presiunea sau constrângerea, și acest comportament poate fi calificat și drept constrângere în dreptul finlandez. Cu toate acestea, raportul subliniază că potențialele intersecții dintre un astfel de comportament și trafic nu sunt analizate, lăsând o zonă gri în care implicarea extrem de exploatare a copiilor în activități infracționale nu este corelată analitic cu cadrele privind traficul.

Peisajul instituțional

Peisajul instituțional al Finlandei este centralizat în ceea ce privește coordonarea, dar descentralizat în practică, responsabilitățile fiind împărțite între autoritățile naționale și unitățile regionale de protecție a copilului și de protecție socială. [Sistemul național de asistență pentru victimele traficului](#) funcționează ca principal mecanism de sprijin pentru victime și îndeplinește un rol important în identificarea copiilor prin îndrumări din mai multe sectoare. Acesta coordonează asistența pentru persoanele traficate și copiii lor pe întreg teritoriul țării și este responsabil de sprijinirea victimelor care nu au localitatea de reședință în Finlanda (de exemplu, migranți fără forme legale, solicitanți de azil). [Comitatele regionale pentru bunăstare](#) sunt responsabile de furnizarea de asistență pentru victimele care au o localitate de reședință. Există însă variații în ceea ce privește formarea, nivelul de

conștientizare și capacitatea operațională între diferitele comitate care oferă de servicii de bunăstare. Rolul ONG-urilor în identificarea și sprijinirea victimelor este important, mai ales atunci când copilul nu dorește să își dezvăluie experiențele autorităților.

Poliția și autoritățile de urmărire penală gestionează cazurile de trafic în cadrul unor unități de cercetare mai ample și, deși Finlanda are expertiză în criminalitatea organizată, specializarea specifică în materie de trafic nu este la fel de dezvoltată ca în unele țări partenere. Totuși, există, de exemplu, unități specializate care se concentrează pe infracțiunile care implică minori, precum și o unitate națională pentru trafic în cadrul Poliției responsabilă de investigarea cazurilor de amploare și a cazurilor care necesită expertiză specială. S-a constatat că rata de respingere în instanță a cauzelor de trafic de copii, în special a celor care nu sunt legate de exploatarea sexuală, a fost destul de ridicată.

Elemente specifice

Raportul finlandez identifică mai multe caracteristici care disting sistemul **Finlandei**:

- ◆ Asistența acordată de Sistemul național de asistență este disponibilă pentru toate victimele prezumate, indiferent dacă doresc sau nu să ia parte la procesul penal. Acest lucru este de natură să reducă pragul pentru un prim contact și o primă dezvăluire, iar serviciile pot fi furnizate indiferent de stadiul de cercetare al cazului.
- ◆ Legislația finlandeză în materie de trafic include o definiție amplă a căsătoriei forțate, care acoperă situațiile în care, după consimțământul inițial la căsătorie, o persoană este împiedicată să iasă din căsnicia respectivă din cauza amenințării cu violență bazată pe onoare. Aceasta acoperă, de asemenea, forme de căsătorie altele decât cele cu efecte juridice, cum ar fi așa-numitele uniuni religioase.
- ◆ Dificultăți în identificarea în practică, lucrătorii din prima linie având adesea puțină încredere în recunoașterea indicatorilor de trafic sau în activarea mecanismelor naționale, ceea ce duce la situații în care victimele solicită asistență abia după ce împlinesc 18 ani.
- ◆ Un sistem în care copiii pot ajunge în atenție în principal prin canalele de protecție a copilului, ceea ce face ca serviciile de asistență socială să fie esențiale pentru depistare – mai mult decât modelele de depistare bazate pe inspecția muncii sau pe poliție, întâlnite în alte țări;

Modelul Finlandei este, așadar, caracterizat de protecții juridice puternice și principii avansate centrate pe victimă, însă practica operațională inegală și specializarea limitată generează incoerențe în identificarea și gestionarea cazurilor de trafic de copii.

4. Grecia

Cadrul de politici și juridic

Cadrul legislativ elen include dispoziții solide de protecție a victimelor, în special pentru copii, care au dreptul la asistență imediată, îngrijire specializată și exonerare de la pedepse pentru faptele ilegale comise în contextul exploatarea lor. **Grecia** a transpus standardele UE într-un mod relativ consecvent și are un mecanism național de îndrumare bine stabilit, deși raportul menționează lacune în punerea în aplicare, în special în cazurile care implică copii străini și proceduri de evaluare a vârstei.

Grecia a introdus, de asemenea, legislație și protocoale specializate în materie de protecție a copilului, azil și tutelă, care se intersectează frecvent cu cazurile de trafic, datorită poziției țării ca principal punct de intrare pentru copiii migranți neînsoțiți. În pofida unor garanții juridice semnificative, raportul evidențiază provocări persistente: practici fragmentate în identificare, aplicare neuniformă a garanțiilor specifice copilului și întârzieri procedurale în protecția copiilor cu risc ridicat la frontiere.

Dimensiunea de drept penal

Sistemul **Greciei** de combatere a traficului de persoane este ancorat într-un cadru legislativ cuprinzător care incriminează traficul pentru toate formele majore de exploatare, inclusiv exploatarea sexuală, exploatarea prin muncă, cerșetoria forțată, prelevarea de ovule, țesuturi și organe și exploatarea în activități infracționale; exploatarea prin adopție ilegală nu este incriminată ca formă de trafic, iar mecanismele legate de maternitatea de substituție, deși sunt evidențiate explicit în raportul Greciei ca formă emergentă și complexă de trafic de copii, nu sunt încă menționate explicit ca formă de exploatare în Codul penal. Traficul de copii este clasificat ca formă agravată de trafic de persoane.

Peisajul instituțional

Cadrul instituțional este puternic centralizat în jurul unui set de organisme desemnate de combatere a traficului. **Biroul Raportorului Național privind Traficul de Persoane** coordonează politica națională, promovează cooperarea interinstituțională și supraveghează colectarea de date. La nivel operațional, **Poliția Elenă** conduce cercetările privind traficul prin unități specializate. Gestionarea cazurilor de trafic din punct de vedere al urmăririi penale este realizată de procurori regionali, însă țara nu dispune de o structură de parchet specializată în mod constant pentru traficul de persoane, ceea ce duce la un nivel variabil de expertiză între regiuni.

Responsabilitățile în materie de protecție a copilului în Grecia sunt împărțite între serviciile sociale, ONG-urile specializate și agențiile care lucrează cu copiii solicitanți de azil. În ceea ce privește copiii din țări terțe, zonele sigure din cadrul sistemului de primire și identificare se confruntă cu o presiune ridicată în anumite perioade, în funcție de fluxurile migratorii. Raportul Greciei identifică această supraîncărcare instituțională ca fiind unul dintre factorii care descurajează identificarea timpurie a victimelor-copii. Totuși, începând din ianuarie 2024, instituirea unui Sistem național structurat de tutelă pentru minorii neînsoțiți – care acordă prioritate celor mai vulnerabile cazuri de minori neînsoțiți – a creat un cadru de protecție care funcționează, de asemenea, ca mecanism de prevenție.

Elemente specifice

Grecia se remarcă printre țările partenere prin măsura în care fluxurile migratorii și dinamica de la frontieră influențează realitățile sale în materie de trafic de copii. Numărul ridicat de copii neînsoțiți care intră în țară exercită o presiune constantă asupra serviciilor din prima linie și complică depistarea timpurie. În plus, prezența rețelelor de trafic legate de adopția ilegală și maternitatea de substituție (în care victimizarea se extinde dincolo de mama de substituție, incluzând și copilul) reprezintă un tipar național distinct, care nu se regăsește în alte țări din consorțiu. Aceste caracteristici fac din Grecia un sistem în care dispozițiile juridice solide coexistă cu o presiune operațională cronică și cu un profil de vulnerabilitate puternic influențat de sosirile continue ale migranților.

5. Italia

Cadrul de politici și juridic

Cadrul legislativ al **Italiei** incriminează toate formele mari de trafic, inclusiv exploatarea sexuală, exploatarea prin muncă, cerșetoria forțată și formele de abuz specifice copiilor (prostituția infantilă și pornografia infantilă). Copiii beneficiază de măsuri de protecție consolidate, inclusiv de cazare specializată, asistență imediată și exonerare de la pedepse pentru infracțiunile comise sub constrângere. Cadrul juridic și instituțional italian de combatere a traficului este strâns aliniat la standardele internaționale și integrează dispozițiile privind traficul într-un sistem mai larg de protecție pentru copiii solicitanți de azil și copiii neînsoțiți – o dimensiune esențială având în vedere rolul Italiei ca principal punct de intrare în Europa. În pofida unei baze juridice solide, raportul evidențiază lacune persistente în ceea ce privește punerea în aplicare, în special pentru copiii de cetățenii altele decât cea italiană, a căror identificare și îndrumare rămân neuniforme de la o regiune la alta.

Dimensiunea de drept penal

Dreptul penal italian incriminează exploatarea sexuală, exploatarea prin muncă, cerșetoria forțată, constrângerea și exploatarea legată de sclavie. Infracțiunile care implică copii sunt considerate grave în mod automat. Sistemul juridic al **Italiei** acordă o atenție deosebită traficului de copii neînsoțiți care tranzitează rute ilegale prin Mediterana – o realitate profund înrădăcinată în practica sa penală.

Peisajul instituțional

Răspunsul Italiei la traficul de persoane este supervizat de un [departament național de combatere a traficului din cadrul Ministerului pentru Șanse Egale](#), care coordonează o rețea de proiecte regionale de combatere a traficului și de furnizori de servicii. Sistemul instituțional este puternic regionalizat, cu variații semnificative de capacitate și practică între regiunile din nord și cele din sud. Aplicarea legii implică atât [Poliția de Stat](#), cât și [Carabinieri](#), inclusiv unități de cercetare specializate, cu experiență în criminalitatea organizată transnațională. Structurile de protecție a copilului – serviciile sociale municipale, adăposturile dedicate, sistemele de tutelă pentru copiii neînsoțiți – funcționează, dar sunt inegale în ceea ce privește calitatea și suprasolicitate în principalele puncte de sosire, ceea ce afectează identificarea timpurie și sprijinul pe termen lung pentru copiii traficați.

Peisajul traficului din Italia este puternic influențat de poziția sa de principal punct de intrare mediteraneean, ceea ce generează o expunere disproporționată la cazuri care implică copii străini, în special copii neînsoțiți care sosesc pe rute maritime. Aceste dinamici se intersectează cu modelul distinct de protecție necondiționată al Italiei, care acordă asistență indiferent de participarea victimei la procedurile penale. Structura regionalizată a serviciilor de combatere a traficului, deși permite răspunsuri locale adaptate, generează, de asemenea, incoerențe în practică și în accesul la sprijin specializat. Aceste trăsături fac ca sistemul Italiei să fie definit în mod unic atât de volumul de cazuri determinat de migrație, cât și de o filozofie legislativă centrată pe protecție.

6. Polonia

Cadrul de politici și juridic

Cadrul **Poloniei** îmbină strategiile naționale de combatere a traficului cu reguli consacrate de protecție a copilului. Poziția geografică a țării influențează politicile sale, fiind situată între țări de

origine (la est) și de destinație (la vest). Prevenirea, cooperarea transfrontalieră și sprijinul pentru copii sunt elemente esențiale ale documentelor de politici. Victimele-copii – inclusiv copiii străini – au dreptul la protecție și asistență, însă sistemul rămâne puternic legalist, identificarea depinzând adesea de decizii procedurale formale.

Dimensiunea de drept penal

Polonia incriminează traficul în scopuri de exploatare sexuală, exploatare prin muncă, activități infracționale forțate și exploatarea prin cerșetorie, victimele-copii fiind clasificate automat ca victime ale traficului, indiferent de mijloacele folosite. Legislația poloneză nu conține un termen juridic separat pentru „trafic de copii”; prin urmare, toate dispozițiile privind traficul de persoane trebuie interpretate și în contextul traficului de copii. În cazul unui copil, elementul esențial este intenția de exploatare, nu utilizarea unor mijloace coercitive sau înșelătoare. Dreptul penal polonez nu prevede o pedeapsă de bază mai mare atunci când victima este un copil, deși implicarea unui copil poate constitui o circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei. Recunoscând lacunele din cadrul juridic, administrația publică urmărește elaborarea unui act legislativ dedicat privind combaterea traficului de persoane, menit să consolideze și să clarifice dispozițiile legale fragmentate existente.

Se preconizează ca Polonia va pune în aplicare Directiva (UE) 2024/1712 revizuită și va răspunde recomandărilor GRETA ale Consiliului European, în special prin consolidarea protecției victimelor, îmbunătățirea accesului la despăgubiri și asigurarea unei asistențe juridice adecvate.

Peisajul instituțional

Răspunsul **Poloniei** la traficul de persoane este coordonat printr-o rețea structurată de instituții publice care formează mecanismul național de îndrumare, acesta incluzând Echipa Interministerială pentru Combaterea Traficului de Persoane, [Ministerul Afacerilor Interne și al Administrației](#), [Oficiul pentru Străini](#), [Poliția Națională](#), [Paza de Frontieră](#), [Avocatul Copilului](#), Echipele Regionale (de Voievodat), [Parchetul](#), [Ministerul Familiei, Muncii și Politicii Sociale](#) și [Centrul Național de Consultanță și Intervenție](#). Împreună, aceste instituții formează un **cadru național organizat pe mai multe niveluri** care îmbină elaborarea de politici, aplicarea legii, protecția copilului și asistența socială. Activitatea operațională este realizată de unități specializate de poliție, grăniceri, servicii sociale, sisteme de plasament familial și ONG-uri care participă în cadrul Centrului Național de Consultanță și Intervenție (KCIK). Țara s-a confruntat cu o presiune crescută din cauza afluxului de copii ucraineni, ceea ce a îngreunat identificarea și monitorizarea. Raportul menționează lacune persistente în colaborarea interinstituțională, capacități regionale neuniforme și provocări în asigurarea continuității îngrijirii pentru copiii străini, în special pentru cei care își continuă drumul către Europa de Vest.

Elemente specifice

Sistemul **Poloniei** este influențat de poziția sa geopolitică deopotrivă ca țară de origine și ca important punct de tranzit, în special în contextul strămutărilor de la nivel regional. Cazurile de trafic de copii implică adesea copii polonezi exploatați în străinătate (în special sexual) și copii străini care tranzitează țara. Puternica coordonare centrală a Poloniei contrastează cu practica variabilă la nivel local (de exemplu, serviciile de sprijin pentru victime sunt concentrate în marile orașe și dominate de câteva organizații), iar asistența juridică rămâne puternic dependentă de deciziile de identificare formală.

O altă caracteristică distinctivă a sistemului polonez este integrarea avansată a inteligenței artificiale în depistarea traficului facilitat online, în special în cazurile care implică exploatarea sexuală a copiilor. Autoritățile utilizează în mod sistematic instrumente bazate pe inteligență artificială, precum [sistemul de corelare a hashurilor ICSE al Interpol](#), platforma automatizată de triere [Dyżurnet.pl](#), monitorizarea în timp real a spațiilor digitale cu risc ridicat și capacități emergente de modelare predictivă – ceea ce plasează **Polonia** printre cadrele de combatere a traficului cu cea mai mare adaptare tehnologică din regiune.

7. Portugalia

Cadrul de politici și juridic

Cadrul general al **Portugaliei** este construit în jurul strategiilor naționale, al structurilor pentru egalitatea de gen și al unui sistem descentralizat de protecție a copilului. Politicile **Portugaliei** reflectă rolul său dublu de țară de destinație și, într-o măsură mai mică, de țară de tranzit, cu un accent puternic pe prevenire și sporirea gradului de conștientizare de către public.

Dimensiunea de drept penal

Cadrul penal al **Portugaliei** recunoaște toate formele majore de trafic de persoane, inclusiv exploatarea sexuală, exploatarea prin muncă, exploatarea prin cerșetorie și traficul de copii. Legea prevede pedepse în formă gravă atunci când victima este minoră și garantează că copiii sunt tratați în primul rând ca victime care au nevoie de protecție. **Portugalia** a transpus obligațiile UE în materie de combatere a traficului și integrează traficul într-un cadru mai larg de legislație privind protecția copilului, în special pentru copiii neînsoțiți și copiii străini. Raportul evidențiază arhitectura juridică relativ robustă a **Portugaliei**, dar menționează și lacune în depistarea timpurie și îndrumare, în special în cazul copiilor migranți care sosesc pe căi ilegale.

Peisajul instituțional

Portugalia utilizează un model de coordonare interinstituțional condus de [Comisia pentru Cetățenie și Egalitate de Gen \(CIG\)](#) și de [Observatorul pentru Traficul de Persoane \(OTSH\)](#). OTSH colectează date și sprijină elaborarea de politici bazate pe dovezi. Portugalia are o Rețea Națională de Sprijin și Protecție pentru Victimele Traficului de Persoane, care se extinde la nivel regional prin cinci rețele de sprijin și protecție ce funcționează în colaborare cu entități publice și organizații ale societății civile. Organele de aplicare a legii - inclusiv [Poliția Judiciară](#) și autoritățile de frontieră - gestionează cercetările, în timp ce cazurile de exploatare prin muncă implică [Autoritatea pentru Condițiile de Muncă](#). În pofida existenței unor mecanisme naționale, raportul subliniază fragmentarea operațională, în special atunci când cazurile implică copii în fluxuri de migrație informală sau situații în care traficul se suprapune cu procedurile de azil și tutelă.

Elemente specifice

Deși Portugalia se remarcă prin infrastructura sa instituțională amplă, bazată pe date (prin OTSH, lipsesc date dezagregate specifice copiilor), structurile existente, cum ar fi OTSH și CIG, oferă o bază solidă, dar au nevoie de o colectare mai sistematică de date pentru a monitoriza și evalua eficient cazurile de trafic de copii. Totuși, principalele sale vulnerabilități sunt legate de dinamica migrației: copiii traficați apar frecvent în fluxuri de migrație mixtă, ceea ce creează dificultăți în a distinge traficul de introducere ilegală de migranți și în a asigura o protecție consecventă între regiuni. Prin

urmare, sistemul este caracterizat de structuri solide la nivel național, dar de o punere în aplicare operațională inegală la nivel local.

8. România

Cadrul de politici și juridic

Cadrul general al României este organizat în jurul unei [Agenții Naționale Împotriva Traficului de Persoane \(ANITP\)](#) centrale, al strategiilor naționale și al unui sistem structurat de protecție a copilului. Statutul țării ca importantă țară de origine influențează puternic politicile de prevenire, eforturile de colectare a datelor și activitățile de informare la nivelul comunității. Sistemul Național Integrat de Monitorizare și Evaluare a Victimelor (SIMEV) este evidențiat ca un atu unic, permițând urmărirea structurată în timp a victimelor minore.

Dimensiunea de drept penal

Modificările recente aduse Codului Penal al **României** au înălsprit pedepsele pentru trafic, ridicând pedeapsa minimă pentru traficul de minori de la trei la cinci ani și extinzând lista circumstanțelor agravante. Legea vizează acum în mod explicit situațiile în care autorul este membru de familie, concubin sau o persoană responsabilă de îngrijirea, protecția sau educația copilului și recunoaște abuzul de încredere, de autoritate sau de vulnerabilitate a copilului – inclusiv dizabilitate, dependență sau incapacitate – ca factori care amplifică răspunderea penală.

Peisajul instituțional

România are o structură centralizată de coordonare națională, [Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane](#) având rolul de organism principal pentru prevenire, colectarea de date, coordonare și elaborare de politici. Identificarea implică poliția, procurori specializați în combaterea traficului, serviciile de protecție a copilului, autoritățile de muncă și organizațiile neguvernamentale. În pofida acestei arhitecturi centralizate, raportul evidențiază slăbiciuni persistente: resurse financiare și umane insuficiente pentru prevenirea traficului, protejarea victimelor și furnizarea de servicii specializate de protecție a copilului, precum și finanțare limitată pentru ONG-uri. Multe dintre victimele traficului identificate se aflaseră anterior în îngrijire instituționalizată, ceea ce subliniază necesitatea unei protecții mai ferme a copilului.

Elemente specifice

România este unică în cadrul consorțiului prin amploarea și persistența traficului de copii, inclusiv prin rate ridicate de exploatare sexuală a fetelor adolescente și o prezență notabilă a cerșetoriei forțate care afectează sugari și copii foarte mici. Exploatarea sexuală online este recunoscută pe scară largă ca formă aflată în rapidă expansiune. Raportul evidențiază, de asemenea, vulnerabilități generate de traume intergeneraționale, marginalizare socială, structuri familiale dezorganizate, acces nemonitorizat la rețelele de socializare și normalizarea violenței și exploatarei sexuale.

În pofida numeroaselor campanii, nivelul de conștientizare privind traficul de ființe umane rămâne limitat, în special în rândul copiilor, a căror înțelegere a riscurilor este adesea superficială și poate alimenta un fals sentiment de siguranță. Mulți percep traficul ca pe o amenințare îndepărtată, în timp ce eforturile de prevenire se concentrează pe zonele urbane și trec cu vederea vulnerabilitățile din mediul rural. Resursele și expertiza limitate împiedică ANITP, ONG-urile și autoritățile locale să desfășoare activități periodice de prevenire.

PARTEA III MODULE PRACTICE

Ghidul este organizat în jurul celor patru piloni bine stabiliți ai acțiunii împotriva traficului: prevenire, protecție, urmărire penală și parteneriat. Pentru a reflecta modul în care cazurile reale se desfășoară în practică, un modul suplimentar privind identificarea este plasat între prevenire și protecție, asigurând faptul că ghidul acoperă întregul parcurs – de la cauzele de bază și factorii de risc timpurii până la cercetarea penală și urmărirea penală.

Fiecare modul urmează aceeași logică internă: În primul rând, **principalele cadre generale** prezintă instrumentele juridice și de politici relevante la nivel internațional și al UE, oferind o orientare concisă cu privire la obligațiile și standardele care reglementează acțiunea în acel domeniu. În al doilea rând, **lacunele și practicile promițătoare** transpun aceste cadre în practică, prezentând dovezi din cele opt rapoarte naționale. Această secțiune evidențiază unde se confruntă sistemele cu dificultăți, unde au succes și cum se concretizează diferitele abordări în practică. În al treilea rând, **recomandările** se bazează direct pe cadre și pe constatările de la nivelul țărilor, oferind îndrumări specifice și concrete, menite să abordeze lacunele identificate și să consolideze practicile eficiente. În final, **instrumentele practice** reunesec resurse, cu trimiteri directe la instrumente, platforme și materiale de orientare care pot sprijini procesul decizional și gestionarea cazurilor atunci când profesioniștii se confruntă cu incertitudine în situații reale.

Înainte a acestor module, ghidul se deschide cu două secțiuni fundamentale. Prima urmărește originea și semnificația „celor 4 P”, clarificând modul în care a apărut acest cadru general și motivul pentru care el rămâne esențial pentru politicile și practicile contemporane de combatere a traficului. Cea de a doua prezintă principii de identificare sensibile la nevoile copiilor, ancorând întregul ghid într-o abordare bazată pe drepturi, centrată pe copil, și stabilind standardele care fundamentează toate analizele, instrumentele și recomandările ulterioare.

Cei Patru P ai acțiunii împotriva traficului

Traficul de copii este rareori limitat în interiorul granițelor unei singure țări – este o infracțiune inerent transnațională, care implică deplasarea victimelor și a autorilor de la o jurisdicție la alta. Încorporați în infrastructuri criminale transfrontaliere, traficanții coordonează deplasarea copiilor peste granițe, vizând locații în care slăbiciunea aplicării legii și a protecției și nivelul ridicat al cererii promit profituri mai mari. Copiii rămân afectați în mod disproporționat: la nivel global, ponderea victimelor-copii a ajuns la aproape 38 % din cazurile depistate până în 2022.⁶

Potrivit [celui de al cincilea raport al Comisiei Europene privind progresele în combaterea traficului de persoane în UE](#), în perioada 2021-2022 copiii au reprezentat 19 % din totalul victimelor înregistrate. Marea majoritate a victimelor-copii au fost cetățeni ai UE (81 %, adică 2.401 de copii), iar majoritatea au fost exploatați în propriul lor stat membru (88 %, adică 2.120 de copii). Comparativ cu perioada 2019–2020, ponderea victimelor-copii înregistrate a scăzut cu 3 %. Această tendință descendentă poate reflecta parțial creșterea exploatarei sexuale online, unde multe victime rămân nedepistate. În plus, unele state membre nu înregistrează în mod oficial copiii traficați ca victime ale traficului, pentru a le asigura accesul la servicii mai largi de protecție a copilului. Aceste cifre – aproape sigur subestimate – evidențiază amploarea și persistența unei infracțiuni care depășește granițele naționale și regionale.

⁶ Raportul Global al ONU privind Traficul de Persoane 2024

Potrivit Raportului Global al ONU privind Traficul de Persoane 2024, în Europa Centrală și de Sud-Est s-a înregistrat o creștere a ponderii fetelor victime depistate, traficate în scop de exploatare sexuală, de la 27 % la 33 % din totalul victimelor. Această tendință sugerează că, până în 2022, fetele din aceste regiuni au fost tot mai des vizate pentru exploatare sexuală comparativ cu 2019. În aceeași perioadă, în Europa Occidentală și de Sud s-a înregistrat o creștere de 40 % a numărului de băieți victime depistați la 100.000 de locuitori, în principal traficați în scop de muncă forțată și pentru alte forme de exploatare. Majoritatea acestor băieți erau cetățeni străini, în special din Africa de Nord, Africa Subsahariană și Asia, reflectând profilurile de gen și de naționalitate ale copiilor neînsoțiți înregistrați în aceste regiuni în aceeași perioadă.

Potrivit Eurostat, în 2024 au fost înregistrate în UE 9.678 de victime ale traficului de persoane, dintre care 19 % erau copii (1.832). Femeile și fetele au reprezentat 63 % din totalul victimelor înregistrate, o ușoară scădere față de 2023. În ansamblu, 28 % dintre victime erau cetățeni ai țării raportoare, 8 % alți cetățeni ai UE și 64 % cetățeni din afara UE, cu variații semnificative între statele membre: țări precum Bulgaria, România și Slovacia au raportat în principal victime la nivel intern, în timp ce Austria, Italia, Spania, Portugalia, Grecia, Irlanda și altele au raportat peste 80 % victime din afara UE.

Eforturile internaționale de combatere a traficului de copii se bazează pe cadre juridice și de politici cuprinzătoare. La nivel global, [Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului din 1989](#) obligă statele să adopte măsuri naționale, bilaterale și multilaterale pentru a preveni răpirea, vânzarea sau traficul de copii. [Protocolul ONU din 2000 pentru prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, care completează Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate \(Protocolul de la Palermo\)](#) a stabilit cei trei piloni fundamentali ai acțiunii împotriva traficului – **Prevenire, Protecție și Urmărire Penală** – care au devenit de atunci coloana vertebrală a politicilor globale. În timp, un al patrulea pilon, **Parteneriatul**, a fost recunoscut în mod oficial, reflectând necesitatea unei cooperări coordonate, interinstituționale și transfrontaliere. Împreună, acești **Patru P** constituie în prezent cadrul strategic acceptat la nivel internațional pentru combaterea traficului și protejarea victimelor.

La nivel regional, [Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane din 2005](#) a consolidat aceste standarde printr-un cadru cu forță juridică obligatorie, bazat pe drepturi, și printr-un mecanism independent de monitorizare prin intermediul [Grupului de experți pentru lupta împotriva traficului de ființe umane \(GRETA\)](#).

În cadrul Uniunii Europene, [Directiva 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia](#) a reprezentat principalul instrument juridic, stabilind norme minime pentru definirea infracțiunilor și a sancțiunilor la nivel național. [Directiva \(UE\) 2024/1712](#) modifică și consolidează în mod semnificativ Directiva 2011/36/UE prin extinderea definiției exploatării pentru a include căsătoria forțată, adopția ilegală și maternitatea de substituție exploatare. Directiva obligă statele membre să adopte planuri naționale de acțiune, să incrimineze folosirea cu bună știință a serviciilor furnizate de victime ale traficului și să aplice praguri de sancționare armonizate, inclusiv în circumstanțe agravante care implică funcționari publici sau exploatare facilitată prin TIC. [Directiva](#) consolidează, de asemenea, răspunderea persoanelor juridice, extinde principiul nepedepsirii victimelor și introduce garanții sporite pentru victimele care au nevoie de protecție internațională, precum și standarde mai stricte de asistență și sprijin pentru copiii victime ale traficului. Îmbunătățește accesul la despăgubiri, asigurând faptul că victimele pot beneficia de mecanismele existente pentru victimele infracțiunilor violente săvârșite cu intenție și permite statelor membre să instituie fonduri naționale pentru victime.

Strategia UE 2021–2025 privind combaterea traficului de persoane a reînnoit prioritățile UE, abordând recrutarea online, anchetele financiare și vulnerabilitățile specifice copiilor, consolidând în același timp structura celor Patru P. În decembrie 2025, Comisia Europeană a lansat un [apel la contribuții pentru noua strategie a UE de combatere a traficului de persoane](#), a cărei adoptare este programată pentru sfârșitul anului 2026.

Organizațiile internaționale și regionale conferă forță practică acestui cadru. [Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate \(UNODC\)](#) coordonează colectarea de date la nivel global și mecanismele de cooperare transfrontalieră. [Organizația Internațională pentru Migrație \(IOM\)](#) rămâne esențială pentru asistența acordată victimelor, pentru întoarcerea în siguranță și pentru reintegrare. [Fondul Națiunilor Unite pentru Copii \(UNICEF\)](#) consolidează sistemele naționale de protecție a copilului și mecanismele de îndrumare transfrontalieră. [Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa \(OSCE\)](#) promovează politici coordonate de combatere a traficului în rândul celor 57 de state ale sale. În cadrul UE, agenții precum [Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii \(Europol\)](#), [Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală \(Eurojust\)](#), [Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă \(Frontex\)](#), [Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene \(FRA\)](#), [Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii \(CEPOL\)](#) și [Agenția Uniunii Europene pentru Azil \(EUAA\)](#) sprijină cooperarea operațională, protecția sensibilă la nevoile copiilor și o gestionare coerentă a cazurilor transfrontaliere.

Prin alinierea ghidului la cadrul general al celor Patru P, această structură menține continuitatea între arhitectura juridică și de politici internaționale și realitățile cu care se confruntă practicienii. Ghidul oferă un parcurs coerent de la principii de nivel înalt la măsuri specifice, oferindu-le profesioniștilor cunoștințele, instrumentele și strategiile necesare pentru a răspunde eficient riscurilor de trafic, consolidând în același timp parteneriatele instituționale și intersectoriale.

Principii ale identificării sensibile la nevoile copiilor

Dreptul internațional recunoaște că minorii traficați se confruntă cu forme distincte și accentuate de prejudicii, care necesită răspunsuri fundamentale diferite de cele aplicate adulților. Dependența lor fizică, dezvoltarea psihologică și capacitatea limitată de a-și proteja propriile interese înseamnă că identificarea, protecția și sprijinul trebuie să fie reglementate de garanții specifice copilului. Acest principiu, împreună cu cele prezentate mai jos, este ferm încorporat în [Protocolul de la Palermo](#), [Convenția ONU privind Drepturile Copilului](#) și în orientările internaționale (cum ar fi [Principiile și Liniile Directoare Recomandate privind drepturile omului și traficul de persoane ale Oficiului Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului](#), [Liniile directoare UNICEF privind protecția copiilor victime ale traficului](#), [seria de module didactice UNODC: traficul de persoane și introducerea ilegală de migranți](#) și [Instrumentarul UNODC pentru combaterea traficului de persoane](#)), care impun toate ca **interesul superior al copilului** să fie o considerație primordială în fiecare decizie care afectează un copil victimă a traficului, indiferent de autoritatea implicată.

O implicație juridică esențială a acestei abordări este chiar definiția traficului de copii. În conformitate cu [Protocolul de la Palermo](#), traficul de copii este stabilit exclusiv prin actul și scopul exploatării; dovada constrângerii, a înșelăciunii sau a abuzului de putere nu sunt nici necesare, nici adecvate. Aceasta reflectă înțelegerea faptului că copiii nu își pot exprima în mod valabil consimțământul pentru exploatarea lor și trebuie, prin urmare, să beneficieze de un prag probatoriu mai scăzut pentru a fi recunoscuți ca victime. Prin urmare, statele sunt obligate să se asigure că atât cadrele

juridice, cât și instrumentele de politică reflectă această logică de protecție și nu impun standarde orientate spre adulți care întârzie sau obstrucționează identificarea.

Identificarea rapidă și proactivă este o garanție esențială. Standardele internaționale subliniază necesitatea unor proceduri care să permită depistarea timpurie a victimelor-copii într-o gamă largă de contexte, inclusiv în controalele la frontieră, sistemele de azil, serviciile de protecție a copilului, educație, sănătate și aplicarea legii. Identificarea trebuie să declanșeze imediat protecția, nu doar cercetarea. Copiii nu trebuie supuși urmăririi penale sau sancțiunilor pentru infracțiuni comise ca o consecință directă a traficului, inclusiv migrația ilegală, infracțiunile minore sau activitățile legate de exploatare. Acest principiu al nepedepsirii este deosebit de important pentru prevenirea victimizării secundare și menținerea încrederii în autorități.

După ce sunt identificați, copiii traficați au dreptul la măsuri cuprinzătoare de protecție și sprijin, adaptate circumstanțelor lor individuale. Atunci când copiii sunt neînsoțiți sau separați, autoritățile trebuie să ia măsuri pentru a identifica și a evalua posibilitatea reîntregirii familiei, pe baza unei evaluări atente a riscurilor și a consultării cu copilul. Reîntregirea trebuie să aibă loc numai atunci când este sigură și în interesul superior al copilului. Atunci când întoarcerea în familie nu este posibilă sau adecvată, statele trebuie să asigure aranjamente alternative de îngrijire adecvate, care să respecte demnitatea, stabilitatea și dezvoltarea pe termen lung a copilului, în loc să se bazeze pe plasamente temporare sau nepotrivite.

Drepturile de participare reprezintă o altă componentă esențială a unei abordări sensibile la nevoile copiilor. Copiii capabili să își formeze propriile opinii trebuie să aibă posibilitatea de a le exprima liber în toate chestiunile care îi privesc, inclusiv deciziile privind aranjamentele de îngrijire, întoarcerea sau soluțiile pe termen lung. Opiniilor lor trebuie să li se acorde ponderea cuvenită, în funcție de vârsta și maturitatea lor, consolidând principiul conform căruia protecția nu anulează capacitatea de acțiune.

Pentru a pune în practică aceste obligații sunt necesare politici și programe specializate. Copiii traficați ar trebui să beneficieze de asistență integrată fizică, psihosocială, juridică, educațională, locativă și de sănătate, furnizată de profesioniști instruiți în mod specific pentru a lucra cu copii victime ale exploatarei. Protecția trebuie să se extindă pe tot parcursul procedurilor penale împotriva traficantilor, incluzând garanții pentru prevenirea intimidării, a represaliilor sau a expunerii inutile, precum și acces efectiv la mecanisme de despăgubire. Confidențialitatea și protecția identității sunt esențiale pe tot parcursul acestui proces, pentru a evita stigmatizarea, represaliile sau reexploatarea.

În sfârșit, standardele internaționale subliniază necesitatea unei formări specializate pentru toți profesioniștii care este probabil să intre în contact cu copii traficați. Competențele juridice, psihologice și în materie de dezvoltare a copilului sunt esențiale pentru a asigura că măsurile de identificare, protecție și sprijin sunt aplicate în mod consecvent și într-o manieră care să acorde cu adevărat prioritate drepturilor și bunăstării copilului.

Împreună, aceste măsuri consolidează un principiu central: copiii victime ale traficului trebuie tratați ca titulari de drepturi, cu nevoi specifice care impun răspunsuri juridice, instituționale și profesionale dedicate în fiecare etapă a identificării și protecției.

Modulul 1 Prevenire

1. Principalele cadre generale

Prevenirea traficului internațional de persoane are la bază recunoașterea faptului că traficul de copii își are originea în vulnerabilități structurale, și nu în infracțiuni izolate. [Protocolul de la Palermo](#) consacră prevenirea ca obligație fundamentală a statului, impunând politici cuprinzătoare și coordonate care să reducă riscurile de trafic, să protejeze copiii de revictimizare și să abordeze condițiile care permit exploatarea. Prin urmare, prevenirea este înțeleasă ca un proces continuu, intersectorial, care îmbină politici, măsuri sociale și coordonare instituțională, nu ca o singură intervenție.

În practică, această abordare cuprinde cercetare și colectare de date, conștientizare, educație și inițiative sociale specifice. În toate țările partenere, măsurile de prevenire sunt cel mai eficiente atunci când sunt integrate în cadrele instituționale de zi cu zi – cum ar fi școlile, sistemele de protecție a copilului, procedurile de azil și migrație și mecanismele de control al muncii – unde indicatorii de risc timpurii pot fi identificați și valorificați. Rapoartele naționale arată constant că simplele campanii de conștientizare sunt insuficiente dacă nu sunt legate de mecanisme care permit îndrumarea, protecția și monitorizarea în timp util.

Atât [Protocolul de la Palermo](#), cât și instrumentele UE subliniază cooperarea cu societatea civilă ca element central al prevenirii. Organizațiile neguvernamentale îndeplinesc un rol esențial în activitățile de informare la nivel comunitar, în lucrul cu grupurile marginalizate și în consolidarea încrederii la copiii care pot fi reticenți sau incapabili să interacționeze cu autoritățile. Rezultatele în materie de prevenire se îmbunătățesc acolo unde astfel de actori sunt integrați formal în strategiile naționale și în mecanismele de îndrumare, în loc să funcționeze ad hoc sau pe bază de proiecte.

În cadrul Uniunii Europene, [Directiva \(UE\) 2024/1712](#) obligă statele membre să pună în aplicare măsuri de prevenire și de reducere a cererii, direcționate și diferențiate, care să reflecte formele specifice de trafic și exploatare. Printre măsuri se regăsesc educația, formarea și campaniile de conștientizare – în special cu privire la dimensiunea online – și trebuie să fie sensibile la dimensiunea de gen și adaptate copiilor, concentrându-se pe reducerea riscului de victimizare în rândul grupurilor vulnerabile, cum ar fi copiii și persoanele cu dizabilități. Pentru a reduce și mai mult cererea, statele membre trebuie, de asemenea, să incrimineze folosirea intenționată a serviciilor furnizate de o victimă a traficului atunci când utilizatorul cunoaște exploatarea și să se asigure că astfel de infracțiuni sunt sancționate cu pedepse efective, proporționale și descurajatoare.

În așteptarea noii strategii, [Strategia UE 2021–2025 de combatere a traficului de persoane](#) consolidează aceste obligații, arătând că, în pofida inițiativelor de prevenire existente, cererea de servicii, de forță de muncă și de produse obținute prin exploatarea victimelor – de către întreprinderi, angajatori, utilizatori și consumatori – rămâne în mare măsură neabordată. Strategia promovează campanii de conștientizare coordonate, o cooperare consolidată între autorități și inspectoratele de muncă și inspecții comune în sectoarele cu risc ridicat, sprijinite de agențiile UE. Responsabilitățile în materie de prevenire se extind din ce în ce mai mult dincolo de autoritățile publice, către sectorul privat. Se preconizează că întreprinderile care își desfășoară activitatea în industrii cu utilizare intensivă a forței de muncă și cu risc ridicat vor depune eforturile necesare, vor asigura transparența lanțurilor de aprovizionare și vor integra standarde de combatere a traficului în guvernanta lor internă. Inițiativele emergente ale UE privind guvernanta durabilă a întreprinderilor, achizițiile publice responsabile și politica comercială urmăresc să integreze prevenirea în reglementarea pieței, abordând munca forțată și cea a copiilor în cadrul lanțurilor valorice globale.

Împreună, cadrele internaționale și cele ale UE descriu o arhitectură de prevenire pe mai multe niveluri, care funcționează de-a lungul întregului ciclu al traficului. Prevenirea este cel mai util înțeles prin intermediul unui [model pe trei niveluri, aplicat pe scară largă în domeniul sănătății publice](#) și al protecției victimelor. Prevenirea primară urmărește să reducă expunerea la risc prin abordarea factorilor structurali precum sărăcia, excluziunea și lipsa oportunităților. Prevenirea secundară se concentrează asupra persoanelor sau grupurilor care prezintă indicatori timpurii de vulnerabilitate, bazându-se pe profesioniști instruiți și pe cooperarea interinstituțională pentru a interveni înainte de apariția exploatarei. Prevenirea terțiară are ca scop prevenirea revictimizării prin sprijin specializat, reabilitare și reintegrare pe termen lung.

Această logică pe niveluri este aliniată cu [măsurile de prevenire din zonele de origine, de tranzit și de destinație](#). În țările de origine, prevenirea abordează condițiile socioeconomice, practicile de recrutare și vulnerabilitățile la nivel de comunitate. În contexte de tranzit, aceasta se axează pe depistarea timpurie, evitând în același timp măsurile care restricționează nejustificat mobilitatea legitimă. În țările de destinație, prevenirea se axează pe reglementarea pieței muncii, pe supravegherea canalelor de recrutare, pe căi sigure de migrație și pe măsuri de reducere a cererii. În toate aceste contexte, principiul de bază rămâne același: prevenirea este eficientă doar atunci când reflectă întreaga traiectorie a exploatarei și se bazează pe vulnerabilități și stimulente reale, nu pe răspunsuri generice sau pur simbolice.

Tabelul 1. Prevenirea bazată pe domenii în raport cu prevenirea primară/secundară/terțiară⁷

Tipul măsurii de prevenire	Prevenire primară (reducerea vulnerabilității înainte de apariția traficului)	Prevenire secundară (depistare timpurie/ întreruperea traectoriei)	Prevenire terțiară (prevenirea reexploatarei și abordarea prejudiciilor continue)
Campanii de conștientizare și de informare	Origine Informarea potențialilor migranți, a familiilor, a tinerilor cu privire la riscuri; mesaje adaptate cultural	Origine/Tranzit Alerte specifice pentru persoanele cu risc ridicat care iau deja în considerare rute de migrație nesigure	Destinație Sporirea gradului de conștientizare al angajatorilor și al comunităților pentru reducerea cererii care alimentează revictimizarea
Generare de venituri, microcredit, creare de locuri de muncă	Origine Reducerea vulnerabilităților structurale; alternative la migrația riscantă	(Aliniere limitată) – În general nu intervine după ce a fost aleasă o cale riscantă	(Nu se aplică)
Educație și formare în deprinderi de viață	Origine Consolidarea competențelor pentru reducerea vulnerabilității cu mult înainte de exploatare	Origine Abordarea tinerilor deja expuși la situații riscante	Destinație Formare pentru integrare, în vederea reducerii riscului de revictimizare

⁷ Tabelul corelează cele două modele de prevenire discutate mai sus. Acesta se bazează pe aceleași surse, dar nu le reproduce și nu este obținut direct din niciuna dintre ele.

Tipul măsurii de prevenire	Prevenire primară (reducerea vulnerabilității înainte de apariția traficului)	Prevenire secundară (depistare timpurie/ întreruperea traiectoriei)	Prevenire terțiară (prevenirea reexploatării și abordarea prejudiciilor continue)
Intervenții specifice pentru grupuri cu risc ridicat	Origine Bazate pe dovezi (supraviețuitori ai violenței domestice, anumite grupuri etnice, tineri necalificați)	Tranzit Depistarea persoanelor cu risc ridicat aflate în mișcare	Destinație Sprijin pentru persoanele traficate anterior, pentru a preveni reîntrarea în exploatare
Consolidarea sistemelor de protecție socială	Origine Protecția copilului, registrul nașterilor, rețele de siguranță comunitare	Transit Mecanisme de îndrumare aplicate la depistarea vulnerabilităților	Destinație Rețele de sprijin pentru supraviețuitori, pentru prevenirea recurenței
Reglementarea/monitorizarea agențiilor de recrutare	Origine – Supravegherea recrutorilor locali; sisteme de licențiere	Transit Oprirea lanțurilor abuzive de recrutare transfrontalieră sau informală	Destinație Reglementarea intermediarilor de muncă în sectoarele cu risc ridicat
Interceptări la frontieră și în punctele de tranzit	(Aliniere minimă)	Transit Interceptare timpurie, identificare, îndepărtare de pe traseele de trafic	Uneori Destinație controale de imigrație care identifică victime deja exploatare
Inspecții ale muncii și aplicarea legislației în țările de destinație	(Aliniere minimă)	Destinație Inspecții care depistează exploatarea timpurie	Destinație Ruperea ciclurilor de exploatare în curs, asigurarea protecției pe termen lung
Spații sigure pentru migranți (centre de zi, adăposturi)	Origine Puncte de informare privind migrația în siguranță	Transit Spații sigure care previn capturarea de către traficanți	Destinație Măsură terțiară esențială: stabilizare, recuperare, siguranță pe termen lung
Măsuri care vizează cererea (incriminarea utilizării cu bună știință, diligența necesară, controale ale lanțului de aprovizionare)	Destinație Reducerea factorilor structurali ai exploatării	Destinație Identificarea exploatării în curs prin aplicarea legii	Destinație Prevenirea abuzurilor repetate determinate de cerere după salvare
Publicitate/creșteri bruște ale atenției mass-mediei	Origine Sporirea gradului de conștientizare de către public	Transit/Destinație Alerte rapide	Se aplică rar (și este adesea ineficientă)

2. Lacune și practici promițătoare

Măsurile de prevenire sunt cele mai solide atunci când funcționează în cadrul unor politici cuprinzătoare, care combină reducerea riscurilor cu protecția timpurie. **Finlanda** exemplifică această abordare prin integrarea prevenirii în sistemele de inspecție a muncii, de protecție a copilului, de azil și de asistență socială, permițând instituțiilor să depisteze vulnerabilitatea prin contact profesional de rutină. Această integrare este aliniată cu logica mai amplă de prevenire care stă la baza cadrului UE și a cadrului internațional, care acordă prioritate garanțiilor instituționalizate în detrimentul activităților izolate de sporire a gradului de conștientizare.

Mai multe țări leagă în mod explicit prevenirea de contexte de vulnerabilitate sporită. **Italia** și **Grecia** își structurează o parte importantă a eforturilor de prevenire în jurul sistemelor de migrație și primire, recunoscând că minorii neînsoțiți și copiii migranți se confruntă cu o expunere crescută la exploatare în punctele de sosire și de cazare, precum și cu incertitudine juridică. În perioada decembrie 2024 - ianuarie 2025, Ministerul Elen al Migrației și Azilului a organizat patru ateliere specializate, cu interpretariat, în adăposturi pentru fete neînsoțite din Attica, pentru a spori gradul de conștientizare în rândul fetelor migrante cu privire la grooming, siguranța online, relații sănătoase și planificarea siguranței personale. În paralel, Ministerul, în cooperare cu Universitatea din Tesalia și ONG-ul A21, a organizat conferințe educaționale și ateliere interactive privind vulnerabilitatea migranților, protecția copilului, drepturile omului și traficul de persoane, ajungând la peste 200 de elevi.

O practică promițătoare constantă, identificată în toate rapoartele, este implicarea formală a organizațiilor neguvernamentale în acțiunile de prevenire. Societatea civilă și tutorii sunt actori centrali în activități de informare la nivel comunitar, de sporire a gradului de conștientizare și de consolidare a încrederii în **Belgia** („[Girl Power Squad](#)” de la Child Focus; videoclipuri de sporire a gradului de conștientizare Caritas pentru copiii neînsoțiți; orientările Fedasil pentru recunoașterea semnelor traficului de persoane; instrumentele de învățare ReACT; proiectul XtraMena), **Bulgaria** (ciclul de campanii regionale de informare BRTIM; campania de informare „[Pericole ascunse pe internet](#)”), **Finlanda**, **Polonia** (campania „Nu fi indiferent”; programe derulate de Caritas, KIND și Fundația Vela privind siguranța pe internet) **Portugalia** (un [program de formare al organizației Saúde em Português](#); proiectul „[Mercadoria Humana 4](#)”; o [campanie](#) din 2022 a Asociației Portugheze pentru Sprijinirea Victimelor) și **România** (Platforma [ProTECT](#); campania „Siguranța ta nu e o joacă”).

În pofida acestor progrese, rapoartele relevă lacune persistente în abordarea factorilor structurali care stau la baza traficului. Prevenirea rămâne inegală și fragmentată teritorial în **Bulgaria**, **România** și **Grecia**, zonele rurale și comunitățile social excluse beneficiind de o acoperire limitată. Deși sărăcia, abandonul școlar, plasamentul instituțional și instabilitatea legată de migrație sunt identificate în mod constant ca factori de risc subiacenți, răspunsurile preventive rareori abordează aceste vulnerabilități într-un mod susținut sau intersectorial. Acest lucru slăbește capacitatea prevenirii de a întrerupe riscurile privind traficul înainte de producerea exploatării.

Atât **Grecia**, cât și **Polonia** subliniază necesitatea unei strategii naționale de prevenire coerente și coordonate central. În ambele țări, absența unei coordonări generale se transpune în responsabilități fragmentate, inițiative bazate pe proiecte cu sustenabilitate limitată, formare inegală a profesioniștilor din prima linie (profesori, lucrători sociali, polițiști) și o evaluare slabă a impactului pe termen lung. Prevenirea centrată pe cerere reprezintă o altă zonă de vulnerabilitate sistemică. Exploatarea prin muncă este recunoscută în toate rapoartele naționale, însă serviciile de inspecție a muncii sunt rareori poziționate ca actori-cheie în combaterea traficului, capabili să perturbe exploatarea într-un stadiu timpuriu. **Portugalia** evidențiază modul în care traficanții exploatează lacunele sistemice, în special lipsa autorității inspectorilor de a identifica în mod formal victimele și continuarea impunerii

unor taxe ilegale de recrutare în pofida interdicțiilor legale. **Belgia** oferă o excepție parțială prin intermediul unor echipe specializate din fiecare direcție provincială a Oficiului Național pentru Securitate Socială, care efectuează inspecții specifice în sectoarele cu risc ridicat, în cooperare cu poliția federală și cu procurorii specializați în dreptul muncii și beneficiind de suplimentarea personalului. Cu toate acestea, identificarea victimelor-copii rămâne deosebit de dificilă, deoarece aceștia sunt adesea nedeclarați, iar exploatarea are loc frecvent în medii informale sau private, cum ar fi munca domestică, unde efectuarea de inspecții este dificilă.

În ansamblu, majoritatea rapoartelor naționale sugerează că prevenirea este cea mai eficientă atunci când este cuprinzătoare, ancorată instituțional și legată de mecanisme de protecție și de îndrumare în toate sectoarele. În schimb, prevenirea este cel mai puțin eficientă când se bazează pe campanii generale de sporire a gradului de conștientizare, de inițiative pe termen scurt sau de servicii cu resurse insuficiente în medii cu risc ridicat. Acest tipar subliniază importanța măsurilor de prevenire care sunt integrate, bine coordonate și adaptate vulnerabilităților concrete identificate în contexte naționale.

3. Recomandări

- ◆ **Instituționalizarea prevenirii în sistemele de primă linie:** prevenirea ar trebui să fie integrată în practica de rutină din sistemele de protecție a copilului, de educație, de azil, de inspecție a muncii și de sănătate. Țările în care prevenirea se bazează pe proiecte sau campanii de conștientizare ad hoc înregistrează rezultate mai slabe în privința identificării timpurii și a îndrumării.
- ◆ **Trecerea de la conștientizarea generală la intervenții specifice, bazate pe risc:** Măsurile de prevenire bazate pe risc ar trebui să includă atât mediile online, cât și pe cele offline, centrele de primire, îngrijirea instituționalizată, comunitățile marginalizate și rurale și sectoarele predispuse la exploatare prin muncă.
- ◆ **Consolidarea capacității profesioniștilor pentru depistarea timpurie:** formarea periodică și obligatorie pentru profesioniștii din prima linie este esențială pentru a recunoaște indicatorii timpurii ai traficului, în special în mediile online și în contexte legate de migrație. Formarea ar trebui să se concentreze pe depistarea și îndrumarea practică, nu exclusiv pe definiții juridice.
- ◆ **Formalizarea și finanțarea adecvată a implicării societății civile în prevenire:** societatea civilă joacă un rol de prevenire prin activități de intervenție de proximitate și consolidare a încrederii. Contribuția sa este cea mai eficientă atunci când este integrată formal în mecanismele naționale de coordonare și îndrumare și susținută prin finanțare structurală, nu prin proiecte pe termen scurt.
- ◆ **Abordarea vulnerabilităților structurale prin răspunsuri sociale coordonate:** traficul de copii este o problemă transversală, intersectorială. Aceasta necesită legături solide între politicile de combatere a traficului și alte sectoare, cum ar fi incluziunea socială, educația și sistemele de asigurare a bunăstării copilului.
- ◆ **Consolidarea prevenirii centrate pe cerere și pe piața muncii:** inspecțiile muncii și supravegherea de reglementare ar trebui consolidate în sectoarele cu risc ridicat, cu mandate de prevenire mai clare și cu resurse adecvate. Reducerea cererii rămâne insuficientă în majoritatea țărilor și necesită o mai bună aliniere între reglementarea muncii, responsabilitatea corporativă și protecția copilului.

- ◆ **Consolidarea prevenirii în mediile digitale:** traficul facilitat online necesită mecanisme proactive de monitorizare, raportare și intervenție timpurie. Utilizarea preventivă a tehnologiei – în combinație cu garanțiile pentru drepturile copilului – ar trebui extinsă dincolo de practicile izolate de succes către o abordare mai sistematică.
- ◆ **Consolidarea colectării de date,** deoarece evaluările obiective ale amplitudinii traficului sunt esențiale pentru obținerea de resurse adecvate și pentru fundamentarea unor răspunsuri politice eficiente.
- ◆ **Instituirea unor mecanisme sistematice de evaluare** a politicilor de prevenire, pentru a le evalua impactul, eficacitatea și rezultatele pe termen lung și pentru a sprijini ajustările bazate pe dovezi.

4. Instrumente practice

- Campania din 2024 a Departamentului pentru Migrație și Afaceri Interne al UE, „[Eradicarea traficului de persoane. Ruperea lanțului invizibil](#)”. Oferă materiale și resurse gratuite pentru campanie, 10 semne că o persoană este victimă a traficului de persoane.
- Europol: [sfaturi pentru identificarea anunțurilor false de angajare](#), [sfaturi pentru a evita metoda „loverboy”](#).
- [Centrul UE de combatere a traficului de persoane \(EU Anti-Trafficking Hub\)](#) (se referă la mai multe secțiuni), element de bază în elaborarea politicilor UE de combatere și prevenire a traficului de persoane.
- Campania ELA privind riscurile traficului în scopul exploatării prin muncă, „[Rights for all seasons](#)” („Drepturi pentru toate sezoanele”, în special privind vulnerabilitatea lucrătorilor sezonieri din întreaga UE).
- [Campanie de sporire a gradului de conștientizare derulată de guvernul francez în timpul Jocurilor Olimpice și Paralimpice de la Paris din 2024 pentru combaterea exploatării sexuale](#). Resurse și materiale gratuite privind formele pe care le poate lua exploatarea, inclusiv sexuală, prin muncă, sclavie domestică și condiții de viață nedemne.
- [Migrants as Messengers](#), o campanie implementată de IOM Belgia, în cadrul căreia supraviețuitori ai traficului desfășoară activități de sporire a gradului de conștientizare în comunitățile lor din țările de origine.
- [Girl Power Squad](#), un program belgian conceput pentru a consolida capacitatea de acțiune a fetelor tinere care trăiesc în instituții rezidențiale
- [„Escape Truck” educațional](#), în cadrul unei campanii naționale poloneze împotriva traficului de persoane
- [CATCH & SUSTAIN](#), program de intervenție împotriva traficului, destinat copiilor vulnerabili
- [Dorințe îndeplinite la vârste potrivite](#), o campanie românească dedicată protejării copiilor împotriva abuzului, traficului și exploatării, care promovează drepturile fundamentale ale copilului: dreptul la educație, sănătate, opinie, protecție și nediscriminare.

- **Platforma ProTECT** este o coaliție de ONG-uri românești dedicate combaterii traficului de persoane și protejării drepturilor victimelor. Aceasta funcționează ca un centru de resurse pentru membrii săi și pentru alte entități, facilitând colaborarea în domeniul prevenirii, protecției victimelor, al reprezentării intereselor (advocacy) și elaborării de politici publice.
- **Footprints of Hope: Digital Child Manual in the form of a Fairy tale (Urmele speranței: manualul digital al copilului sub formă de basm)** a fost elaborat în cadrul proiectului **ERADICATING** și urmărește sporirea gradului de conștientizare în rândul comunității de elevi cu privire la traficul de persoane, cu un accent deosebit pe formele mixte de exploatare care afectează copiii. Manualul este prezentat sub forma unui basm, o abordare deosebit de potrivită pentru un public tânăr și sensibil, care permite abordarea unor teme complexe și delicate, precum traficul de persoane și exploatarea sexuală a copiilor, într-un mod accesibil și adecvat vârstei.
- **Clubul de tineret „Hai să fim prieteni”**, derulat de Fundația bulgară PULSE, abordează teme esențiale precum participarea tinerilor, prevenirea violenței (inclusiv a traficului de persoane), crearea de relații sănătoase, sănătatea mintală și gândirea critică.
- **Inițiativa „Safe Hut” pentru consolidarea capacității de acțiune a femeilor și fetelor**, derulată de Fundația bulgară Animus, oferă un spațiu sigur și de sprijin în care femeile și copiii lor se întâlnesc de două ori pe săptămână pentru a participa la activități care promovează consolidarea capacității de acțiune, relaxarea, creativitatea și incluziunea socială.
- **Proiectul „Breaking the Chain”**, implementat de Fundația bulgară Dignita, își concentrează eforturile pe activități de intervenție de proximitate către grupuri vulnerabile și marginalizate, în special comunități rome segregate, unde desfășoară sesiuni de sporire a gradului de conștientizare și de consolidare a capacității de acțiune concepute pentru a consolida reziliența și a preveni exploatarea.

Modulul 2 Identificare

1. Principalele cadre generale

Dreptul internațional în materie de combatere a traficului abordează identificarea victimelor indirect, iar nu printr-o procedură unică. [Protocolul de la Palermo](#) nu reglementează în mod explicit identificarea victimelor ca obligație. În schimb, acesta integrează identificarea în mod implicit prin definiția pe care o oferă pentru trafic, care funcționează ca bază conceptuală pentru recunoașterea victimelor, și prin cerințele de protejare a vieții private și a siguranței victimelor, în special în procedurile judiciare (articolul 6). Absența unui mecanism obligatoriu de identificare a condus la variații semnificative între sistemele naționale, statele dezvoltând abordări divergente de identificare a victimelor în cadrul propriilor cadre juridice și instituționale de la nivel național.

Această lacună este abordată mai explicit la nivelul UE. [Directiva \(UE\) 2024/1712](#), de modificare a [Directivei 2011/36/UE](#), accentuează ferm îmbunătățirea depistării timpurii și a identificării timpurii a victimelor traficului, ca răspuns la lacunele persistente identificate de Comisie. [Directiva](#) recunoaște că traficul este facilitat din ce în ce mai mult prin tehnologiile informației și comunicațiilor, ceea ce îngreunează identificarea la timp a victimelor și a autorilor infracțiunilor. Pentru a răspunde acestei situații, statele membre au obligația de a institui mecanisme formale de îndrumare care vizează depistarea timpurie și identificarea atât a victimelor identificate, cât și a celor prezumate, în cooperare cu organizații de sprijin specializate. Aceste mecanisme trebuie să stabilească standarde minime pentru identificare, să adapteze procedurile la diferitele forme de exploatare acoperite de [directivă](#) și să asigure trimiterea rapidă către servicii adecvate de asistență și sprijin. [Directiva](#) consolidează și mai mult identificarea prin impunerea unei cooperări structurate cu autoritățile pentru azil, asigurând identificarea timpurie a victimelor care au nevoie de protecție internațională și faptul că ele beneficiază de asistența corespunzătoare. Pentru a îmbunătăți identificarea transfrontalieră, statele membre trebuie să desemneze un punct focal național pentru îndrumări transfrontaliere, facilitând cooperarea și continuitatea protecției atunci când victimele circulă dintr-o țară în alta.

[Strategia UE privind combaterea traficului de persoane 2021–2025](#) operaționalizează în continuare această obligație, subliniind rolul central al profesioniștilor din prima linie – precum polițiști de frontieră, ofițeri de poliție, inspectori de muncă, lucrători sociali și autorități pentru azil – în depistarea indicatorilor de trafic. Identificarea timpurie este prezentată ca o condiție prealabilă pentru acordarea de asistență și protecție în timp util, precum și pentru cercetarea și urmărirea penală eficientă a traficanților. În același timp, strategia evidențiază provocări persistente, inclusiv formarea insuficientă, implicarea inegală a organizațiilor societății civile și dificultăți deosebite în cazurile transfrontaliere, în care responsabilitățile sunt fragmentate între diferite jurisdicții.

Cu toate acestea, identificarea în sine este insuficientă dacă nu este urmată de un acces eficace la asistență, sprijin și protecție. Atât [Strategia UE privind combaterea traficului de ființe persoane 2021–2025](#), cât și [Cel de al patrulea raport privind progresele înregistrate cu privire la combaterea traficului de persoane](#) subliniază că victimele continuă să se confrunte cu obstacole în accesarea drepturilor lor după identificare. Printre acestea se numără luarea în considerare inadecvată a nevoilor individuale, în funcție de vârstă, gen sau formă de exploatare; accesul limitat la despăgubiri din cauza procedurilor complexe; teama de represalii sau de victimizare secundară în cursul procedurilor penale; precum și riscul perceput de sancționare pentru infracțiunile comise sub constrângere. Reintegrarea rămâne deosebit de deficitară, cu o disponibilitate limitată a soluțiilor pe termen lung, precum locuințe stabile, educație sau acces la piața muncii.

Copiii beneficiază de o atenție deosebită în cadrul general al UE. [Strategia](#) face apel la raportarea și la alerte sistematice referitoare la copiii dispăruți, proceduri de îndrumare specifice copiilor, numirea promptă a tutorilor și asigurarea unui acces eficace la asistență juridică gratuită. Măsurile de identificare trebuie să fie sensibile la nevoile copilului, bazate pe drepturi și adaptate riscurilor specifice cu care se confruntă copiii în diferite contexte, inclusiv cel al migrației, al îngrijirii instituționalizate și al mediilor online.

Un [studiu desfășurat la nivelul UE](#) privind mecanismele de îndrumare naționale și transnaționale a identificat slăbiciuni persistente, în special în depistarea potențialelor victime, asigurarea unei cazări adecvate – în special pentru copii –, consolidarea cooperării dintre autorități și societatea civilă și monitorizarea eficacității proceselor de îndrumare în toate etapele. Identificarea și îndrumarea transfrontalieră rămân deosebit de slab dezvoltate, determinând Comisia să promoveze o cooperare mai strânsă și dezvoltarea treptată a unui mecanism european de cooperare în materie de îndrumare, susținut de agențiile relevante ale UE.

Agențiile UE (de exemplu, [Europol](#), [Frontex](#), [Eurojust](#) și [FRA](#)) joacă, de asemenea, un rol din ce în ce mai important în consolidarea capacității de identificare. Prin acțiuni coordonate sub conducerea Comisiei, agențiile oferă sprijin operațional, formare, îndrumare și analiză de date, în limitele mandatelor care le revin. Angajamentul lor comun urmărește să îmbunătățească nivelul de conștientizare al statelor membre cu privire la expertiza disponibilă și să încurajeze o utilizare mai sistematică a instrumentelor și a cunoștințelor la nivelul UE în identificarea timpurie și protecția victimelor.

În ansamblu, cadrul UE conceptualizează identificarea ca o funcție de poartă de acces: este momentul în care traficul trece de la o exploatare ascunsă la un răspuns executoriu, bazat pe drepturi. Eficacitatea sa depinde nu doar de obligațiile legale, ci și de profesioniști bine pregătiți, de cooperarea structurată și de disponibilitatea unei protecții semnificative și a unui sprijin pe termen lung în momentul în care este identificată o victimă.

Finlanda: exploatarea prin muncă a minorilor fără forme legale, respinsă în temeiul unei legi depășite privind traficul (2025)

Acest caz se referă la presupusul trafic de copii migranți fără forme legale în scopul exploatarei prin muncă, care, în final, nu a atins pragul de incriminare prevăzut de legea în vigoare la momentul respectiv. Evenimentele au avut loc în 2011, la Turku, unde doi băieți fără forme legale, în vârstă de 14 și 16 ani, cărora ulterior li s-a alăturat un adult, au primit o ofertă de muncă informală de dezmembrare a mașinilor, în condiții nesigure. Ei trăiau în condiții precare, căutau mâncare prin gunoaie și li s-a promis o remunerație minimă. Inculpatul a susținut că tinerii și-au declarat fals vârsta și că el îi ajută pe membrii comunității sale oferindu-le cazare.

Când cazul a ajuns în instanță, câțiva ani mai târziu, Tribunalul districtual Varsinais-Suomi a trebuit să îl analizeze în temeiul unei dispoziții vechi privind traficul, care fusese în vigoare la momentul presupusei infracțiuni. Aceasta a însemnat că era necesară dovada că făptuitorul „a preluat controlul” asupra victimelor – un prag mai ridicat decât cel din legislația actuală. Deși instanța a recunoscut vulnerabilitatea victimelor, în calitatea lor de tineri migranți fără forme legale, și a identificat indicatori de exploatare, a constatat că nu există suficiente probe că inculpatul i-ar fi lipsit de libertate fizică, ar fi folosit amenințări

explicite sau ar fi impus sancțiuni care să echivaleze cu munca forțată. Victimele se puteau deplasa liber, aveau cheile apartamentului, iar dovezile de constrângere au fost considerate neconcludente. În consecință, acuzațiile de trafic au fost respinse.

Cazul evidențiază modul în care definițiile legale și pragurile probatorii pot influența în mod decisiv rezultatele în cazurile de trafic de copii. Acesta ilustrează dificultatea urmăririi penale a exploatarei prin muncă, în special în cazurile în care controlul este exercitat printr-o dependență subtilă, nu prin forță evidentă. De asemenea, subliniază importanța unor dispoziții clare, specifice copiilor: deși traficul de copii nu necesită dovada mijloacelor coercitive, jurisprudența indică un prag ridicat pentru obținerea unei condamnări pentru trafic de copii.

O provocare operațională persistentă în identificarea victimelor constă în distingerea persoanelor traficate de alte persoane implicate în activități generatoare de venit similare, fără constrângere sau exploatare. Această dificultate este deosebit de acută pentru autoritățile de imigrație și de aplicare a legii, care întâlnesc frecvent persoane implicate în muncă informală, muncă sexuală sau situații de migrație ilegală, în care indicatorii de trafic pot fi ambigui. Pentru a răspunde acestei situații, au fost elaborate o serie de instrumente și indicatori de identificare pentru a sprijini procesul decizional al profesioniștilor din prima linie (a se vedea lista cu instrumentele existente la finalul modulului).

Metodele de identificare bazate pe informații s-au dovedit valoroase. Prin analizarea profilurilor și a caracteristicilor victimelor adulte și ale victimelor-copii identificate anterior, autoritățile pot îmbunătăți indicatorii de risc și își pot concentra atenția asupra persoanelor care ar putea avea nevoie de protecție, iar nu pe aplicarea legii. Majoritatea instrumentelor practice, enumerate la sfârșitul modulului, prezintă indicatori structurați care pot sprijini screeningul coerent și pot ajuta personalul din prima linie să recunoască semnele de exploatare și de vulnerabilitate. În același timp, studiile⁸ arată că criteriile excesiv de rigide sau prea simpliste pot duce la identificare greșită sau la practici discriminatorii, subliniind necesitatea formării și a analizei contextuale.

Controlul la frontiere reprezintă o oportunitate esențială de identificare în cazurile de trafic transnațional. În situațiile în care traficanții deplasează victimele prin puncte oficiale de trecere a frontierei, autoritățile de imigrație sunt bine poziționate pentru a depista indicatorii de risc, în special în ceea ce privește copiii. Instrumentele de screening specifice copiilor, elaborate de organizațiile internaționale (a se vedea lista cu instrumentele existente la sfârșitul modulului), au demonstrat importanța unor indicatori adaptați, care să reflecte vârsta, dependența și tiparele de mobilitate. Totuși, identificarea la frontiere este în mod inerent limitată de lungimea rutelor terestre și maritime și în cazurile în care deplasarea are loc prin puncte de trecere informale.

Operațiunile de aplicare a legii în locurile de exploatare, inclusiv raziile și inspecțiile, pot avea de asemenea ca rezultat identificarea și scoaterea persoanelor traficate din situații abuzive. Cu toate acestea, astfel de intervenții comportă riscuri semnificative dacă nu sunt planificate cu atenție. Datele

8 Hainaut, M., Thompson, K. J., Ha, C. J., Herzog, H. L., Roberts, T., & Ades, V. (2022). [Are screening tools for identifying human trafficking victims in health care settings validated? A scoping review](#) (Sunt validate instrumentele de screening pentru identificarea victimelor traficului de persoane? O analiză preliminară). *Public Health Reports*, 137(1_suppl), 63S–72S; Lugo-Graulich, K., Meyer, L. F., Souza, K., Tapp, S. N., Maryfield, B., & Bostwick, L. (2024). [Improving sex trafficking victim identification: Indicators of trafficking in online escort ads](#) (Îmbunătățirea identificării victimelor traficului sexual în anunțurile de escorte online). *Journal of Human Trafficking*. Număr NCJ 309077.

arată că raziile executate deficitar pot provoca noi traume victimelor și pot submina încrederea în autorități. Organismele pentru drepturile omului subliniază, prin urmare, că activitățile de identificare trebuie însoțite de garanții procedurale clare, de respectarea principiului proporționalității și de un acces garantat la protecție și sprijin după scoaterea din mediile de exploatare.

2. Lacune și practici promițătoare

O provocare esențială, transversală, privește experiența subiectivă a victimelor. În **Belgia, Bulgaria și Finlanda**, practicienii subliniază în mod repetat că, adesea, copiii nu își recunosc situația ca fiind exploatare sau trafic. Manipularea emoțională exercitată de traficanți – frecvent membri ai familiei, parteneri dintr-o relație romantică sau persoane aflate în poziții de autoritate – normalizează abuzul și favorizează auto-învinuirea. **Experții finlandezi** remarcă faptul că este posibil ca copiii să nu aibă limbajul necesar pentru a-și descrie experiențele, să creadă că sunt responsabili pentru ceea ce li se întâmplă sau să se teamă de consecințele asupra lor înșiși sau asupra altora în cazul în care vorbesc. Opoziția în ceea ce privește furnizarea informațiilor, inclusiv tăcerea, narațiunile repetate sau retragerea ulterioară a declarațiilor poate complica identificarea timpurie.

Bulgaria: Lacune în identificarea și protecția victimelor

În acest caz de trafic intern din Bulgaria, din perioada 2009–2010, o fată de 17 ani, cu o dizabilitate intelectuală ușoară și cu antecedente privind fuga de acasă, a fost exploatată sexual de un cunoscut de sex masculin. Deși a fost semnalată ca dispărută și readusă temporar în familie, victima a continuat să fie exploatată timp de câteva luni, până când o tentativă de suicid a dus la instituirea unui tratament medical obligatoriu.

Cazul evidențiază lacune grave în identificarea și protecția victimelor: autoritățile nu au reușit să îi asigure siguranța după intervenția inițială a poliției și nu există dovezi că ar fi primit sprijin sau ar fi fost îndrumată ca victimă a traficului. Cercetarea a durat aproape un deceniu până să ajungă în instanță, reflectând întârzieri prelungite în înfăptuirea justiției. În cele din urmă, autorul infracțiunii a fost condamnat de Tribunalul Regional la patru ani de închisoare și la amendă, însă informațiile privind rezultatul final al apelurilor sunt neclare.

Aceste provocări sunt agravate de limitările legate de capacitatea profesioniștilor din prima linie. În ceea ce privește exploatarea în activități infracționale, de exemplu, în **Finlanda**, copiii sunt adesea întâlniți mai întâi de patrulă obișnuite de poliție care răspund la incidente fără legătură, cum ar fi infracțiuni minore sau probleme de comportament. Acești ofițeri, prin natura atribuțiilor lor, nu au formare specializată în indicatorii de trafic, ceea ce sporește riscul ca exploatarea să rămână ascunsă în spatele unor forme mai vizibile de delincvență sau de vulnerabilitate. În **Polonia**, identificarea este descrisă ca fiind în mare măsură reactivă: cazurile tind să iasă la iveală doar în urma raziilor, a controalelor la frontieră sau a avertizărilor de integritate, în timp ce depistarea proactivă rămâne rară. Profesioniștii din prima linie din toate instituțiile declară că sunt supraîncărcați, au o formare insuficientă și adesea nu dispun de interpreți sau de proceduri clare, în special atunci când lucrează cu copii străini sau neînsoțiți.

Mai multe rapoarte evidențiază faptul că simplul contact instituțional nu garantează identificarea. În **Belgia**, chiar și atunci când copiii intră în contact cu sistemul de asistență pentru tineri și cu centrele de primire, identificarea nu este asigurată, deoarece lipsa cronică de personal, supravegherea limitată

și deficitul de locuri sigure de plasament pot împiedica depistarea și protejarea la timp a copiilor aflați în situație de risc de trafic. În **Finlanda** și **Bulgaria**, copiii traficați pot fi deja cunoscuți de școli, de serviciile de protecție a copilului, de furnizorii de servicii medicale, de centrele de primire sau serviciile pentru tineret, însă exploatarea lor rămâne nedepistată. Profesioniștii întâmpină dificultăți în a recunoaște traficul atunci când abuzul se suprapune cu multiple vulnerabilități, inclusiv cu consumul de substanțe, cu probleme de comportament, cu neglijarea sau cu diferite forme de exploatare care se produc simultan. Această complexitate reflectă concluziile formulate în **Italia**, unde copiii neînsoțiți dispar adesea din centrele de primire la scurt timp după sosire, și în **România**, unde întârzierile procedurale împiedică identificarea la timp și accesul la protecție, în special după ce cazurile intră în faza judiciară.

România/Germania/Austria: trafic transnațional și intern (2024)

Acest caz a implicat 28 de victime române (9 minori, 19 adulți) exploatare în România, Germania și Austria de un grup infracțional organizat. Minorii, cu vârste cuprinse între 12 și 17 ani, au fost supuși exploatarei sexuale, obligării la activități infracționale, cerșetoriei și, într-un caz, abuzului sexual online. Recrutarea și controlul s-au bazat pe îndatorarea familiilor, amenințări cu violența, confiscarea documentelor de identitate, izolare și supraveghere constantă, lăsându-le victimelor o libertate minimă sau mijloace de comunicare limitate. Copiii traficați au fost adesea incriminați pentru acțiuni comise sub constrângere.

Victimele au fost identificate după depunerea unei plângeri la poliția specializată din România. 24 de victime, inclusiv minorii, au primit sprijin psihosocial și asistență juridică, coordonate de ADPARE în colaborare cu Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane și cu Serviciile de Protecție a Copilului.

Cazul evidențiază lacune persistente în identificarea victimelor, în special în țările de destinație, care împiedică protecția și aplicarea principiului nepedepsirii pentru faptele penale comise sub constrângere. Acesta subliniază necesitatea cooperării transfrontaliere, a sprijinului specializat pentru victime și a sporirii gradului de conștientizare în țările gazdă pentru a preveni exploatarea prelungită și a asigura înfăptuirea eficace a justiției.

Barierile structurale și procedurale slăbesc și mai mult identificarea. În **Italia**, sistemele fragmentate de date, lipsa unor mecanisme comune de înregistrare și comunicarea deficitară între instituții întârzie identificarea. **Polonia** se confruntă cu o fragmentare similară, cu schimburi de informații deficitare între poliție, procurori, servicii sociale și ONG-uri, precum și cu practici neuniforme de screening la frontiere, în sistemul de plasament familial și în centrele de primire. Confuzia dintre introducerea ilegală de migranți și trafic contribuie, de asemenea, la identificarea insuficientă.

Dimensiunile judiciare și de urmărire penală îndeplinesc și ele un rol. În **Grecia**, identificarea insuficientă la nivelul parchetului și întârzierile în recunoașterea formală a statutului de victimă limitează accesul la protecție și la măsuri de remediere. Acoperirea teritorială limitată a Caselor Copilului înseamnă că practicile de identificare și de audiere adaptate copiilor nu sunt disponibile în mod constant, ceea ce crește riscul de victimizare secundară. În **Portugalia**, în pofida unui cadru instituțional solid, specializarea insuficientă a procurorilor și judecătorilor, aplicarea neuniformă a garanțiilor și provocările de coordonare între instanțele penale și cele pentru familie pot întârzia măsurile de protecție pentru victimele-copii, în special pentru copiii străini. Organizațiile societății

civile raportează că tribunalele pentru familie sunt adesea nepregătite să gestioneze cazuri complexe de trafic care implică minori neresortisanți, ceea ce duce la rezultate dăunătoare.⁹

Pe lângă aceste lacune, rapoartele naționale documentează, de asemenea, **anumite practici promițătoare specifice**, deși acestea sunt adesea aplicate neuniform și la într-o proporție insuficientă.

În **Belgia**, identificarea este susținută de o abordare structurată, bazată pe indicatori. Profesioniștii din prima linie și actorii din sistemul judiciar se bazează pe o listă de verificare a indicatorilor de trafic, inclusă în circulare confidentiale ale parchetului, combinată cu o procedură obligatorie de îndrumare în momentul în care sunt depistați indicatorii. Instrumente specifice răspund riscurilor emergente, inclusiv un **program de e-learning** dezvoltat de organizația societății civile Child Focus pentru a sprijini depistarea exploatării sexuale online a copiilor. Raportul belgian evidențiază, de asemenea, diligența în materie de drepturi ale omului ca mecanism cu potențial de identificare, ilustrat de **cazul Borealis**, în care o monitorizare mai strictă a lanțurilor de recrutare și de subcontractare ar fi putut permite depistarea mai timpurie a exploatării.

În **Finlanda**, potrivit celor declarate atât de mediul academic, cât și de practicieni, o practică promițătoare esențială constă în atenția acordată identificării și intervenției în diferitele tipuri de comportament abuziv și violență. Experții subliniază că profesioniștii nu trebuie să stabilească în mod concludent dacă o situație constituie trafic pentru a putea acționa; se acordă prioritate identificării indicatorilor de exploatare și intervenției timpurii pentru a opri prejudiciul. Această abordare este deosebit de relevantă în cazurile complexe care implică forme suprapuse de abuz.

În **Italia**, deși persistă constrângeri majore, apariția sistematică a indicatorilor de trafic în timpul procedurilor de azil și existența unor unități de poliție specializate în infraționalitatea comisă de străini oferă puncte de intrare importante – chiar dacă sunt limitate – pentru identificare.

Polonia a dezvoltat o utilizare structurată și din ce în ce mai integrată a instrumentelor de inteligență artificială pentru prevenirea și depistarea traficului de copii și a exploatării sexuale, în special în mediul online. Un element central îl reprezintă cooperarea autorităților de aplicare a legii cu baza de date a Interpol privind exploatarea sexuală a copiilor (ICSE), care utilizează corelarea amprentelor digitale bazată pe inteligență artificială pentru a identifica rapid materialele cunoscute de abuz sexual asupra copiilor, pentru a semnaliza conținutul nou și a sprijini identificarea victimelor. La nivel național, platforma de raportare **Dyżurnet.pl**, gestionată de **NASK**, aplică sisteme automate de triere pentru a procesa volume mari de sesizări publice, permițând o prioritzare mai rapidă a cazurilor cu risc ridicat și o alocare mai eficientă a resurselor de cercetare. Autoritățile poloneze utilizează, de asemenea, instrumente de inteligență artificială pentru a monitoriza spațiile digitale, inclusiv rețelele de socializare, platformele criptate și dark webul, în scopul depistării indicatorilor de grooming, recrutare online și vânzare de copii. Printre utilizările complementare se numără recunoașterea imaginilor și compararea biometrică pentru identificarea victimelor în diferite baze de date, precum

⁹ Profesioniștii din domeniul judiciar au remarcat că coexistența procedurilor separate în instanțele penale și în tribunalele pentru familie poate, uneori, să împiedice coordonarea și să întârzie măsurile de protecție. Eforturile depuse de procurorii generali pentru a apăra drepturile victimelor au fost recunoscute, deși aplicarea practică a garanțiilor existente rămâne neuniformă de la o jurisdicție la alta. Organizațiile societății civile au semnalat provocări specifice cu care se confruntă tribunalele pentru familie în cazurile care implică victime-copii străine, în special din Africa de Vest și din țările africane vorbitoare de portugheză, ceea ce poate complica procesele decizionale. Ele au subliniat lipsa specifică de pregătire a tribunalelor pentru familie pentru a gestiona cazurile și victimele, ceea ce duce adesea la percepția unor decizii greșite și la prejudicii suplimentare pentru victimele-copii.

și modele predictive emergente care analizează date privind migrația, vizele, cazierul judiciar și activitatea digitală pentru a sprijini o activitate polițienească proactivă, bazată pe riscuri.

În **Portugalia**, practicienii raportează îmbunătățiri treptate în materie de coordonare și profesionalizare, în urma restructurărilor instituționale din ultimele decenii. Formarea continuă și cooperarea consolidată dintre organele de aplicare a legii au consolidat practicile de cercetare, sprijinind indirect identificarea mai timpurie. În plus, practicienii au raportat că sunt foarte mulțumiți de coordonarea și colaborarea clară și funcțională dintre instituții, care se activează în momentul în care este identificată o victimă. În pofida acestui fapt, se recunoaște pe scară largă că capacitatea de identificare a fost grav afectată de desființarea Serviciilor de Imigrație și Frontiere, ale căror echipe (în special din aeroporturi) erau extrem de specializate și avea o experiență vastă. Lucrătorii din prima linie au menționat că situația nu a fost încă reglată, dat fiind că noii responsabili nu au același nivel de experiență și de specializare.

În ansamblu, rapoartele naționale indică un tipar constant: identificarea victimelor este cea mai slabă atunci când depinde de recunoașterea de către victimă însăși, de cooperare sau de praguri procedurale rigide și este cea mai solidă atunci când profesioniștii sunt formați să recunoască indicatorii, să acționeze în funcție de risc și să se coordoneze între sectoare. Identificarea este mai eficientă atunci când este privită ca un mod de a proteja copiii și nu doar ca un instrument pentru urmărire penală. Dificultățile apar atunci când sistemele sunt fragmentate, specializarea este insuficientă, iar practicile ignoră nevoile copiilor.

3. Recomandări

- ◆ **Mutarea sarcinii identificării de la dezvăluirea de către victimă însăși la evaluarea profesională bazată pe indicatori:** având în vedere că copiii adesea nu își recunosc sau nu își dezvăluie exploatarea, sistemele de identificare ar trebui să acorde prioritate indicatorilor vizibili de risc și aprecierii profesionale, în locul cooperării, al mărturiei sau al identificării de către copil însuși.
- ◆ **Consolidarea capacității specifice traficului în punctele de prim contact:** patrurile generale de poliție, unitățile de frontieră și personalul din centrele de primire – care sunt adesea primii care intră în contact cu victimele-copii – au nevoie de formare practică, bazată pe scenarii, axată pe indicatorii de trafic, în special acolo unde exploatarea este mascată de probleme de comportament sau de vulnerabilități legate de migrație.
- ◆ **Integrarea screeningului pentru trafic în toate sistemele care lucrează cu copii, nu doar în sistemul de justiție penală:** mulți copii au contacte repetate cu școlile, asistența socială pentru copii, serviciile de sănătate, organismele de azil și/sau îngrijirea de tip substitutiv, fără a fi identificați ca victime ale traficului. Acest lucru indică necesitatea unor protocoale de screening sistematic în aceste contexte, susținute de obligații clare de notificare și îndrumare
- ◆ **Îmbunătățirea schimbului de date între agenții și a mecanismelor de corelare a cazurilor:** sistemele de informații fragmentate și coordonarea slabă între poliție, procurori, servicii sociale și organizațiile societății civile împiedică identificarea timpurie și urmărirea cazurilor, în special în cazul copiilor mobili sau străini. Instrumentele comune de înregistrare și protocoalele standardizate de schimb de informații ar trebui să fie prioritare.
- ◆ **Separarea identificării și a protecției de procedurile penale și cooperare:** întârzierile în

recunoașterea statutului de victimă și accesul condiționat la protecție afectează identificarea și încrederea. Copiii ar trebui să fie identificați și protejați independent de disponibilitatea sau de capacitatea lor de a participa la cercetări.

- ◆ **Extinderea structurilor specializate, sensibile la nevoile copilului, și a acoperirii teritoriale:** disponibilitatea limitată a unor medii de identificare adaptate copiilor și a profesioniștilor specializați restrânge eficacitatea intervențiilor și crește riscul de victimizare secundară. Modelele existente ar trebui extinse și în afara marilor centre urbane.
- ◆ **Abordarea formelor complexe și suprapuse de exploatare în practicile de identificare:** profesioniștii ar trebui să fie pregătiți să recunoască traficul atunci când coexistă multiple forme de abuz (cum ar fi exploatarea sexuală, munca forțată, neglijarea și activitățile infracționale), în loc să trateze categoriile de exploatare izolat.
- ◆ **Reducerea rotației personalului instituțional și consolidarea specializării de durată:** rotația personalului în mod constant și specializarea insuficientă în rândul polițiștilor, a procurorilor și a judecătorilor slăbesc memoria instituțională și coerența în practicile de identificare. Ar trebui menținute roluri stabile și specializate în funcțiile legate de trafic.

4. Instrumente practice

- Parteneriatul Camden pentru Protejarea Copiilor (CSCP), [Lista de indicatori utilizată pentru a sprijini identificarea victimelor traficului](#), inclusiv indicatori specifici pentru identificarea cazurilor de trafic de copii și întrebări-cheie de adresat.
- [Ghidul practic al EASO privind interesul superior al copilului în procedurile de azil](#), care include un model de evaluare rapidă și cuprinzătoare a interesului superior al copilului
- [Ghidul IOM privind mecanismele de îndrumare pentru protecția și asistența acordată migranților vulnerabili la violență, exploatare și abuz, precum și victimelor traficului](#), care include formulare de creare de profiluri pentru migranții vulnerabili, un ghid pentru desfășurarea unui interviu și colectarea de informații, cu considerații speciale pentru interviuarea copiilor
- Indicatorii OSCE [elaborați pe baza experienței supraviețuitorilor pentru identificarea victimelor și a supraviețuitorilor traficului de persoane](#)
- Liniile directoare uniforme ale OSCE pentru identificarea și îndrumarea victimelor traficului de persoane în cadrul sistemului de primire a migranților și refugiaților în regiunea OSCE
- [UNICEF – Identificarea victimelor/persoanelor care prezintă riscul de a fi traficate](#)
- [Ghidul de referință UNICEF privind protejarea drepturilor copiilor victime ale traficului în Europa](#), care include o listă de verificare pentru funcționarii din domeniul imigrației (ofițerii de frontieră) pentru a evalua dacă un copil este „în situație de risc” de a fi traficat și orientări pentru profesioniștii care realizează interviuri cu copii victime ale traficului cu privire la posibilele infracțiuni comise împotriva lor

- Setul de instrumente UNODC pentru combaterea traficului de persoane, care include o listă de verificare standardizată pentru identificarea victimelor traficului de ființe umane, orientări pentru intervierea victimelor și o listă cu modalități de realizare a unor interviuri etice și sigure cu victimele
- Lista de verificare standardizată UNODC pentru a facilita identificarea victimelor în cazurile de trafic de persoane
- Descoperirea traficului de forță de muncă. Instrument de cercetare pentru autoritățile de aplicare a legii și listă de verificare pentru inspectorii de muncă. Acest instrument a fost elaborat în cadrul proiectului FLOW, finanțat de UE, împreună cu țările partenere Bulgaria, Estonia, Finlanda și Letonia. Instrumentul este disponibil, de asemenea, în limbile bulgară, estonă, finlandeză și letonă, iar rapoartele au fost adaptate la contextul local în strânsă cooperare cu autoritățile naționale.

Modulul 3 Protecție

1. Principalele cadre generale

La nivel global, [Protocolul de la Palermo](#) stabilește configurația fundamentală a protecției victimelor. El prezintă persoanele traficate – incluzând în mod explicit copiii – ca titulari de drepturi, îndreptățiți la viață privată, siguranță, informare și sprijin pentru recuperare. Protecția este înțeleasă în sens larg, incluzând securitatea fizică, recuperarea psihologică și socială, accesul la o locuință, îngrijiri medicale, educație și despăgubiri. În cazul copiilor, protocolul impune ca vârsta și nevoile speciale să influențeze toate măsurile de protecție și ca deciziile privind returnarea sau repatrierea să fie ghidate de siguranță și de caracterul voluntar, nu de imperativele controlului migrației. Deși [protocolul](#) stabilește standarde minime, el lasă statelor o marjă semnificativă de apreciere în ceea ce privește punerea în aplicare, ceea ce duce la garanții procedurale neuniforme de la o jurisdicție la alta.

În cadrul Uniunii Europene, [Directiva \(UE\) 2024/1712](#) consolidează semnificativ măsurile de protecție pentru victimele traficului, acordând o atenție deosebită persoanelor aflate în situații de vulnerabilitate, inclusiv copiilor și victimelor care au nevoie de protecție internațională. [Directiva](#) prevede ca asistența și protecția să fie acordate în mod consensual și în cunoștință de cauză și garantează standarde minime de viață, inclusiv cazare sigură, asistență materială, îngrijiri medicale și psihologice, consiliere și acces la servicii de interpretariat și de informare.

[Directiva](#) consolidează garanțiile specifice copiilor, impunând o evaluare individuală a nevoilor și a circumstanțelor fiecărui copil și furnizarea de sprijin atât pe termen scurt, cât și pe termen lung pentru recuperarea fizică și psihosocială. Aceasta include accesul la educație, măsuri de reintegrare adaptate și programe de tranziție la viața de adult menite să prevină traficul repetat. Orice măsură care restrânge libertatea copiilor pentru a-i proteja de trafic trebuie să fie strict necesară, proporțională și rezonabilă în raport cu obiectivul de protejare a copilului în cauză. Un tutore sau un reprezentant trebuie numit fără întârziere de îndată ce un copil este identificat, cu mecanisme pentru abordarea conflictelor de interese, iar, acolo unde este posibil, trebuie oferită asistență pentru familia copilului.

Copiii care sunt victime ale traficului trebuie să poată avea acces efectiv la protecție internațională, prin proceduri de azil și de combatere a traficului coordonate, care să reflecte vulnerabilitatea lor și să ofere garanții procedurale speciale și condiții de primire adecvate. Procedurile de raportare trebuie să fie sigure, confidentiale și adaptate copiilor, folosind un limbaj adecvat vârstei. În final, victimele-copii au dreptul de a avea acces la mecanisme de despăgubire a victimelor infracțiunilor violente, consolidând un cadru de protecție care acordă prioritate siguranței, recuperării și soluțiilor durabile pentru copiii traficați.

Aceste măsuri de protecție sunt consolidate și sistematizate prin [Directiva privind drepturile victimelor \(2012/29/UE\)](#), care se aplică tuturor infracțiunilor grave, dar este deosebit de relevantă pentru trafic. Ea introduce obligația de a efectua evaluări individuale pentru a determina nevoile specifice de protecție ale fiecărei victime, cu o prezumție solidă în sensul că victimele-copii au nevoie de măsuri speciale. [Directiva](#) integrează o abordare sensibilă la nevoile copilului toate procedurile penale, impunându-le autorităților să țină seama de vârstă, de maturitate, de opinii și de vulnerabilități și să prevină în mod activ intimidarea, răzbunarea și victimizările repetate. În practică, multe dintre deficiențele observate în sistemele naționale (cum ar fi întârzierile, procedurile insuficient de adaptate copiilor sau accesul inconstant la garanții) se leagă direct de eșecurile în punerea în aplicare a acestor garanții procedurale.

În situațiile în care traficul se suprapune cu exploatarea sexuală și abuzurile online, [Directiva 2011/93/UE](#) consolidează și mai mult cadrul de protecție. Ea recunoaște că prejudiciul cauzat copiilor în aceste contexte este adesea grav, cumulativ și de lungă durată, necesitând asistență care se poate extinde până la vârsta adultă. Protecția nu se limitează doar la copil, ci poate viza și părinții sau tutorii neimplicați în infracțiune, recunoscând mediul mai larg de sprijin necesar pentru recuperare.

[Strategia UE privind combaterea traficului de persoane 2021–2025](#) nu introduce noi drepturi legale, dar oferă o **perspectivă de politică coerentă** prin care urmează să fie puse în aplicare obligațiile de protecție. Ea evidențiază lacune persistente în materie de acces la asistență, despăgubiri și reintegrare pe termen lung și definește în mod explicit protecția ca o condiție prealabilă pentru o justiție efectivă, iar nu ca un produs secundar al acesteia. Strategia pune accent pe răspunsuri centrate pe copil, pe numirea timpurie a tutorilor, pe mecanisme de îndrumare transfrontaliere și pe necesitatea de a depăși intervenția în situația de criză în favoarea unor soluții durabile, inclusiv educație, integrare pe piața muncii și integrare socială. De asemenea, subliniază că victimele nu ar trebui sancționate pentru infracțiunile comise sub constrângere și ar trebui tratate cu demnitate, fără prejudecăți sau părtinire.

Privite împreună, aceste instrumente conturează o arhitectură de protecție pe mai multe niveluri, întemeiată pe trei principii de bază. În primul rând, **protecția este necondiționată**: aceasta nu trebuie să depindă de cooperare, de statutul de imigrație sau de confortul procedural. În al doilea rând, **protecția este individualizată și sensibilă la nevoile copilului**, necesitând evaluări care reflectă circumstanțele, vulnerabilitățile și opiniile specifice ale copilului. În al treilea rând, **protecția este longitudinală**, depășind limitele siguranței imediate către recuperare, reintegrare și prevenirea victimizării repetate. La fel ca în cazul prevenirii și identificării, eficacitatea acestui cadru depinde, în ultimă instanță, nu de transpunerea formală, ci de capacitatea sistemelor naționale de a transforma aceste standarde într-o practică coordonată, suficient finanțată și centrată pe copil.

2. Lacune și practici promițătoare

În toate cele opt rapoarte naționale, sistemele de protecție pentru copiii victime ale traficului există formal, dar au o eficacitate inegală, rezultatele fiind puternic influențate de rapiditatea recunoașterii victimei, de disponibilitatea îngrijirii specializate și de gradul de coordonare între protecția copilului, justiția penală, migrație și serviciile sociale. O lacună centrală și recurentă privește întârzierea dintre primul contact și protecția efectivă, perioadă în care copiii rămân expuși la vătămare.

În **Grecia**, părțile interesate au descris în mod constant modul în care întârzierile în recunoașterea formală a victimei și lipsa unui statut juridic afectează direct accesul la protecție. Deficitul grav de locuri dedicate, adaptate copiilor, pentru copiii originari din Grecia și din alte țări ale UE subminează și mai mult protecția: procurorii au raportat că acești copii pot rămâne în spitale perioade îndelungate din cauza lipsei de locuri disponibile în centrele de protecție, în special la Atena. De asemenea, protecția este slăbită de blocajele procedurale – întârzieri în afara orelor de program, transferuri repetate între instituții și deficiențe tehnologice în asigurarea înregistrărilor probelor – care au ca rezultat audieri repetate și riscuri sporite de victimizare secundară. Totuși, acolo unde coordonarea multidisciplinară este bine integrată, practicile se îmbunătățesc semnificativ. În Salonic, structurile interinstituționale stabile, cu puncte focale cunoscute și proceduri flexibile pentru interviuri adaptate copiilor au fost menționate ca practici promițătoare în direcția asigurării unei protecții eficace.

Grecia – caz de exploatare sexuală internă a unui copil (2022)

Acest caz implică traficul intern și exploatarea sexuală a unei fete elene în vârstă de 12 ani, provenind dintr-un mediu familial extrem de vulnerabil. Între aprilie și iulie 2022, copilul a fost supus prostituției, abuzului sexual și producerii de materiale care prezintă abuzuri sexuale asupra copiilor. Autorii erau cunoștințe de familie, inclusiv angajatorul mamei, care au exploatat vulnerabilitatea economică a copilului și au exercitat control prin amenințări și abuz de încredere. Cazul a fost identificat în urma unei sesizări a unei rude și a unei plângeri formale depuse de mamă. Autorii infracțiunii au fost condamnați în primă instanță.

Cazul evidențiază lacune semnificative de natură procedurală și în materie de protecție. Copilul a suferit o victimizare secundară din cauza mărturiilor repetate, în timp ce modelul Casei Copilului nu a fost utilizat, în pofida rolului său în prevenirea traumatizării repetate. Sprijinul psihologic a fost acordat doar cu o întârziere considerabilă. În plus, divulgarea locului de reședință al copilului a dus la amenințări, indicând deficiențe grave în măsurile de confidențialitate și siguranță.

În ansamblu, cazul subliniază necesitatea unei îndrumări timpurii către proceduri adaptate copiilor, a unui sprijin psihosocial prompt și a unor garanții mai solide pentru protejarea victimelor-copii pe tot parcursul procedurilor penale.

Italia prezintă un mediu de protecție structural dezvoltat, dar extrem de inegal. Deși există o rețea națională de adăposturi pentru acordarea de asistență pentru victime, capacitatea pentru copii este extrem de limitată, doar o mică parte dintre locuri fiind rezervate copiilor. Copiii străini neînsoțiți sunt deseori cazați în centrele generale de primire pentru azil, care nu dispun de personal specializat și de mecanisme de protecție adaptate copiilor, ceea ce crește riscul de traumatizare repetată și de exploatare repetată. Fragmentarea dintre sistemele de combatere a traficului, de azil și de protecție a copilului îngreunează și mai mult accesul la îngrijire adecvată. Deși planul național de acțiune identifică copiii ca fiind un grup prioritar, punerea în aplicare rămâne lentă și inconsecventă. Protecția depinde adesea de inițiativele ONG-urilor finanțate pe bază de proiecte și de angajamentul individual al profesioniștilor, nu de un cadru național aplicat în mod uniform. Ciclurile scurte de finanțare subminează continuitatea îngrijirii, în special în timpul tranzițiilor critice, cum ar fi ieșirea din sistemul de protecție din cauza vârstei sau revenirea în țările de origine, în timp ce rapiditatea și capacitatea de adaptare a rețelelor de trafic depășesc frecvent reacțiile instituționale.

În **Portugalia**, cadrul juridic pentru protecția copilului este relativ solid, dar practica relevă deficiențe semnificative în adaptarea măsurilor de protecție la copiii traficați.

Deși Portugalia dispune de un Centru de Adăpost și Protecție dedicat pentru Copii și Tineri Victime ale Traficului de Persoane, capacitatea sa actuală rămâne insuficientă pentru a acoperi nevoile existente. Copiii neînsoțiți sunt, de regulă, integrați în sistemul general de protecție a copilului, în baza procedurilor concepute pentru copiii „în situații de risc”, care nu abordează în mod adecvat vulnerabilitățile specifice asociate traficului. Tribunalele pentru familie au fost descrise ca fiind insuficient pregătite pentru a gestiona cazurile de copii străini traficați, ceea ce conduce la decizii percepute de practicieni ca fiind dăunătoare. Procedurile de returnare asistată variază considerabil în funcție de țara de origine, cu un nivel redus de monitorizare ulterioară și cu garanții limitate de protecție în afara Europei. Deși există garanții, cum ar fi declarațiile pentru utilizare ulterioară, menite

să prevină audierea repetată, ele nu sunt aplicate în mod consecvent. În acest context, sprijinul transfrontalier coordonat de ONG-uri oferă adesea o protecție mai fiabilă decât mecanismele statale formale. Un alt exemplu ilustrativ al decalajului dintre cadrul juridic și punerea sa în aplicare se referă la accesul la permise de ședere pentru victimele traficului. În pofida dreptului legal la permise de ședere pentru toate victimele traficului identificate în **Portugalia**, accesul, în practică, rămâne limitat din cauza barierelor administrative. Cerințele privind documentele standard de identitate – adesea indisponibile pentru victime – și nivelul redus de conștientizare în rândul **Agenției pentru Integrare, Migrație și Azil** și al **Securității Sociale** cu privire la dispozițiile legale specifice traficului înseamnă că punerea în aplicare depinde în mare măsură de intervențiile **Polizei Judiciare**, evidențiind un decalaj clar între legislație și practică.

Sistemul de protecție din **România** este centrat pe direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului (**DGASPC**), care sunt, în mod formal, responsabile de sprijinirea victimelor-copii. Cu toate acestea, profesioniștii intervievați au raportat o disponibilitate redusă a serviciilor specializate pentru copiii traficați, în special după faza imediată a exploatării. Tinerii care părăsesc sistemul de protecție au fost identificați în mod repetat ca fiind un grup în mare măsură invizibil și extrem de vulnerabil. Barierele culturale slăbesc și mai mult protecția: reticența de a apela la sprijin psihologic rămâne răspândită la scară largă, limitând recuperarea și reintegrarea. Deși ONG-urile îndeplinesc un rol, nivelul de cunoaștere a serviciilor specializate oferite de societatea civilă este redus, iar cooperarea rămâne insuficient dezvoltată. Respondenții au evidențiat rolul potențial al actorilor comunitari, inclusiv al Bisericii Ortodoxe, ca resursă nevalorificată atât pentru protecție, cât și pentru reintegrare.

În **Bulgaria**, lacunele în materie de protecție sunt deosebit de evidente în ceea ce privește cazarea și măsurile de siguranță. Centrele de criză nu asigură de multe ori o confidențialitate adecvată și nu sunt adaptate structural la nevoile victimelor traficului, subminând sentimentul de securitate al victimelor. Extrem de important, nu există centre de criză dedicate copiilor victime ale traficului; copiii sunt cazați împreună cu victime ale violenței domestice, ceea ce limitează capacitatea de a oferi îngrijire adaptată traumei și sporește stresul și conflictele. Aceste deficiențe structurale agravează dificultățile anterioare de identificare și slăbesc perspectivele de recuperare pe termen lung.

Finlanda ilustrează principii relativ solide de sprijin individualizat, bazat pe nevoi, practicienii punând accent pe consolidarea încrederii și pe restabilirea sentimentului de siguranță al copilului ca fundament al protecției. Mecanismul național de îndrumare a fost introdus în 2025 sub forma unui ghid concret care oferă informații și sprijin profesioniștilor. În plus, modelul Barnahus reprezintă o practică promițătoare clară, oferind răspunsuri coordonate și multidisciplinare care reduc traumatizarea repetată și susțin atât nevoile imediate, cât și pe termen lung ale copiilor. În același timp, experții au menționat riscurile asociate cu plasamentele instituționale, care pot spori involuntar vulnerabilitatea, precum și dificultățile de a restricționa libertatea de mișcare în cazul copiilor supuși controlului infracțional. O preocupare importantă semnalată în cadrul interviurilor a fost fragilitatea serviciilor cu prag redus oferite de ONG-uri, care îndeplinesc un rol esențial în ceea ce privește intervenția în rândul copiilor care se tem să interacționeze cu autoritățile, dar se confruntă cu reduceri de finanțare ce le pun în pericol sustenabilitatea.

În **Polonia**, mecanismele de protecție sunt relativ bine structurate în legislație și includ planuri de sprijin adaptate, asistență juridică și măsuri de reintegrare. În practică, însă, protecția rămâne reactivă și inegală. Serviciile pentru victimele-copii – în special pentru copiii străini sau fără forme legale – sunt rareori specializate, iar reprezentarea juridică este adesea întârziată sau asigurată de avocați din oficiu nespecializați. Sistemele fragmentate de date și coordonarea slabă între instituții determină copiii să treacă frecvent de la o instituție la alta fără o urmărire consecventă a cazului.

ONG-urile acoperă lacune importante prin asistență juridică, sprijin psihosocial și activități de integrare, dar dependența de finanțări pe termen scurt limitează continuitatea și acoperirea.

Belgia se remarcă prin mai multe practici promițătoare în domeniul protecției copilului. Aplicarea flexibilă a perioadei de reflecție pentru copii este considerată o bună practică, permițând stabilizarea copiilor fără presiunea de a coopera. Procedurile clare de îndrumare, obligațiile de raportare obligatorie și utilizarea unor indicatori standardizați sprijină un acces mai previzibil la protecție. Eforturile de implicare a familiilor din țările de origine, în special pentru copiii exploatați în activități infracționale desfășurate pe stradă, au avut efecte pozitive în anumite cazuri. Două centre ale societății civile pentru copiii victime ale traficului, Meza și Esperanto, oferă medii sigure, confidentiale și necoercitive, susținute de o gestionare multidisciplinară și individualizată a cazurilor. Deși aceste centre îndeplinesc un rol central în practică – primind majoritatea copiilor îndrumați – ele nu sunt recunoscute formal ca unități specializate pentru victimele traficului. Sprijinul oferit în centre este considerat pe scară largă ca fiind extrem de eficient. Cu toate acestea, accesul rămâne limitat: criteriile restrictive de eligibilitate, dificultățile de rupere a contactului cu traficanții (în special în cazurile care implică legături traumatice sau de familie) și reticența copiilor de a se identifica ei înșiși drept victime exclud mulți copii de la protecție, chiar și acolo unde sprijinul ar fi necesar sau adecvat.

3. Recomandări

◆ **Asigurarea accesului imediat la protecție, independent de recunoașterea formală a statutului de victimă**

Întârzierile în acordarea statutului oficial de victimă lasă copiii fără acces la îngrijiri medicale, la securitatea șederii sau la o cazare sigură. Statele ar trebui să disocieze operațional accesul la măsurile esențiale de protecție de recunoașterea formală, asigurându-se că copiii beneficiază de protecție din momentul în care sunt identificate indicii credibile de trafic.

◆ **Extinderea capacității de cazare specializată, specifică copiilor, și evitarea plasării în unități generale**

Lipsa locurilor de cazare adaptate copiilor face ca aceștia să fie găzduiți în medii necorespunzătoare, cum ar fi centre generale pentru solicitanții de azil, spitale sau adăposturi mixte pentru victime ale violenței domestice. Spațiile de cazare dedicate, confidentiale și adaptate copiilor, cu personal instruit, ar trebui extinse pentru a preveni traumatizarea repetată și dispariția și pentru a proteja.

◆ **Stabilizarea traseelor de protecție prin finanțare susținută**

Ciclurile de finanțare pe bază de proiecte și pe termen scurt afectează recuperarea și reintegrarea pe termen lung. Sistemele de protecție ar trebui să acorde prioritate unor modele de finanțare stabile, care să susțină gestionarea continuă a cazurilor, în special în timpul tranzițiilor critice, cum ar fi ieșirea din sistemul de protecție sau revenirea în țările de origine.

◆ **Integrarea coordonării multidisciplinare ca practică standard, nu ca excepție**

Acolo unde există mecanisme stabile de coordonare – cum ar fi sistemul național de asistență și modelul Barnahus din **Finlanda** sau mesele rotunde interinstituționale fixe din **Grecia** – rezultatele în materie de protecție se îmbunătățesc semnificativ. Aceste modele ar trebui instituționalizate la nivel național, cu puncte focale clare, protocoale comune și disponibilitate în afara orelor de program, pentru a reduce întârzierile și audierea repetată.

◆ **Consolidarea practicilor bazate pe înțelegerea traumelor și sensibile la nevoile copilului în toate serviciile din prima linie**

Relatarea repetată a abuzului, întârzierile procedurale și abordările excesiv de tehnice afectează protecția. Formarea obligatorie și continuă ar trebui să se concentreze pe intervievarea bazată pe înțelegerea traumelor, pe dezvoltarea copilului și pe vulnerabilitățile complexe, nu exclusiv pe competențe juridice sau de cercetare.

◆ **Îmbunătățirea urmăririi cazurilor și a schimbului de informații, cu respectarea confidențialității**

Sistemele de date fragmentate împiedică monitorizarea eficientă și continuitatea protecției. Ar trebui dezvoltate mecanisme sigure și interoperabile de urmărire a cazurilor, pentru a garanta că copiii nu sunt omiși din cauza lacunelor instituționale atunci când sunt transferați de la poliție la servicii sociale, instanțe și sisteme de primire.

◆ **Consolidarea asistenței juridice și a tutelei încă din fază incipientă**

Accesul limitat la asistență juridică specializată slăbește capacitatea copiilor de a-și înțelege și de a-și exercita drepturile. Reprezentarea juridică timpurie, specializată pentru copii, și o tutelă consecventă ar trebui asigurate pe tot parcursul procedurilor de protecție, de azil și penale.

◆ **Sprijinirea și integrarea societății civile în calitate de actori centrali ai protecției, nu de furnizori auxiliari**

În toate țările, societatea civilă oferă sprijin esențial, cu prag redus, bazat pe încredere și transfrontalier – compensând adesea lacunele statului. Rolul lor ar trebui integrat în mod formal în sistemele de protecție, cu finanțare predictibilă și responsabilități clar definite, în loc să se recurgă la resurse *ad hoc* sau umanitare.

◆ **Abordarea vulnerabilităților ascunse în timpul protecției formale și după încheierea acestora**

Rapoartele evidențiază grupurile care prezintă un risc ridicat care rămân insuficient protejate, inclusiv copiii care părăsesc sistemul de îngrijire, copiii neînsoțiți și copiii din mediile instituționale. Cadrul de protecție ar trebui să extindă în mod explicit sprijinul de urmărire și reintegrare după fazele imediate de criză, pentru a reduce riscurile de trafic repetat.

◆ **Consolidarea și simplificarea mecanismului național de îndrumare, acordându-se o atenție specială copiilor**

Mecanismele naționale de îndrumare ar trebui să fie accesibile, concise și ușor de utilizat, cu roluri, competențe și așteptări clar definite pentru toate sectoarele implicate. Ar trebui inclusă în mod explicit o componentă specifică copiilor și asigurată o diseminare eficientă, astfel încât mecanismul să ajungă la toți actorii relevanți, inclusiv la nivel comunitar, pentru a sprijini o punere în aplicare consecventă în diferite contexte locale.

4. Instrumente practice

- ➔ Ghidul IOM privind mecanismele de îndrumare pentru protecția și asistența acordată migranților vulnerabili la violență, exploatare și abuz, precum și a victimelor traficului, inclusiv „Identification to reintegration of victim: Flow diagram of the TACT project” („De la identificarea victimei la reintegrare: diagrama de flux a proiectului TACT”), elaborată pentru coordonarea revenirii și a reintegrării victimelor traficului

- Aspectele de sănătate mintală ale traficului de ființe umane: un set de standarde minime, elaborat de IOM. Standardele urmăresc să sprijine punerea în aplicare a unei îngrijiri psihosociale cuprinzătoare și coordonate pentru persoanele traficate, din momentul salvării lor și pe tot parcursul procesului de reintegrare.
- „Long Journey”: Toolkit for Supporting Victims of Forced Marriage („Un parcurs îndelungat: set de instrumente pentru sprijinirea victimelor căsătoriei forțate”), elaborat în cadrul proiectului EASY finanțat de UE
- UN Office on Drugs and Crime’s Toolkit to Combat Trafficking in Persons (Setul de instrumente al Biroului Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate pentru combaterea traficului de persoane), care include o listă de verificare pentru ghidarea procesului de returnare și reintegrare a femeilor și copiilor (identificare, căutarea familiei, evaluarea familiei etc.), instrumente și orientări specifice pentru repatrierea copiilor, evaluări ale riscurilor la returnarea copiilor în familia lor
- UNICEF Reference Guide on Protecting the Rights of Child Victims of Trafficking in Europe (Ghidul de referință UNICEF privind protejarea drepturilor copiilor victime ale traficului în Europa), inclusiv orientări privind stabilirea faptului dacă întoarcerea în familie și/sau în țara de origine este în interesul superior al copilului

Modulul 4 Urmărire penală

1. Principalele cadre generale

La nivel internațional, [Protocolul de la Palermo](#) oferă cadrul general de drept penal fundamental, solicitând incriminarea traficului de persoane, inclusiv a tentativei, a participării și a organizării. În cazul copiilor, cadrul este în mod deliberat simplificat: nu este necesară dovedirea mijloacelor de constrângere, iar consimțământul este, din punct de vedere juridic, irelevant. Acest lucru reduce pragurile probatorii și plasează responsabilitatea în mod clar asupra autorităților de cercetare și de urmărire penală de a construi cazuri fără a se baza pe capacitatea copilului de a articula exploatarea. [Protocolul](#) situează, de asemenea, urmărirea penală în cadrul unei obligații mai ample de a proteja viața privată, siguranța și capacitatea victimelor de a participa în mod semnificativ la proceduri.

[Convenția cu privire la drepturile copilului și Protocolul său facultativ](#) consolidează această abordare, redefinind copiii traficați ca titulari de drepturi în cadrul procedurilor penale. Urmărirea penală trebuie să fie ghidată de interesul superior al copilului și concepută pentru a preveni victimizarea secundară. Ea mută accentul de la obținerea declarațiilor către asigurarea echității procedurale, a unor practici probatorii sensibile la nevoile copilului și a desemnării unor reprezentanți adecvați în situațiile în care interesele părinților intră în conflict cu cele ale copilului.

În Europa, [Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane](#) pune în aplicare aceste principii, impunând desfășurarea de cercetări și urmăriri penale proactive, care nu depind de cooperarea victimelor. Ea introduce așteptări procedurale detaliate, inclusiv interviuri adaptate copiilor, limitări ale audierilor repetate și garanții în timpul proceselor. În mod important, consolidează obligația de a desfășura cercetări financiare și asupra structurilor de infracționalitate organizată, recunoscând că urmărirea penală a traficului de copii eșuează adesea atunci când se limitează la autori de nivel inferior sau la incidente izolate.

La nivelul UE, [Directiva 2011/36/UE](#), astfel cum a fost modificată prin [Directiva \(UE\) 2024/1712](#) constituie principalul instrument în materie de urmărire penală. Ea armonizează infracțiunile de trafic între statele membre, solicitând în mod explicit ca cercetările și urmărirea penală să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare și recunoscând totodată provocările probatorii și procedurale specifice pe care le implică victimele-copii. Un principiu central al urmăririi penale, consacrat în directivă, este acela că procedurile nu trebuie să depindă de cooperarea victimelor. Autoritățile sunt obligate să inițieze și să continue cazurile pe baza unor temeuri rezonabile, permițând desfășurarea urmăririi penale chiar și atunci când copiii nu doresc, nu pot sau sunt prea traumatizați pentru a depune mărturie.

Pentru victimele-copii, practicile probatorii sunt adaptate pentru a reduce prejudiciile, inclusiv prin limite privind numărul de interviuri, posibilitatea utilizării declarațiilor înregistrate video și măsuri pentru a evita confruntarea directă cu inculpații. Aceste dispoziții influențează în mod direct strategia de urmărire penală, încurajând colectarea timpurie de probe de înaltă calitate și reducând dependența de declarații orale repetate în instanță.

În mod important, [directiva](#) extinde protecția victimelor traficului, asigurându-se că acestea nu pot fi urmărite penal sau sancționate pentru toate acțiunile ilegale comise ca rezultat direct al exploatării lor, inclusiv pentru infracțiuni penale, administrative sau de reglementare, cum ar fi prostituția, cerșetoria, vagabondajul sau munca nedeclarată. Această măsură urmărește să încurajeze victimele să raporteze infracțiuni și să solicite sprijin fără teama de consecințe juridice. Statele membre sunt

obligate să instruiască autoritățile de aplicare a legii, procurorii și autoritățile relevante pentru a pune în aplicare în mod eficient aceste dispoziții privind neînceperea urmăririi penale, inclusiv în cazurile în care infracțiunile implică tehnologii ale informației și comunicațiilor. Autoritățile sunt încurajate să creeze unități specializate, cu expertiza și capacitatea tehnologică necesare pentru a gestiona cazurile de trafic.

Acest cadru de urmărire penală este consolidat de [Directiva privind drepturile victimelor \(2012/29/UE\)](#), care introduce evaluări individuale obligatorii pentru identificarea nevoilor de protecție, prezumă o vulnerabilitate sporită în cazul victimelor-copii și impune măsuri pentru prevenirea intimidării, a răzbunării și a victimizării repetate. În practică, acest lucru limitează marja de apreciere a organelor de urmărire penală, impunând planificarea timpurie a strategiilor probatorii care să minimizeze prejudiciile, în loc să se bazeze pe mărturii repetate în instanță.

Atunci când traficul se intersectează cu exploatarea sexuală, [Directiva 2011/93/UE](#) consolidează și mai mult obligațiile de urmărire penală, recunoscând impactul pe termen lung al prejudiciilor și impunând acordarea de asistență și garanții procedurale care pot continua până la vârsta adultă. Acest lucru este deosebit de relevant în cazurile în care procedurile sunt îndelungate sau în care divulgarea cu întârziere este întâlnită frecvent.

În final, [Strategia UE privind combaterea traficului de persoane 2021–2025](#) încadrează urmărirea penală într-un răspuns sistemic care leagă identificarea timpurie, protecția și răspunderea. Ea recunoaște în mod explicit eșecurile persistente în transformarea identificării în urmăririi penale reușite și solicită cercetări sensibile la nevoile copilului, independente de victimă, o cooperare judiciară consolidată și formare specializată pentru procurori și judecători. Strategia subliniază că eficiența urmăririi penale depinde nu doar de definițiile juridice, ci și de coordonare, de resurse și de capacitatea de a integra considerațiile legate de protecție pe tot parcursul procedurilor penale.

Privit în ansamblu, cadrul definește urmărirea penală a traficului de copii ca fiind un proces condus de stat, bazat pe probe, ancorat în drepturile copilului și conceput să funcționeze independent de disponibilitatea sau de capacitatea copilului de a depune mărturie. Eficiența este măsurată nu doar prin condamnări, ci prin capacitatea sistemelor de justiție penală de a trage la răspundere autorii fără a produce din nou prejudicii pentru copil. Provocarea pentru sistemele naționale constă în transpunerea acestor obligații existente pe mai multe niveluri într-o practică de urmărire penală coerentă și sensibilă la nevoile copiilor.

2. Lacune și practici promițătoare

În cele opt țări analizate, urmărirea penală a traficului de copii este influențată de o tensiune structurală comună: deși cadrele juridice respectă în linii mari standardele internaționale și ale UE, cazurile ajung în continuare târziu la procurori, probele sunt adesea fragile, iar garanțiile procedurale centrate pe copil sunt aplicate neuniform între teritorii și instituții.

În majoritatea contextelor, cazurile de trafic de copii intră în sistemul de justiție penală abia atunci când exploatarea devine vizibilă sau acută. Autoritățile de aplicare a legii, controalele la frontieră, procedurile de azil sau activitatea de teren a ONG-urilor rămân principalele puncte de depistare. Îndrumările sistematice din partea școlilor, a spitalelor, a serviciilor pediatrie sau a actorilor din domeniul protecției sociale sunt rare, deși aceste servicii sunt bine poziționate pentru a identifica indicatori timpurii ai exploatarei. Acest tipar reactiv a fost raportat constant în **Grecia, Polonia, Finlanda, Bulgaria și Italia** și limitează semnificativ amploarea cercetărilor. Până în momentul în

care este implicat un procuror, exploatarea durează adesea de luni sau ani de zile, iar oportunitățile de a obține probe de coroborare sunt deja pierdute.

Deși legislațiile naționale prevăd, în general, că identificarea victimelor nu ar trebui să depindă de cooperarea cu autoritățile de aplicare a legii, acest principiu nu este pus în practică în mod consecvent. În **Grecia**, întârzierile în recunoașterea formală a statutului de victimă în faza de urmărire penală limitează frecvent accesul la măsuri de protecție și la drepturi procedurale. În **Finlanda**, în special în cazurile care implică copii migranți sau solicitanți de azil, reticența de a depune o plângere penală – și mai frecvent lipsa de informații și de dovezi privind o infracțiune comisă în străinătate – are adesea ca rezultat faptul că nu este deschisă nicio cercetare preliminară, chiar și atunci când există indicatori credibili de trafic. Această deconectare între identificarea în scopuri de protecție și procedura penală continuă să funcționeze ca un mecanism de control al accesului, limitând implicarea procurorilor în cazurile complexe de trafic de copii.

Finlanda – Exploatarea sexuală a copiilor: prezentarea întârziată a informațiilor și prejudicii pe termen lung (2025)

În iunie 2025, Tribunalul Districtual din Laponia a condamnat o femeie născută în 1999 pentru trafic de persoane în formă gravă, comis atunci când era minoră, în legătură cu exploatarea sexuală a două fete minore în 2016. Ea a primit o pedeapsă cu închisoarea cu suspendare și a fost obligată să plătească despăgubiri victimelor. Doi cumpărători de servicii sexuale, adulți, au fost de asemenea condamnați pentru abuz sexual în formă gravă asupra unui copil și obligați să plătească daune. În plus, instanța a constatat că procedurile au fost întârziate exagerat și a acordat despăgubiri din partea statului pentru încălcarea dreptului victimei la un proces într-un termen rezonabil.

Instanța a constatat că victimele au suferit prejudicii psihologice pe termen lung, inclusiv depresie, anxietate, tulburări de somn și afectarea capacității de a avea încredere în ceilalți, necesitând medicație și terapie. Cazul ilustrează modul în care minorii pot rămâne tăcuți cu privire la exploatare ani la rând din cauza fricii, a rușinii, a vinei și a amenințărilor de expunere, precum și din cauza confuziei legate de propria lor răspundere penală. El evidențiază, de asemenea, faptul că copiii s-ar putea să nu se recunoască inițial ca victime, mai ales atunci când exploatarea a implicat un aparent „consimțământ”, dezvăluind adesea abuzul abia la vârsta adultă.

Colectarea probelor rămâne unul dintre cele mai dificile elemente ale urmăririi penale. În mai multe țări, practicienii au descris întârzieri persistente în realizarea interviurilor adaptate copiilor, deficitul de psihologi și interpreți instruiți și audierea repetată a copiilor din cauza unor deficiențe procedurale sau tehnice. În afara marilor centre urbane, aceste probleme sunt deosebit de acute. În **Grecia**, acoperirea teritorială limitată a Caselor Copilului subminează utilizarea consecventă a unui singur interviu înregistrat și evaluarea nevoilor individuale de protecție ale victimei-copil, crescând riscul de victimizare secundară și slăbind lanțul probator. Provocări similare au fost raportate în **Italia**, unde garanțiile sensibile la nevoile copilului, inclusiv interviurile anterioare procesului înregistrate video, măsurile de protejare a anonimatului și implicarea psihologilor pentru copii în timpul audierilor există în legislație, dar nu sunt aplicate sistematic în practică. **Belgia** a dezvoltat o practică promițătoare sub forma audierilor specializate **TAM (Testimony by Audiovisual Means - Mărturie prin mijloace audiovizuale)**, desfășurate într-o manieră sensibilă la nevoile copilului și înregistrate audiovizual pentru a evita audierile repetate. Fiecare interogatoriu urmează o **metodologie structurată** constând

în cinci faze, care cuprind în total 11 etape. Totuși, practicienii au remarcat că audierile TAM pot fi uneori excesiv de deschise, ceea ce poate îngreuna adresarea eficientă a întrebărilor atunci când un minor nu dorește sau nu poate să vorbească.

Digitalizarea tot mai accentuată a traficului a complicat și mai mult cercetările. Procurorii și responsabilii cu aplicarea legii din **Belgia, Finlanda, Italia și Grecia** au raportat că traficanții se bazează din ce în ce mai mult pe aplicații de mesagerie criptată, pe stocare în cloud și pe mesaje care dispar, ceea ce face ca anchetatorii să depindă de urme digitale complexe. Deși sunt disponibile noi instrumente de analiză, formarea și personalul sunt insuficiente pentru a prelucra volume mari de date confiscate într-un termen rezonabil. De multe ori procurorii nu pot accesa direct materialul digital și trebuie să se bazeze pe intermediari, ceea ce încetinește procedurile și crește probabilitatea ca probe esențiale să fie omise sau să devină inutilizabile.

Cercetările financiare sunt insuficient dezvoltate în mod similar. În majoritatea țărilor, cazurile tind să se oprească la etapa exploatării imediate, cu o urmărire limitată a profiturilor, a bunurilor sau a structurilor de rețea. Cartografierea fluxurilor financiare, corelarea incidentelor între regiuni și urmărirea organizatorilor în străinătate rămân inconsecvente și depind în mare măsură de capacitatea și resursele locale. Acest lucru este deosebit de evident în cazurile care implică cerșetorie forțată, exploatare prin muncă sau trafic la nivel de familie, în care este mai dificil de dovedit obținerea unui beneficiu în afara actului vizibil al exploatării.

Tratamentul victimelor-copii în cadrul procedurilor penale variază considerabil. Atunci când garanțiile adaptate copiilor sunt aplicate astfel cum este prevăzut, ele sunt considerate pe scară largă ca fiind eficiente. Interviuurile înregistrate, realizate de profesioniști instruiți, reduc traumatizarea repetată și permit folosirea depoziției ulterior în instanță, chiar dacă minorul se distanțează de proceduri. Întârzierile, audierile repetate și comunicarea deficitară privind stadiul procedurilor au fost frecvent menționate de ONG-uri și de furnizorii de servicii ca fiind surse de stres și de distanțare pentru victimele-copii.

În mai multe jurisdicții, luarea deciziilor de către procurori este influențată de factori structurali de descurajare. În **Bulgaria și Finlanda**, părțile interesate au remarcat că acuzațiile de trafic sunt percepute ca fiind complexe, consumatoare de resurse și cu un rezultat incert, în special în comparație cu infracțiunile de natură sexuală, care sunt mai ușor de dovedit și atrag pedepse mai mari sau mai previzibile. Drept urmare, cazurile care implică copii sunt uneori urmărite penal sub alte încadrări juridice, ceea ce împiedică instanțele să analizeze elementele de trafic și contribuie la recunoașterea insuficientă a traficului de copii în jurisprudență.

În **Polonia**, indicatorii de performanță ai sistemului judiciar recompensează rapiditatea în detrimentul complexității, descurajând cercetările aprofundate, iar multe cazuri se eșuează din cauza lipsei de probe, a instabilității tutelei sau a sprijinului inconsecvent acordat victimelor.

Portugalia se remarcă drept singura țară care raportează provocări sistemice legate de gestionarea paralelă a cazurilor de trafic de copii prin proceduri penale, pe de o parte, și cauze în fața tribunalelor pentru familie și pentru minori, pe de altă parte. Practicienii semnalează lacune persistente de coordonare între aceste proceduri și între actorii implicați, care pot face ca măsurile de protecție sau cele procedurale dintr-o ramură să le afecteze pe cele din cealaltă ramură. Aceste provocări sunt agravate de capacitatea limitată a tribunalelor pentru familie de a răspunde eficient în cazurile de trafic de copii și de a asigura o protecție adecvată a victimelor-copii prezumate. Au fost exprimate, de asemenea, îngrijorări privind amplexarea și lipsa de specificitate a actualului cadru juridic, ceea ce a

dus la solicitări privind un regim legislativ mai clar în materie de trafic de persoane, un statut special de protecție pentru victimele-copii și o reglementare mai precisă a utilizării mijloacelor tehnologice. O specializare sporită a procurorilor și judecătorilor, în special în jurisdicțiile penale și pentru familie, a fost identificată ca fiind esențială pentru consolidarea răspunsului instituțional. Ratele scăzute de condamnare rămân un motiv constant de îngrijorare. **Grecia, Italia și Finlanda** raportează că doar o mică parte din cazurile cu victimele-copii prezumate conduc, în final, la condamnări pentru trafic. Sarcina mare a probei, slăbiciunile probatorii, interpretarea neuniformă de către instanțe a elementelor de trafic și specializarea judiciară limitată contribuie și ele la acest rezultat. În mai multe țări, absența unor statistici judiciare centralizate și defalcate privind urmărirea penală pentru trafic limitează și mai mult capacitatea de a evalua performanța, de a identifica blocajele sistemice sau de a evalua impactul reformelor.

Proiectul pilot belgian privind „prostituția cibernetică”

În 2024, Poliția Federală Belgiană a lansat o inițiativă pilot privind „prostituția cibernetică” pentru a consolida depistarea exploatării sexuale online, inclusiv a cazurilor care implică minori. Proiectul pilot s-a bazat pe un instrument OSINT specializat, achiziționat oficial la un cost semnificativ, și a fost pus în aplicare pe o perioadă de șase luni.

În acest interval, poliția a identificat 125 de site-uri web legate de prostituție în Belgia, dintre care 21 au fost selectate pentru monitorizare activă. Instrumentul a colectat aproximativ 17.000 de anunțuri online, multe duplicate pe diferite platforme, dar care, în ansamblu, indică o populație numeroasă potențial în situații de risc.

Analiza acestor date a condus la identificarea a 112 cazuri suspecte care implică minori. Aceste informații au fost apoi transmise unităților de poliție locale, permițând efectuarea de verificări specifice și deschiderea de cercetări pentru a evalua dacă are loc trafic sau exploatare sexuală.

În pofida acestor provocări, apar practici promițătoare acolo unde urmărirea penală este integrată într-un răspuns mai amplu și coordonat. Implicarea timpurie și activă a procurorilor în planificarea cercetării consolidează conservarea probelor și aliniază etapele de cercetare cu măsurile de protecție a copilului. Algoritmii detaliați de identificare bazați pe inteligență artificială din **Polonia**, implicarea obligatorie a autorităților de protecție a copilului încă de la prima declarație în **România**, modelul armonizat de cercetare (**lhmembali**) și ghidul pentru cercetarea cazurilor de trafic din **Finlanda**, precum și utilizarea proactivă de către **Belgia** a unui instrument OSINT (instrument de informații din surse deschise) ilustrează modul în care specializarea instituțională poate îmbunătăți rezultatele. La nivel local, platformele de cooperare multisectorială, precum cele raportate în anumite părți ale **Italiei**, au contribuit la reducerea decalajelor dintre procurori, autoritățile de aplicare a legii și actorii societății civile. În **Bulgaria**, **Centrul de reprezentare a intereselor și de sprijin pentru copii „Zona de Protecție”** din Sofia, gestionat de **Asociația Animus**, funcționează conform modelului Barnahus și oferă sprijin integrat juridic, medical, psihologic și social prin proceduri adaptate copiilor și personal special instruit. Pornind de la acest model, un proiect comun în curs de desfășurare al **Ministerului Justiției**, **UNICEF Bulgaria** și al **Institutului pentru Activități și Practici Sociale** urmărește să înființeze încă opt centre la nivel național, în paralel cu o rețea existentă alcătuită din 71 de camere de audiere adaptate copiilor („camere albastre”).

3. Recomandări

- ◆ **Decuplarea inițierii cercetărilor penale de cooperarea victimei în practică, nu doar în drept:** statele ar trebui să introducă instrucțiuni obligatorii pentru procurori, care să impună deschiderea unei cercetări preprocesuale atunci când există indicatori credibili de trafic de copii, indiferent de disponibilitatea sau de capacitatea copilului de a coopera. Acest lucru este esențial pentru a alinia practica de urmărire penală la principiile centrate pe copil și la principiul nepedepzirii, deja integrate în cadrul juridic.
- ◆ **Impunerea implicării timpurii și continue a procurorilor în cazurile de trafic de copii:** procurorii ar trebui să fie implicați oficial încă din prima fază a cercetării, pentru a ghida colectarea probelor, confiscarea materialelor digitale și planificarea procedurală adaptată copiilor. Implicarea timpurie reduce pierderea probelor, limitează audierile repetate și sporește probabilitatea ca elementele de trafic să fie păstrate până la judecată.
- ◆ **Asigurarea accesului la nivel național și în timp util la mecanisme de audiere adaptate copiilor:** interviurile unice, înregistrate, realizate de profesioniști instruiți (de exemplu, modele de tip Casa Copilului/Barnahus/TAM) ar trebui să fie disponibile în toate regiunile și în afara orelor de program. Garanțiile procedurale concepute pentru a preveni traumatizarea repetată trebuie să fie accesibile operațional, nu limitate teritorial sau temporal.
- ◆ **Consolidarea capacității parchetelor de a cerceta traficul de copii facilitat în mediul digital și online:** sunt necesare formare specializată, personal tehnic și acces direct al procurorilor la instrumente de expertiză digitală pentru a aborda comunicarea criptată, recrutarea online și probele stocate pe diverse platforme. În absența acestora, urmărirea penală va rămâne în continuare în urmă față de metodele de trafic aflate în continuă evoluție.
- ◆ **Integrarea anchetelor financiare ca element standard al urmăririi penale în cazurile de trafic de copii:** autoritățile de aplicare a legii și procurorii ar trebui să fie obligați să urmărească în mod sistematic profiturile, bunurile și mecanismele de control în cazurile de trafic de copii. Aceasta include utilizarea de rutină a informațiilor financiare, confiscarea bunurilor și cooperarea transfrontalieră, pentru a depăși limitele urmăririi penale a unor acte izolate de exploatare.
- ◆ **Reducerea recurgerii la încadrări alternative ale infracțiunii atunci când sunt prezenți indicatori de trafic:** îndrumările clare pentru procurori și formarea judecătorilor ar trebui să descurajeze reclasificarea de rutină a cazurilor de trafic de copii în alte infracțiuni, din motive de comoditate sau de forță probatorie prezumată. Încadrarea greșită afectează responsabilitatea, distorsionează datele și slăbește efectul de descurajare.
- ◆ **Instituționalizarea cooperării multidisciplinare prin mecanisme formale de urmărire a cazurilor:** circulația fragmentată a fluxurilor de informații între poliție, procurori, autoritățile de protecție a copilului și ONG-uri ar trebui abordate prin sisteme securizate, comune, de îndrumare și urmărire a cazurilor. Acest lucru ar susține continuitatea probelor, ar reduce suprapunerile și ar asigura evoluția în paralel a protecției și a urmăririi penale.
- ◆ **Îmbunătățirea specializării și a consecvenței judiciare în soluționarea cazurilor de trafic de copii:** este necesară formare specifică pentru judecători privind elementele infracțiunii de trafic, psihologia copilului și evaluarea probelor, pentru a aborda interpretările neuniforme

și ratele ridicate de achitare. Specializarea contribuie la securitatea juridică și consolidează încrederea în rezultatele urmăririi penale.

- ◆ **Consolidarea colectării de date și a transparenței privind urmărirea penală în cazurile de trafic de copii:** statele ar trebui să instituie statistici centralizate și defalcate care să cuprindă cercetările, urmăririle penale, condamnările și abandonarea cauzelor în cazurile de trafic de copii. Datele fiabile sunt necesare pentru a evalua eficacitatea, a identifica blocajele sistemice și a fundamenta reforme bazate pe dovezi.

4. Instrumente practice

- Standardele de calitate Barnahus ale Rețelei Barnahus
- Cartografierea protecției copilului realizată de CBSS: prezentarea provocărilor și a bunelor practici în rolul de sprijin al Barnahus pentru protecția copilului
- Lista de verificare pentru colaborarea între serviciile de protecție a copilului și alte agenții în cadrul Barnahus [A CBSS și a Universității Marie Cederschiöld](#)
- Manualul Consiliului Uniunii Europene [Privind traficul de persoane – indicatori pentru forțele de poliție de cercetare](#)
- [Module practice de formare EASO](#) privind traficul de persoane, interviuarea copiilor și evaluarea vârstei
- [Echipele comune de anchetă ale Eurojust: ghid practic](#)
- Manualul Ministerului finlandez al Justiției [Bune practici pentru combaterea traficului de copii și tineri și pentru identificarea și sprijinirea victimelor: raport privind țările din regiunea Mării Baltice](#)
- Manualul VEGA al Frontex: copiii în aeroporturi
- Manualul VEGA al Frontex: copiii la frontierele terestre
- Manualul HEUNI pentru interviuri judiciare cu copii în cazurile prezumate de trafic
- Baza de date internațională a Interpol privind exploatarea sexuală a copiilor
- [Setul de instrumente al UNODC pentru combaterea traficului de persoane](#), care include module orientate către procurori (planificarea cazului, interviuarea în scop probator, protecția martorilor, probele digitale, tipologiile de trafic) care ghidează cercetările penale și pregătirea pentru instanță în cazurile care implică copii
- [Ghidul de formare a poliției al OSCE: traficul de persoane](#)
- [Descoperirea traficului de forță de muncă. Instrument de cercetare pentru autoritățile de aplicare a legii și listă de verificare pentru inspectorii de muncă](#), elaborat în cadrul [proiectului FLOW](#) proiectului FLOW împreună cu țările partenere Bulgaria, Estonia și Letonia. Instrumentul este disponibil, de asemenea, în limbile [Bulgară](#), [Estonă](#), [Finlandeză](#) și [Letonă](#), iar rapoartele au fost adaptate la contextul local în strânsă cooperare cu autoritățile naționale.

Modulul 5 Consolidarea parteneriatelor

1. Principalele cadre generale

La nivel internațional, această abordare este ancorată în [Protocolul de la Palermo](#), care prezintă cooperarea ca fiind unul dintre scopurile sale centrale, alături de prevenire și de protecția victimelor. [Protocolul](#) leagă în mod explicit protecția și recuperarea victimelor în general și, în special, a copiilor de cooperarea nu doar dintre state, ci și cu organizațiile neguvernamentale, cu societatea civilă și cu furnizorii de servicii specializate. Măsurile de asistență precum cazarea, consilierea, îngrijirea medicală și psihologică, educația și formarea sunt concepute ca procese desfășurate în mod inerent cu mai mulți actori, care necesită coordonare între autoritățile publice și actorii nestatali. [Protocolul](#) integrează, de asemenea, parteneriatul în prevenire, solicitând statelor să coopereze bilateral și multilateral pentru a aborda vulnerabilitățile structurale, precum sărăcia, inegalitatea și lipsa de oportunități, și pentru a reduce cererea de servicii exploatare. Chiar și în domeniul aplicării legii, cooperarea este esențială: formarea polițiștilor, a funcționarilor din domeniul imigrației și a funcționarilor de frontieră este legată în mod explicit de drepturile omului, de abordările sensibile la nevoile copilului și de colaborarea cu societatea civilă, în timp ce consolidarea comunicării între autoritățile de frontieră este identificată ca măsură preventivă necesară.

[Convenția cu privire la drepturile copilului](#) consolidează această logică a cooperării dintr-o perspectivă centrată pe copil. Deși nu este specifică traficului, ea consideră cooperarea internațională un mijloc esențial de îmbunătățire a capacității statelor de a proteja copiii împotriva abuzurilor și de a sprijini recuperarea lor. Convenția accentuează schimbul de informații, de expertiză și de bune practici în domeniul îngrijirii medicale, psihologice și sociale, acordându-se o atenție deosebită copiilor aflați în situații vulnerabile. Acest cadru impune implicit ca răspunsurile la traficul de copii să fie integrate în sistemele mai ample de protecție a copilului și să fie coordonate între sectoare și peste frontiere, în loc să fie limitate doar la răspunsuri în materie de justiție penală.

[Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane](#) transpune aceste principii în obligații de coordonare mai concrete. Ea recunoaște în mod explicit traficul ca fenomen care traversează domeniile de politică și mandatele instituționale. Statele sunt obligate să stabilească sau să consolideze coordonarea națională între toate organismele implicate în prevenirea și combaterea traficului, inclusiv serviciile sociale, autoritățile de aplicare a legii, autoritățile de migrație, organele judiciare, agențiile administrative, ONG-urile și alți actori ai societății civile. Această cerință de coordonare reflectă înțelegerea [Convenției](#) asupra traficului ca activitate dinamică, adesea transnațională, desfășurată de rețele infracționale adaptabile și mobile. Ca atare, răspunsurile eficiente depind nu doar de coordonarea la nivel național, ci și de o cooperare internațională susținută, care să se extindă dincolo de cercetările penale, către prevenire și protecția victimelor. Gestionarea frontierelor și cooperarea între autoritățile de frontieră sunt evidențiate ca puncte de intervenție esențiale, în special în contextul traficului transnațional de copii, cu respectarea libertății de circulație și a altor obligații internaționale.

La nivelul Uniunii Europene, [Directiva \(UE\) 2024/1712](#) valorifică cadrul de cooperare și multidisciplinar instituit prin [Directiva 2011/36/UE](#), consolidând și extinzând coordonarea atât la nivel național, cât și la nivelul UE. Ea oficializează rolul coordonatorilor naționali pentru combaterea traficului și subliniază colaborarea sistematică cu societatea civilă, cu organismele independente și cu sectorul privat, inclusiv cu companiile IT și de telecomunicații, pentru a îmbunătăți prevenirea, depistarea timpurie și raportarea cazurilor de trafic. [Directiva](#) introduce colectarea și raportarea anuală, obligatorie și armonizată, a datelor către Comisie, asigurând politici bazate pe dovezi și permițând

analiza tendințelor. La nivelul UE, statele membre trebuie să faciliteze sarcinile unui coordonator UE pentru combaterea traficului de persoane, care să asigure coordonarea cu coordonatorii naționali pentru combaterea traficului sau cu mecanisme echivalente, cu organismele independente, cu agențiile Uniunii și cu organizațiile relevante ale societății civile active în acest domeniu.

[Directiva 2012/29/UE](#) completează această arhitectură, concentrându-se pe cooperare ca mijloc de asigurare a accesului efectiv la drepturi. Ea obligă statele membre să faciliteze cooperarea vizând schimbul de bune practici, consultarea în cazuri individuale și sprijinirea rețelelor europene care lucrează în domeniul drepturilor victimelor. Pentru copii și alte grupuri cu risc ridicat de victimizare secundară, măsurile coordonate de sensibilizare și de prevenire sunt concepute ca o responsabilitate comună a autorităților publice și a societății civile.

În final, [Directiva 2011/93/UE](#) privind abuzul sexual și exploatarea sexuală a copiilor consolidează importanța coordonării în materie de competență jurisdicțională și urmărire penală, în special în cazurile care implică infracțiuni transfrontaliere și online. Prin stabilirea unor norme jurisdicționale ample și eliminarea unor bariere procedurale precum dependența de plângerile victimelor sau dubla incriminare, [directiva](#) facilitează urmăriri penale coordonate între statele membre. Ea recunoaște în mod explicit că infracțiunile comise prin intermediul tehnologiilor informației și comunicațiilor necesită cooperare transfrontalieră și alinierea abordărilor de cercetare și urmărire penală. Și în acest caz, prevenirea și activitățile de sensibilizare sunt prezentate ca acțiuni de cooperare care implică societatea civilă și alți actori interesați.

Privite împreună, cadrele internaționale și cele de la nivelul UE conceptualizează consolidarea parteneriatelor în domeniul combaterii traficului ca pe o obligație pe mai multe niveluri, care îmbină coordonarea politică cu cooperarea operațională. Traficul de copii este în mod constant prezentat ca un fenomen care nu poate fi abordat prin acțiunea izolată a unei singure instituții, ci necesită colaborare structurată între autoritățile de justiție penală, sistemele de protecție a copilului, guvernanta migrației, inspecția muncii și actorii societății civile. Esențial este faptul că aceste cadre trasează o distincție clară între mecanismele menite să alinieze politicile, să monitorizeze punerea în aplicare și să stabilească priorități comune și cele destinate să sprijine cooperarea concretă, bazată pe cazuri, la nivel transfrontalier și intersectorial. Această distincție se reflectă în arhitectura instituțională care stă la baza acțiunii de combatere a traficului, ce variază de la organisme de coordonare orientate spre politici până la agenții operaționale și sisteme de schimb de informații implicate direct în identificarea, cercetarea, protecția și urmărirea penală a cazurilor de trafic de copii.

Coordonare la nivel de politici și stabilirea standardelor

La nivel internațional, [UNODC](#) funcționează ca principal organism de politică și de consolidare a capacităților care sprijină punerea în aplicare a [Protocolului de la Palermo](#), inclusiv prin orientări, indicatori și materiale de formare relevante pentru traficul de copii. [UNICEF](#) completează acest rol prin modelarea politicilor de prevenire și protecție centrate pe copil, în timp ce [OIM](#) oferă orientări normative și de politică privind munca forțată a copiilor și exploatarea pe piețele muncii și în lanțurile de aprovizionare. Aceste organizații facilitează cooperarea în principal prin stabilirea de standarde comune, promovarea abordărilor sensibile la nevoile copilului și sprijinirea dezvoltării sistemelor naționale, iar nu prin intervenția în cazuri individuale.

În cadrul Consiliului European, [GRETA](#) îndeplinește un rol esențial de coordonare și responsabilizare prin monitorizarea independentă a respectării de către state a standardelor în materie de combatere

a traficului, inclusiv a garanțiilor specifice pentru copii. Activitatea GRETA consolidează cooperarea în mod indirect, prin identificarea deficiențelor sistemice, încurajarea coordonării interinstituționale și întărirea rolului mecanismelor naționale de îndrumare. [Comitetul părților](#) urmărește politic aceste constatări, ancorând și mai mult cooperarea la nivel de politici.

La nivelul Uniunii Europene, coordonarea politicilor este condusă de [Coordonatorul UE pentru combaterea traficului de persoane](#), care asigură coerența între instituțiile, agențiile și statele membre ale UE și menține traficul de copii în prim-planul agendelor mai largi privind securitatea, migrația și drepturile victimelor. Raportorii naționali sau mecanismele echivalente sprijină această funcție de coordonare prin colectarea de date, analizarea tendințelor și furnizarea de dovezi care alimentează elaborarea politicilor la nivel național și la nivelul UE. Acești actori influențează mediul strategic în care are loc cooperarea, dar nu se implică direct în cercetări sau în gestionarea cazurilor victimelor.

Cooperare operațională și asistență bazată pe cazuri

Alături de aceste organisme orientate spre politici, un alt grup de organizații și sisteme permite cooperarea practică în cazuri concrete de trafic, inclusiv cele care implică copii.

În calitate de actor de primă linie la frontierele externe ale UE, [Frontex](#) sprijină statele membre în depistarea timpurie a potențialelor victime ale traficului, inclusiv copii, prin formarea polițiștilor de frontieră, furnizarea de instrumente și manuale de crearea de profiluri ale riscurilor și participarea la operațiuni comune vizând identificarea și îndrumarea persoanelor vulnerabile. Prin aceste activități - desfășurate în coordonare cu autoritățile naționale și alte agenții ale UE - o cooperare eficientă poate permite îndrumarea în timp util către sistemele naționale de protecție și poate reduce probabilitatea ca copiii traficați să treacă nedepistați în timpul procedurilor de frontieră și de migrație.

În etapa de cercetare, [INTERPOL](#) și [Europol](#) au roluri complementare în sprijinirea cooperării transfrontaliere în cazurile de trafic de copii. [INTERPOL](#) oferă o platformă globală de aplicare a legii, permițând cooperarea în afara Uniunii Europene și facilitând schimbul de informații cu țări terțe prin rețeaua sa mondială de birouri centrale naționale. Instrumentele sale, cum ar fi notificările internaționale, alertele de difuzare și bazele de date penale globale, sunt deosebit de relevante în cazurile de trafic de copii care implică țări de origine, de tranzit sau de destinație din afara UE, copii dispăruți sau rețele transnaționale care își desfășoară activitatea pe mai multe continente. În schimb, [Europol](#) funcționează ca platformă centrală a Uniunii Europene pentru cooperarea operațională polițienească, oferind sprijin analitic specializat, coordonare a informațiilor și schimb de informații în timp real între statele membre. Valoarea adăugată a Europol constă în capacitatea sa de a identifica tipare transfrontaliere, de a conecta cercetări din diferite jurisdicții, de a lansa grupuri operative comune¹⁰ și de a sprijini acțiuni coordonate, cum ar fi Zilele de acțiune comună. În practică, cazurile de trafic de copii se bazează frecvent pe ambele sisteme: [INTERPOL](#) permite alertarea internațională inițială și extinderea cooperării în afara UE, în timp ce [Europol](#) consolidează informațiile deținute în cadrul Uniunii, sprijină planificarea operațională și consolidează monitorizarea judiciară în strânsă cooperare cu [Eurojust](#). [Eurojust](#) îndeplinește un rol central în abordarea traficului de copii, permițând o cooperare judiciară structurată peste granițe. Eurojust sprijină procurorii și autoritățile judiciare naționale în identificarea legăturilor dintre cazuri din diferite jurisdicții, în coordonarea strategiilor de cercetare și urmărire penală și soluționarea conflictelor legate de competență. Prin această

¹⁰ Cum ar fi [Grupul operativ Comun de legătură privind introducerea ilegală de migranți și traficul de persoane \(JLT-MS\)](#) pentru combaterea rețelilor criminale implicate în traficul de persoane și facilitarea migrației ilegale și [Grupul operativ operațional GRIMM](#) pentru combaterea fenomenului de tip „violență-ca-serviciu” și a recrutării de tineri autori în infracționalitatea gravă și organizată.

coordonare, [Eurojust](#) contribuie la prevenirea victimizării suplimentare a copiilor, consolidând în același timp eficacitatea urmăririi penale a rețelilor de trafic.

Cooperarea dintre aceste agenții este facilitată de sisteme operaționale de informații, precum [Sistemul de Informații Schengen \(SIS\)](#), care permite autorităților să emită și să consulte alerte privind copii dispăruți sau traficați, suspecti și persoane aflate în situații de risc, și [ECRIS](#), care sprijină schimbul de cazieri judiciare, ajutând procurorii să evalueze recidiva și implicarea infracțională organizată la nivel transfrontalier. Aceste instrumente sunt esențiale pentru asigurarea continuității și evaluării riscurilor în cazurile de trafic de copii, în special atunci când victimele sau autorii infracțiunilor circulă dintr-un stat membru în altul. Aceste instrumente sunt completate de [Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale \(EMPACT\)](#), care oferă cadrul strategic și operațional pentru acțiuni comune împotriva infracționalității grave și organizate, inclusiv a traficului de persoane. Prin intermediul [EMPACT](#), statele membre, agențiile UE și partenerii relevanți își aliniază prioritățile, fac schimb de informații și desfășoară activități operaționale coordonate care vizează rețelele de trafic, cu un accent deosebit pe cele care exploatează copii. Împreună, aceste mecanisme sunt esențiale pentru asigurarea continuității, a evaluării riscurilor și a răspunsurilor coordonate în cazurile de trafic de copii, în special atunci când victimele sau autorii circulă dintr-un stat membru în altul.

2. Lacune și practici promițătoare

În ansamblul rapoartelor naționale, consolidarea parteneriatelor constituie o piatră de temelie a răspunsurilor eficiente la traficul de copii, dar este marcată de un decalaj persistent între cadrele formale de coordonare și practica operaționalizată de zi cu zi. Majoritatea țărilor au instituit structuri interinstituționale, însă impactul lor depinde în mare măsură de gradul în care cooperarea este instituționalizată, operațională și menținută dincolo de angajamentul individual sau de ciclurile de proiect.

Cooperare națională

La nivel național, mai multe țări au investit deja în arhitecturi formale de coordonare menite să reunească autoritățile de aplicare a legii, parchetele, serviciile de protecție a copilului, autoritățile de migrație și societatea civilă. **Belgia, Bulgaria, Finlanda, Grecia, România și Portugalia** ilustrează cadre structurale relativ solide prin mecanismele lor naționale de îndrumare, care definesc în mod formal rolurile, procedurile și traseele pentru identificarea, îndrumarea și sprijinirea victimelor-copii. MNIR din **România** și mecanismul național de îndrumare din **Bulgaria** sunt descrise în mod constant ca sisteme multidisciplinare funcționale, apreciate în special pentru claritatea procedurilor de îndrumare și pentru includerea ONG-urilor alături de actorii statali. Mecanismul național de îndrumare din **Grecia** oferă în mod similar o bază procedurală comună, susținută de proceduri operaționale standard, de formare și de un birou de asistență și este recunoscut pe scară largă de către părțile interesate drept principalul instrument de coordonare - chiar dacă întregul său potențial de coordonare rămâne insuficient valorificat în practică. În [sistemul național de îndrumare al Portugaliei](#) sunt incluse nouă instrumente practice concepute pentru a ajuta profesioniștii să identifice și să gestioneze cazurile de trafic de copii, inclusiv indicatori pentru evaluarea riscurilor și orientări privind îndrumarea. În mod similar, în **Finlanda**, mecanismul național de îndrumare a fost lansat în 2025 sub forma unui [manual](#) concret, cu materiale suplimentare de e-learning, care oferă informații și sprijin diferiților actori în identificarea și asistarea victimelor traficului de persoane. Una dintre principalele probleme cu care **Italia** se confruntă în continuare în implementarea și aplicarea măsurilor de combatere a traficului este lipsa unui mecanism național de îndrumare unitar și cuprinzător care să abordeze toate formele de trafic de copii. Deși există mecanisme sectoriale,

lipsește în continuare un cadru standardizat, la nivel național, pentru identificarea, îndrumarea și protecția copiilor traficați. În mod similar, **Polonia** raportează că absența unui mecanism național de îndrumare unitar și colectarea fragmentată a datelor de către Poliție, Poliția de Frontieră și Parchetul Național conduc la un volum limitat de statistici cuprinzătoare privind traficul de copii.

O practică promițătoare deosebit de solidă în **Grecia** este Mecanismul Național de Răspuns în Regim de Urgență (NERM) pentru copiii neînsoțiți, care facilitează cooperarea în situații de urgență, cu risc ridicat. Eficiența sa constă în comunicarea clar definită și rapidă dintre poliție, serviciile sociale, ONG-urile care desfășoară activități de teren și furnizorii de cazare, ceea ce permite reacții de protecție promptă.

În **Belgia**, deși ICU și Biroul oferă un cadru structurat pentru alinierea politicilor și schimbul de informații, structura federală a țării continuă să complice coordonarea eficientă. Deși gradul general de conștientizare a traficului de persoane a crescut și cooperarea intersectorială are loc, eforturile rămân fragmentate și sunt adesea organizate *ad hoc* de către actorii implicați, în loc să fie coordonate sau mandatate formal. Se înregistrează progrese, însă într-un ritm lent. În acest context, viitoarea Circulară privind cooperarea multidisciplinară, cu condiția să fie difuzată eficient și bine cunoscută în rândul profesioniștilor, este considerată o reformă binevenită, care ar putea clarifica rolurile și ar putea întări colaborarea interinstituțională în protecția victimelor-copii. Cu toate acestea, la nivel operațional apar practici promițătoare, inclusiv baze de date comune utilizate de centrele specializate, protocoale specifice, cum sunt cele dezvoltate de Child Focus pentru copiii dispăruți, și întâlniri regulate între procurorii de referință și poliție. **Portugalia** prezintă o practică promițătoare similară prin reuniunile semestriale ale Grupului Extins privind Traficul de Persoane, organizate de Observatorul pentru Traficul de Persoane (OTSH), care reunește reprezentanți din sectorul justiției, al autorităților de aplicare a legii, al sănătății, al muncii, al educației, al imigrației și al organizațiilor societății civile, creând un spațiu pentru schimbul de informații, monitorizarea politicilor naționale, evaluarea măsurilor puse în aplicare și definirea strategiilor de consolidare a răspunsului la traficul de persoane. **Portugalia** acționează, de asemenea, la nivel regional prin cinci rețele regionale care organizează reuniuni și activități periodice în colaborare cu actori publici și societatea civilă, evaluate ca fiind eficiente și de succes la nivel local.

Polonia demonstrează, în mod similar, o arhitectură formală solidă - echipe interministeriale și regionale, mecanisme specializate de urmărire penală - însă cooperarea rămâne fragmentată în practică. Părțile interesate descriu o punere în aplicare neuniformă între regiuni, o continuitate slabă a informațiilor atunci când copiii trec de la o instituție la alta și absența unor sisteme comune de gestionare a cazurilor. Organizațiile societății civile îndeplinesc un rol-punte esențial prin îndrumări, sprijin de urgență și formare, dar implicarea lor este în mare parte informală și bazată pe proiecte, ceea ce limitează sustenabilitatea.

În toate țările, o provocare recurentă este dependența de contacte personale mai degrabă decât de proceduri standardizate. Această flexibilitate poate facilita rezolvarea rapidă a problemelor, în special în jurisdicții mai mici sau în cazuri urgente, așa cum se descrie în **Grecia** și **Belgia**, dar creează și vulnerabilități la fluctuația de personal, disparități geografice și pierderea memoriei instituționale. Fluctuația ridicată de personal, resursele limitate și lipsa formărilor comune, intersectoriale afectează și mai mult cooperarea consecventă. Platformele digitale comune și bazele de date interoperabile sunt identificate în mod repetat drept instrumente care lipsesc, dar care sunt esențiale pentru a reduce suprapunerile, a preveni traumatizarea repetată a copiilor și a asigura continuitatea îngrijirii.

Cooperare transfrontalieră

Având în vedere natura transnațională a traficului de copii, cooperarea transfrontalieră este esențială, dar este inegal dezvoltată în țările analizate. **Bulgaria** și **România** se remarcă prin implicarea lor în mecanisme internaționale și regionale. Ele utilizează Europol, Eurojust, INTERPOL, Frontex, EMPACT, echipe comune de anchetă și acorduri bilaterale, în special cu țările de destinație și statele vecine aflate pe rutele de trafic. Aceste structuri permit schimbul timpuriu de informații operative, cercetări coordonate și procese mai coerente de îndrumare și repatriere a victimelor, inclusiv prin participarea la mecanisme de îndrumare transnaționale. Remarcabil este faptul că, în 2024, **Bulgaria** a participat la **Operațiunea „Global Chain”**, coordonată de **România**. Operațiunea s-a soldat cu 219 arestări și identificarea a 1.374 de potențiale victime – inclusiv 153 de copii – în 39 de țări (inclusiv **Belgia, Finlanda, Grecia, Polonia, Portugalia și România**). Informațiile colectate pe teren au fost comparate în mod sistematic cu bazele de date Interpol, iar ofițerii de legătură au participat la coordonarea în timp real într-un centru internațional de operațiuni, raționalizând astfel fluxul de informații și consolidând eforturile de cercetare transnațională.

Belgia demonstrează, de asemenea, un angajament ferm la nivelul UE și la nivel internațional, în special prin Zilele de acțiune EMPACT, Europol, Eurojust și grupurile operative coordonate de Poliția Judiciară Federală. Bunele practici includ utilizarea SIENA și a SIS pentru schimbul de informații, grupuri operative care leagă mai multe jurisdicții și cooperarea cu organizații internaționale precum IOM pentru reintegrarea victimelor. De asemenea, IOM sprijină victimele belgiene care au fost exploatate în străinătate și doresc să se întoarcă acasă, însă acest sprijin nu este finanțat de guvernul belgian. Colaborarea cu centrele pentru victime din alte țări este rară, dar în general eficientă atunci când are loc. Lansat în 2019, Proiectul Koutcha a fost o colaborare de 4,5 ani între KOUTCHA (Franța), ESPERANTO (Belgia) și ECPAT Franța, având ca scop transferul expertizei centrului Esperanto pentru a sprijini înființarea unui centru specializat în Franța. Proiectul a inclus, de asemenea, un webinar la nivel european și elaborarea unui ghid practic pentru a sprijini reproducerea centrelor de tip Esperanto în alte țări. Cooperarea internațională a **Italiei** în domeniul traficului este, de asemenea, ancorată în mecanismele de la nivelul UE, inclusiv Europol, Interpol, Eurojust, EMPACT și echipele comune de anchetă. Acest cadru este completat de acorduri bilaterale și multilaterale cu principalele țări de origine și de tranzit - precum Nigeria, Albania, România și Tunisia - care facilitează evaluările comune de risc și detașarea ofițerilor de legătură, deși, potrivit **GRETA**, punerea lor în aplicare și impactul asupra protecției copilului rămân inegale. **Polonia** și **Grecia** participă activ la cadrele de cooperare de la nivelul UE, inclusiv la EMPACT, la grupurile operative Europol și la Zilele de acțiune comună, înregistrând succese operaționale remarcabile pentru Polonia în cazuri care implică refugiați ucraineni și exploatare transfrontalieră prin muncă și sexuală. Utilizarea de către **Polonia** a hackathoanelor și a instrumentelor de monitorizare online, precum și participarea **Greciei** la operațiuni comune, cum ar fi „Amaryllis”, ilustrează o colaborare transfrontalieră inovatoare și eficientă. Echipele comune de anchetă, deși sunt recunoscute ca fiind valoroase, rămân insuficient utilizate, în special în **Grecia**.

Finlanda participă, în mod similar, la cadrele europene de cooperare și a cooperat cu succes cu țări precum **România** în abordarea exploatarei sexuale comerciale a copiilor. Finlanda face parte, de asemenea, din noua **Forță Operativă Operațională a Europol (OTF) GRIMM**, care urmărește „combaterea tendinței tot mai mari a violenței-ca-serviciu și a recrutării de tineri autori în infracționalitatea gravă și organizată”.

În cadrul acțiunilor coordonate ale Europol din 2023, autoritățile portugheze au fost implicate în destructurarea unor grupuri organizate care exploatau minori și femei pentru cerșetorie forțată în

Europa. În mod similar, în cadrul Operațiunii **Liberterra II** a Interpol din 2024, **Portugalia** a colaborat la o operațiune de amploare pentru salvarea a peste 3.000 de victime ale traficului și ale introducerii ilegale de migranți. În cadrul inițiativei VEGA Children a FRONTEX, polițiștii de frontieră **portughezi** beneficiază de **formare și instrumente** pentru a depista minorii neînsoțiți și potențialele victime ale traficului de copii la punctele de trecere a frontierei, demonstrând angajamentul țării față de protecția copilului în contexte de migrație.

În toate rapoartele, cooperarea în cadrul UE este descrisă în mod constant ca fiind mai previzibilă și mai eficientă decât cooperarea cu țările terțe, unde întârzierile, divergențele juridice și lipsa unor parteneri de încredere complică cercetările, repatrierea victimelor și anchetele financiare. Chiar și în cadrul UE, anchetele financiare și urmărirea bunurilor peste granițe rămân slab dezvoltate. ONG-urile și organizațiile internaționale precum IOM, UNICEF, La Strada și Caritas îndeplinesc un rol intermediar extrem de important în îndrumarea transfrontalieră și reintegrare, însă absența unor platforme permanente de coordonare internațională a ONG-urilor limitează continuitatea, în special pentru copiii expuși riscului de traficare repetată.

3. Recomandări

- ◆ **Consolidarea utilizării operaționale a instrumentelor de cooperare ale UE în cazurile de trafic de copii:** statele membre ar trebui să promoveze utilizarea sistematică a alertelor SIS, a ECRIS, a sprijinului analitic al Europol, a coordonării prin Eurojust și a echipelor comune de anchetă în cazurile care implică copii, abordând utilizarea insuficientă a instrumentelor existente și reducând dependența de canalele informale.
- ◆ **Asigurarea identificării timpurii și coordonate prin cooperare interinstituțională la nivel de primă linie:** autoritățile de frontieră, poliția, serviciile de protecție a copilului, inspectoratele de muncă și ONG-urile ar trebui să fie sprijinite să coopereze încă din primele etape ale contactului cu copiii, având la dispoziție trasee clare de îndrumare, practici comune de evaluare a riscurilor și acces rapid la expertiză specializată.
- ◆ **Instituționalizarea rolului societății civile în cadrele de parteneriat:** ONG-urile care oferă expertiză specifică în domeniul copiilor, activități de intervenție de proximitate și sprijin pentru victime ar trebui să fie integrate formal în mecanismele de cooperare naționale și transfrontaliere, cu finanțare durabilă și mecanisme de feedback, în loc să funcționeze prin acorduri ad hoc sau pe bază de proiecte.
- ◆ **Consolidarea cooperării transfrontaliere prin canale structurate și previzibile:** statele membre ar trebui să consolideze legăturile operaționale directe cu principalele țări de origine, de tranzit și de destinație pentru copiii traficați, utilizând Europol, Eurojust, prioritățile EMPACT și ofițerii de legătură pentru a asigura schimbul de informații în timp util, cercetări comune și măsuri coordonate de protecție a victimelor.
- ◆ **Investiții în formare comună, multidisciplinară, la nivel intersectorial și transfrontalier:** formările comune periodice care implică polițiști, procurori, judecători, lucrători sociali, autorități de frontieră și ONG-uri ar trebui instituționalizate pentru a genera o înțelegere comună, pentru a reduce fragmentarea și a îmbunătăți gestionarea sensibilă la nevoile copilului a cazurilor de trafic, inclusiv în contexte transfrontaliere.

- ◆ **Îmbunătățirea integrării și interoperabilității datelor, cu respectarea drepturilor copilului:** statele membre ar trebui să abordeze barierele persistente în calea schimbului de informații prin dezvoltarea unor sisteme și protocoale de date interoperabile, sensibile la nevoile copilului, care să permită accesul în timp util la informațiile relevante pentru actorii autorizați, asigurând în același timp confidențialitatea, protecția datelor și interesul superior al copilului.

4. Instrumente practice

- Comunicare în cadrul e-justiției prin intermediul schimbului de date online (e-CODEX)
- Eurodac, baza de date biometrice centralizată a Uniunii Europene, concepută pentru a sprijini gestionarea cererilor de azil și pentru a sprijini eforturile de depistare, cercetare și prevenire a terorismului și a infracționalității grave.
- Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare (ECRIS)
- Sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare – Resortisanți ai țărilor terțe (ECRIS-TCN)
- Bazele de date INTERPOL databases, care sprijină schimbul global de informații operative privind infracționalitatea, inclusiv în ceea ce privește exploatarea sexuală a copiilor și traficul de persoane, inclusiv baza de date ICSE (privind exploatarea sexuală a copiilor), care facilitează identificarea transfrontalieră a materialelor care conțin abuzuri sexuale asupra copiilor și a victimelor, iar experții pot obține indicii, pot identifica suprapuneri între cazuri și își pot reuni eforturile pentru a găsi victimele abuzului sexual asupra copiilor.
- Platforma de colaborare a echipelor comune de anchetă (JITs CP)
- Planul de acțiune al OSCE și Setul de instrumente privind traficul de persoane, care include cooperare internațională și regională și bune practici.
- Sistemul de Informații Schengen (SIS)
- Mecanismul de îndrumare transnațională al Regiunii Mării Baltice, care funcționează în regiunea Mării Baltice, Bulgaria, România și Ucraina și stabilește proceduri pentru îndrumarea și asistența transnațională a victimelor traficului către serviciile adecvate, în condiții de siguranță și în mod eficace.
- Raportorul Special al ONU privind vânzarea și exploatarea sexuală a copiilor, 25 de ani de luptă împotriva vânzării și exploatarei sexuale a copiilor: abordarea noilor provocări, promovarea cooperării între actori multipli.

ANEXA I: BIBLIOGRAFIE SPECIFICĂ ȚĂRII

Belgia:

1. [SafeBorders Country report - Belgium](#)

Legislația națională (în vigoare la 14 octombrie 2025)

2. [Criminal Code](#) (1867)
3. [Code of Criminal Procedure](#) (1878)
4. [Law of 14 November 2019](#) amending the law of 17 April 1878 containing the preliminary title of the Code of Criminal Procedure with a view to removing the limitation period for serious sexual offences committed against minors.
5. [Judicial Code](#) (1967)
6. [Law of 15 December 1980](#) regarding the entry, residence, settlement and removal of aliens
7. Law of 28 December 2012 inserting article 134quinquies into the [New municipal law](#), relating to the police powers of the mayor in the fight against human trafficking and smuggling networks.
8. Public Prosecution Office, COL 01/2015 (Confidential).
9. [Royal Decree of 18 May 2024](#) implementing Article 433quater/2 of the Criminal Code.
10. [Program Law of 24 December 2002](#) on the guardianship of unaccompanied foreign minors.

Documente de politici și îndrumări administrative

11. Circular of the 23 December 2016 of the Federal public service justice concerning the implementation of multidisciplinary cooperation regarding victims of human trafficking and/or certain aggravated forms of human trafficking.
12. PS Justice, Service of Criminal Policy. '[Action Plan Fighting Human Trafficking](#)', 2021.

Jurisprudență

13. Court of First Instance of East Flanders Dendermonde Division, [2995/2020](#), 8 December 2020.
14. Court of First Instance of Liège Liège Division, [2021/2314](#), 15 July 2021.
15. Court of Appeal of Liège Liège Division, [2021/CO/704](#), 15 March 2022.

Rapoarte instituționale și de monitorizare

16. Council of Europe, '[Barnauhaus: a European journey](#)', September 2023, accessed 27 January 2026.
17. Myria, '[Annual report trafficking and smuggling of human beings: online](#)', 2017, accessed 23 October 2025.
18. Myria. '[Annual Report 2018 Trafficking and Smuggling of Human Beings Minors at Major Risk](#)', 2018.

19. Myria, 'Jaarverslag mensenhandel en mensensmokkel 2023: een keten van verantwoordelijkheden', 28 November 2023, accessed 14 October 2025, *2023 MYRIA Annual report THB.
20. Myria, 'Annual Report on Trafficking and Smuggling in Human Beings 2024', 2024.

Cercetare și advocacy pentru ONG-uri și societatea civilă

21. Caritas, 'Xtra MENA: niet-begeleide minderjarigen op doortocht in België en de nood aan pre-opvang', 2021, accessed 25 September 2025.
22. ECPAT France, 'From the design to the creation of a safe and secure centre dedicated to the care of child victims of human trafficking', n.d., accessed 30 September 2025.
23. OSCE, 'Invisible victims: the nexus between disabilities and trafficking in human beings', 7 May 2024, accessed 30 September 2025.

Literatură academică

24. Charles-Éric Clesse, Traite et trafic des êtres humains: Législations belge, française, luxembourgeoise et suisse (Brussels: Larcier, 2023), 79-107.
25. Heroes, 'Findings on Trauma Bonding Impact in THB and CSA/CSE victims', 24 November 2023.
26. Heroes, 'Novel Strategies to Fight Child Sexual Exploitation and Human Trafficking Crimes and Protect their Victims', 24 November 2023.

Publicații media

27. Belga News Agency, 'Frontex is allowed to operate actively on Belgian territory', 25 April 2025, accessed 1 October 2025.
28. Belgian Helpline for Victims of Human Trafficking, 'What Is Human Trafficking?', n.d., accessed May 28 2025.
29. Brussels Platform Geestelijke Gezondheid, 'Foyer – Dienst Roma en Woonwagengewoners', n.d., accessed 5 September 2025.
30. Bruzz, 'Brussels meisje dat verkracht werd en geen opvang had, verblijft in Bergen', 30 August 2025, accessed 23 October 2025.
31. Caritas International, 'Vierde jaar van geen opvangbeleid: meer dan 10 000 veroordelingen voor de Belgische staat en nog steeds 3000 mensen op straat', 18 March 2025, accessed 30 September 2025.
32. Child Focus, 'Minderjarige slachtoffers van seksuele uitbuiting in de prostitutie: kennen, detecteren, reageren en voorkomen. – Child Focus Learning Hub, n.d., accessed January 27 2026.
33. ECPAT, 'ECPAT Belgique | Éradiquons L'exploitation Sexuelle Des Enfants', n.d., accessed 15 May 2025.
34. European Commission, 'Belgium', n.d., accessed 15 May 2025.
35. Europol, 'Child Trafficking: 92 Minor Victims Identified Across Europe', July 16 2021, accessed May 28 2025.

36. Europol, '[Secure Information Exchange Network Application \(SIENA\)](#)', March 6 2025, accessed May 28 2025.
37. Fedasil, '[Reception Centres](#)', n.d., accessed May 28 2025.
38. FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, '[Arbeidsovereenkomst voor sekswerker](#)', n.d., accessed May 28 2025.
39. FPS Justice, Service of Criminal Policy. '[Belgium fights human trafficking](#)', 18 September 2024, accessed 30 September 2025.
40. FPS, '[Procedure – criminal mediation](#)', n.d., accessed 30 September 2025.
41. Frontex, '[Frontex Teams up to Combat Human Trafficking](#)', June 24 2024, accessed May 28 2025.
42. Interpol, '[Belgium](#)', n.d., accessed May 28 2025.
43. IOM, '[Fighting against Human Trafficking](#)', n.d., accessed May 28 2025.
44. Mouton, M., '[het Nieuw Belgisch regeerakkoord: een rechtvaardiger rechtssysteem met de slachtoffers op de eerste plaats](#)', 10 February 2025, 7 October 2025, accessed may 28 2025.
45. Myria, '[A Multidisciplinary Approach](#)', n.d., accessed May 28 2025.
46. Myria, '[Slachtofferstatuut](#)', n.d., accessed 23 October 2025.
47. Openbaar Ministerie, '[College Van Procureurs-generaal](#)', n.d., accessed May 28 2025.
48. Samilia Foundation '[Human Trafficking](#)', n.d., accessed 15 May 2025.
49. The Brussels Times, '[Belgium considers deploying Frontex agents at Brussel-midi station](#)', 2 May 2025, accessed 1 October 2025.
50. The Brussels Times, '[Over 3000 unaccompanied foreign minors left vulnerable in Belgium](#)', November 24 2024.
51. The Brussels Times with Belga, '[Nigerian police arrest smuggler convicted in Belgium](#)', [The Brussels Times](#), 7 May 2025, accessed 17 September 2025, Nigerian police arrest smuggler convicted in Belgium.
52. Vluchtelingenwerk Vlaanderen, '[gezinnen met jonge kinderen op straat door hardvochtig Belgisch opvangbeleid](#)', 14 August 2025, accessed 30 September 2025.

Bulgaria:

1. [SafeBorders Country report - Bulgaria](#)

Legislația națională (în vigoare la 30 septembrie 2025)

2. Criminal Code ([Наказателен кодекс](#)) (in force since 1 May 1968, as amended)
3. Assistance and Financial Compensation of Crime Victims Act ([Закон за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления](#)) (in force since 1 January 2007, as amended)
4. Bulgarian Identity Documents Act ([Закон за българските лични документи](#)) (in force since 1 April 1999, as amended)

5. Child Protection Act ([Закон за закрила на детето](#)) (in force since 16 June 2000, as amended)
6. Combating Trafficking in Human Beings Act ([Закон за борба с трафика на хора](#)) (in force since 23 May 2003, as amended)

Documente de politici și îndrumări administrative

7. [Joint Political Declaration for a Strategic Partnership between Romania and the Republic of Bulgaria](#), 4 April 2023.
8. National Programme for the Prevention of Child Violence and Abuse (2023–2026) ([Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца \(2023 – 2026 г.\)](#))
9. Action Plan for the Implementation of the National Programme for the Prevention of Violence and Abuse against Children (2023–2024) ([План за действие за изпълнение на националната програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца \(2023г. – 2024 г.\)](#))
10. National Action Plan for implementing the European Child Guarantee (2022) ([План за действие в изпълнение на препоръката на Съвета на ЕС за създаване на Европейска гаранция за детето \(2030\)](#))
11. Coordination Mechanism for Referral and Care of Unaccompanied and Trafficked Children Returning from Abroad ([Координационния механизъм за рефериране и обгрижване на непридружени деца и деца, жертви на трафик на хора, завръщащи се от чужбина](#)), 2010.
12. National Mechanism for Referral and Support of Trafficked Persons in Bulgaria ([Национален механизъм за насочване и подпомагане на жертви на трафик](#)), 2010.

Jurisprudență

13. Supreme Court of Cassation of Bulgaria, Interpretative Decision No. 2, Sofia, 16 July 2009 ([Тълкувателно решение Nr. 2, гр. София, 16 юли 2009 година](#))
14. Regional Court – Burgas, Verdict 195/04.12.2019, General criminal case 4506/2019 ([Присъда 195/04.12.2019 по НОХД 4506/2019 на Районен съд – Бургас](#))
15. Regional Court – Kardzhali, Verdict 76/27.08.2019, General criminal case № 705/2019 ([Присъда 76/27.08.2019 по НОХД 705/2019 на Районен съд – Кърджали](#))

Rapoarte instituționale și de monitorizare

16. Council of Europe, [Bulgaria](#), Monitoring of the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings.
17. Dragulin, A. (2024), [The strategic partnership between Romania and Bulgaria. An instrument for regional policy and integrational organisations](#), IDR.
18. ECPAT, [Bulgaria](#)
19. ECPAT. 2021. [Executive Summary: Bulgaria](#)
20. Eurojust. 2025. [Bulgaria](#).
21. Eurojust. 2023. [Annual Report 2022](#).
22. Eurojust. 2022. [Eurojust Annual Report 2021](#)

23. Eurojust. 2021. [Supporting judicial authorities in the fight against trafficking in human beings](#).
24. European Commission, [Bulgaria - General information: situation on trafficking in human beings](#)
25. Europol. 2021. [A Corrupting Influence: The Infiltration and Undermining of Europe's Economy and Society by Organized Crime](#), Serious and Organized Crime Threat Assessment 2021.
26. GRETA. 2025. Fourth Evaluation Round Measures to prevent and detect vulnerabilities to human trafficking, [Evaluation Report Bulgaria 2020-2024](#), 9 October 2025.
27. GRETA. 2024. Reply from Bulgaria to the Questionnaire for the evaluation of the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings ([GRETA\(2023\)11_BGR_rep](#)), Fourth evaluation round, 22 July 2024.
28. Eurochild. 2024. [Roma children across Europe: Taken from Children's Rights: Political will or won't?](#), February 2024.
29. Europol. 2025. [Bulgaria](#), 6 February 2025
30. Eurostat. 2024. [Children at risk of poverty or social exclusion](#), 19 June 2024.
31. GRETA. 2022. [Online and technology-facilitated trafficking in human beings: Summary and recommendations](#), Council of Europe, March 2022.
32. Interpol, [Bulgaria](#)
33. La Strada International Association, [Bulgaria \(Tier2\)](#)
34. Bulgaria, Ministry of Foreign Affairs, [Combatting human trafficking](#)
35. Bulgaria, Ministry of Labour and Social Policy, [Deinstitutionalisation of child care](#)
36. Bulgaria, National Commission for Combatting Trafficking in Human Beings (Национална комисия за борба с трафика на хора). Annual Report for 2024 on the Implementation of the National Programme for the Prevention and Counteraction of Trafficking in Human Beings and the Protection of Victims ([Годишен доклад за 2024 г. в изпълнение на Националната програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите](#)).
37. OSCE. 2025. [Permanent Mission of the Republic of Bulgaria to the United Nations, the Organization for Security Cooperation in Europe and Other International Organizations in Vienna](#), Vienna, 10 April 2025.
38. OSCE. 2025. [Country visit reports by the OSCE Special Representative and Co-ordinator for Combating Trafficking in Human Beings](#).
39. OSCE, [Special Representative and Co-ordinator for Combatting Trafficking in Human Beings](#), 23 September 2023
40. Parliamentary Assembly of the Mediterranean. 2024. [The Eastern Mediterranean Route and the Western Balkan Route - the intertwined sides of the same trafficking route – Background note](#).
41. Romanian Border Police, [International Collaboration](#)
42. UNHCR. 2024. [Bulgaria - Protection Brief: Detention of Asylum-seekers and Refugees \(September 2024\)](#)
43. UNICEF. 2022. [Un/Equal Childhood: Deep Dive in Child Poverty and Social Exclusion in Bulgaria](#)
44. UNICEF. 2021. [Volume I: Prevalence of VAC and related knowledge, attitudes and practices](#)

45. UNICEF. 2019. [Analysis of the Child Protection System in Bulgaria](#), October 2019.
46. UNICEF. 2018. [Situation Analysis of Children and Women in Bulgaria](#)
47. UNODC. 2022. [Exploitation and Abuse: The Scale and Scope of Human Trafficking in South Eastern Europe](#), May 2022.
48. U.S. Department of State, [2025 Trafficking in Persons Report: Bulgaria](#), BULGARIA (Tier 2)
49. U.S. Department of State, [2024 Trafficking in Persons Report: Bulgaria](#), BULGARIA (Tier 2)
50. U.S. Department of State, [2022 Trafficking in Persons Report](#), Bulgaria. Bulgaria (Tier 2 Watch List).

Instrumente practice

51. Animus Association, [Safe Hut initiative for the empowerment of women and girls](#). The programme provides a safe and supportive space where women and their children meet twice a week to engage in activities promoting empowerment, relaxation, creativity, and social inclusion. These include art workshops, thematic seminars, and discussions dedicated to the prevention of labour exploitation.
52. Law and Internet Foundation. 2024. DISRUPT - EU Capacity Building Event on the Use of Digital Evidence in Child Trafficking Cases for Sexual Exploitation ([DISRUPT - Европейско обучение за работа с електронни доказателства в разследвания на трафик на деца с цел сексуална експлоатация](#)), 22 October 2024.
53. PULSE Foundation, [Youth Club “Let’s Be Friends”](#) which encourages young people to be proactive and engaged in their communities. Through the organisation and implementation of various initiatives, projects, and campaigns, the club addresses key topics such as youth participation, prevention of violence (including human trafficking), building healthy relationships, mental health, and critical thinking.
54. [Uncovering labour trafficking. Investigation tool for law enforcement and checklist for labour inspectors](#). This tool was developed in the EU-funded [FLOW project](#) with partner countries Bulgaria, Estonia, Finland and Latvia. The investigation tool describes labour trafficking and exploitation in general. It also follows the progress of police investigations from start to finish. Moreover, it works as a concrete aid for coordinated and well-planned actions in effective labour trafficking investigations. The tool is also available in [Bulgarian](#), [Estonian](#), [Finnish](#) and [Latvian](#) languages and the reports have been tailored to the local context in close cooperation with national authorities.

Cercetare și advocacy pentru ONG-uri și societatea civilă

55. Global Initiative Against Transnational Organized Crime. 2023. [The Organized Crime Index: Bulgaria](#).
56. Rusev, A. 2015. [Child trafficking among vulnerable Roma communities – evidence from Bulgaria](#), Sofia, Center for the Study of Democracy

Literatură academică

57. Pushkarova, I. (2024), Human trafficking: patterns and preventions ([Трафик на хора: тенденции и превенция](#)), Council for Criminology Research (Съвет за криминологични изследвания), Ministry of Justice (Министерство на правосъдието)

58. Pushkarova, I. The Specific Purposes of the Crime “Human Trafficking” ([Специалните цели на престъплението „трафик на хора“](#)), Contemporary Law (Съвременно право), vol. 4/2008.

Publicații media

59. Danailov, N. 2023. [Greek Ambassador: Bulgaria is our Most Important Economic and Trade partner in the Region #AmbassadorTalks](#), Novinite Insider.
60. DarikNews. 2022. Criminal Group Dismantled for Coercing Young Men and Athletes into Prostitution Abroad ([Разбиха престъпна група, склонявала млади мъже и спортисти да проституират в чужбина](#))
61. Eurojust. 2023. [Human trafficking network dismantled in the United Kingdom and Bulgaria: nine arrests](#), 26 April 2023.
62. Europol. 2024. [42 arrested for smuggling migrants across the Danube](#), 15 March 2024.
63. Europol. 2023. [566 arrests in week of coordinated actions in Southern Europe](#), 30 November 2023.
64. Frontex. 2025. [Frontex Leads International Effort to Tackle Child Trafficking in Europe](#), 7 May 2025.
65. Frontex. 2024. [Frontex teams up to combat human trafficking](#), 24 June 2025.
66. Frontex. 2023. [212 arrests, 1426 victims identified in a global operation against human trafficking](#), 1 June 2023.
67. International Justice Mission. 2024. [IJM and the National Commission for Combating Trafficking in Human Beings for Bulgaria Sign Cooperation Agreement to Enhance Regional Response to Human Trafficking in the Context of the Ukrainian Refugee Crisis](#)
68. Interpol. 2024. [219 criminals arrested and 1,374 victims identified in action week against human trafficking](#), 24 June 2024.
69. National Commission for Combatting Trafficking in Human Beings. 2021. BULGARIA PARTICIPATES IN EUROPOL-COORDINATED EUROPE-WIDE ACTION TO COMBAT TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS FOR LABOUR EXPLOITATION ([България участва в координирана от Европол операция срещу трафика на хора с цел трудова експлоатация](#))
70. UNHCR. 2024. [Bulgaria and Greece collaborate to strengthen the two countries' child protection systems](#), 24 July 2024.

Finlanda:

1. [SafeBorders Country report - Finland](#)

Legislația națională (în vigoare la 2 octombrie 2025)

2. [Criminal Code \(39/1899\)](#)
3. [Act on Compensation for Crime Damage \(1204/2005\)](#)
4. [Act on Crime Prevention by the Border Guard \(108/2018\)](#)

5. [Act on the Reception of Persons Applying for International Protection and on the Identification of and Assistance to Victims of Trafficking in Human Beings \(746/2011\) \(aka Reception Act\)](#)
6. [Aliens Act \(301/2004\)](#)
7. [Child Welfare Act \(417/2007\)](#)
8. [Criminal Investigation Act \(805/2011\)](#)
9. [Marriage Act \(234/1929\)](#)
10. [Social Welfare Act \(1301/2014\)](#)

Documente de politici și îndrumări administrative

11. eOppiva & Oikeusministeriö. 2025. [Ihmiskaupan uhrien tunnistaminen ja auttaminen](#). NRM e-training materials.
12. Fadjukoff, Mari & Ellonen, Noora. 2023. [Lapsirikosasioiden moniammatillinen esikäsittely huomioitava lainsäädännössä](#). Policy brief 2023:39. Helsinki: Valtioneuvosto.
13. Finnish Government. 2021. [National Child Strategy\(2021\)](#).
14. Government proposal 219/2024. [Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 6 ja 17 luvun muuttamisesta](#).
15. Korpilahti, Ulla, Kettunen, Hanna, Nuotio, Erika, Jokela, Satu, Nummi, Vuokko Maria & Lillsunde, Pirjo. (Eds.) 2020. [Non-Violent Childhoods: Action Plan for the Prevention of Violence against Children 2020–2025](#). Publications of the Ministry of Social Affairs and Health 2020:34. Helsinki: Ministry of Justice.
16. Malja, Marjo & October, Martta. 2022. [The Lanzarote Convention: National Action Plan for the years 2022–2025](#). Publications of the Ministry of Social Affairs and Health 2022:20. Helsinki: Ministry of Social Affairs and Health.
17. Nuotio, Anna. 2025. [Ihmiskaupan uhrien tunnistamis- ja ohjausmekanismi \(NRM\): Käsikirja uhrien tunnistamiseen ja auttamiseen](#). Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2025:5. Helsinki: Oikeusministeriö.
18. Poliisihallitus. 2020. [Ihmiskauppaan ja sen kaltaisiin rikoksiin puuttuminen sekä ihmiskaupan uhrien auttaminen](#). Poliisihallituksen ohje POL-2020-38265.
19. Roth, Venla & Luhtasaari, Miia. 2021. [Finland fights human trafficking - Action Plan against Trafficking in Human Beings](#). Publications of the Ministry of Justice, Memorandums and statements 2021:24. Helsinki: Ministry of Justice.
20. [State Treasury Compensation to crime victims: Instructions](#). Updated 29.1.2025.
21. Simanainen, Antti. 2016. [Rikoksen uhrin suojelutarpeen arviointimenettelyn käsikirja](#). Sisäministeriön julkaisuja 14/2016. Helsinki: Ministry of the Interior.
22. Sosiaali- ja terveysministeriö. 2024. [Sosiaalihuoltolain soveltamisopas 2024](#). Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2024:13. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

Jurisprudență

23. District Court of South Karelia 30.5.2024, R24/74. [Public summary](#).

Rapoarte instituționale și de monitorizare

24. Europol. 2025. [The rise of online cult communities dedicated to extremely violent child abuse](#). Intelligence Notification No. 6/202.
25. Fadjukoff, Mari, Hautamäki, Sari, Hakala, Venla & Ellonen, Noora. 2023. [Lasta-seula-malli lapsiin kohdistuvan väkivallan rikosepäilyjen selvittämisen välineenä](#). Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2023:61. Helsinki: Valtioneuvosto.
26. GRETA. 2024. [Evaluation report Finland. Third evaluation round. Access to justice and effective remedies for victims of trafficking in human beings](#). Strasbourg: Council of Europe.
27. GRETA. 2019. [Report concerning the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings by Finland. Second evaluation round](#). Strasbourg: Council of Europe.
28. Hannonen, Jani & Kainulainen, Heini. 2022. [Ihmiskaupan uhrien rankaisemattomuusperiaate](#). Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2022:8. Helsinki: Ministry of Justice
29. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä. 2025. [Ihmiskaupan puolivuotiskatsaus 1–6/2025](#).
30. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä. 2024. [Ihmiskaupan vuosikatsaus 2024](#).
31. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä. 2023. [Ihmiskaupan vuosikatsaus 2023](#).
32. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä. 2022. [Kaikki Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmässä olevat asiakkaat 31.12.2022](#).
33. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä. 2021. [Tilastot: Kaikki asiakkaat 2021](#).
34. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä. 2020. [Vuosikatsaus 1.1.–31.12.2020](#).
35. Kainulainen, Heini & Valovirta, Anni. 2021. [Ihmiskaupan uhrien oleskelulupakäytäntö](#). Helsinki: Yhdenvertaisuusvaltuutettu.
36. Kekkonen, Outi & Pekkarinen, Elina. 2024. [Hatkassa lapsen silmin: Analyysi lastensuojelun sijaishuollosta luvatta poistuneiden lasten kyselytutkimuksesta](#). Lapsiasiavaltuutetun toimiston julkaisuja 2024:1.
37. Kervinen, Elina & Ollus, Natalia. 2019. [Trafficking in children and young persons in Finland](#). HEUNI Publication Series No. 89b. HEUNI: Helsinki.
38. Pihlaja, Saara. 2024a. [Best Practices for Combating Trafficking in Children and Young People and for Identifying and Supporting Victims. Report on countries in the Baltic Sea region](#). Publications of the Ministry of Justice, Reports and guidelines 2024:14. Helsinki: Ministry of Justice.
39. Royal Canadian Mounted Police. 2024. [Violent online groups exploiting children and youth](#). Published in December 2024.
40. Valovirta, Anni & Kainulainen, Heini. 2024. [Lapsi ihmiskaupan kohteena](#). Helsinki: Non-Discrimination Ombudsman.

Instrumente practice

41. Ankkuritoiminta n.d.. [Ankkuritoiminnan käsikirja](#).
42. Asmudela, Saara. 2024. Huomioita lapsiin kohdistuvan hyväksikäytön esitutkinnasta. In Minna Willman-Koistinen, Iina Sahramäki & Terhi Kankaanranta (Eds.) [Ihmiskaupparikosten esitutkinnan käsikirja](#). Poliisiammattikorkeakoulun oppikirjoja 32. Tampere: Police University College, pp. 313–316.

43. CBSS [Handbook for embassies and diplomatic missions on how to assist and protect victims of human trafficking](#)
44. Isoniemi, Sami. 2024. Lastensuojelun luvattomat poissaolot. Tutkimustietoa ja havaintoja vuosilta 2013–2014 ja 2020. In Minna Willman-Koistinen, Iina Sahramäki & Terhi Kankaanranta (Eds.) [Ihmiskaupparikosten esitutkinnan käsikirja](#). Poliisiammattikorkeakoulun oppikirjoja 32. Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu, pp. 68–70.
45. Jokinen, Anniina & Pekkarinen, Anna-Greta. 2025. [Long Journey - Toolkit for supporting victims of forced marriage](#). Helsinki: HEUNI report series 108. This tool was developed in an EU-funded EASY project. It includes a journey map which key stages victims go through—from initial awareness and seeking help, to emergency support, long-term care, and empowerment. It is a practical guide for service providers, designed to enhance understanding and improve the support system for victims. The tool is available in English, Finnish, Spanish, German and Catalan languages. It also includes a [checklist for individuals assessing forced marriage situations](#) available in multiple languages.
46. Jokinen, Anniina, Pekkarinen, Anna-Greta & Rantanen, Jessiina (2025). [Never Easy - Enhancing Response and Support to Victims of Forced Marriage](#). Helsinki: HEUNI report series 106. The best practice booklet is also available in [Finnish](#).
47. Korkman, Julia. 2023. [Trafficking in human beings: Psychological coercion and investigative interviewing](#). Helsinki: HEUN Policy brief 2/2023.
48. Lehtinen, Miia & Rossi, Maria. 2022. [Käsikirja lapsiin kohdistuvien väkivalta- ja seksuaalirikosten tutkintaan](#). Helsinki: Poliisihallitus.
49. Pihlaja, Saara. 2024b. Haasteet lapseen kohdistuneen ihmiskaupan tunnistamisessa. In Minna Willman-Koistinen, Iina Sahramäki & Terhi Kankaanranta (Eds.) [Ihmiskaupparikosten esitutkinnan käsikirja](#). Poliisiammattikorkeakoulun oppikirjoja. Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu, pp. 310–312.
50. Police University College. 2023. [Modeling of pre-trial investigation of human trafficking offenses](#) (Ihmemalli) - The modeling took into account children as a particular target group of exploitation. The handbook developed as part of the project provides concrete tools for different actors in dealing with human trafficking and related phenomenon.
51. Willman-Koistinen, Minna, Sahramäki, Iina & Kankaanranta, Terhi. 2024. [Ihmiskaupparikosten esitutkinnan käsikirja](#). Poliisiammattikorkeakoulun oppikirjoja 32. Tampere: Poliisiammattikorkeakoulu.
52. Ylinen, Pekka, Ylinen, P., Jokinen, A., Pekkarinen, A-G, Ollus, N., Jenu, K-P. ja Skur, T. (2020). [Uncovering labour trafficking. Investigation tool for law enforcement and checklist for labour inspectors](#). Publication Series No. 95a. Helsinki: HEUNI. This tool was developed in the EU-funded [FLOW project](#) with partner countries Bulgaria, Estonia, Finland and Latvia. The investigation tool describes labour trafficking and exploitation in general. It also follows the progress of police investigations from start to finish. Moreover, it works as a concrete aid for coordinated and well-planned actions in effective labour trafficking investigations. The tool is also available in [Bulgarian](#), [Estonian](#), [Finnish](#) and [Latvian](#) languages and the reports have been tailored to the local context in close cooperation with national authorities.

Cercetare și advocacy pentru ONG-uri și societatea civilă

53. Mohamed, Amina & Poikolainen, Kimmo. 2024. [Maahanmuuttajataustaisten nuorten henkeä ja terveyttä uhkaavat kurinpitomatkat](#). Kriisivalmiusjärjestön Kavala-hankkeen väliraportti.
54. Pelastakaa Lapset. 2024. [Lasten suojele ja nettivihje -toiminnon vuosiraportti 2024](#).
55. Pihlaja, Saara & Piipponen, Juulia. 2023. [Selvitys Rikosuhripäivystyksen asiakkuudessa olevien seksuaaliväkivaltaa kokeneiden ihmiskaupan uhrien tapauksista ja tilanteista](#). Oikeusministeriön julkaisu, Selvityksiä ja ohjeita 2023:23. Helsinki: Oikeusministeriö.

Literatură academică

56. Halmeenlaakso, Noora. 2023. [Verkossa ilmenevä lapsiin kohdistuva seksuaaliväkivalta ihmiskaupan muotona – ilmiön tunnistaminen ja torjunta lainsäädännöllisenä ongelmana](#). Master's thesis, University of Eastern Finland.
57. Halmeenlaakso, Noora. 2025. [Lapsiin verkon välityksellä kohdistettava seksuaaliväkivalta ihmiskaupan muotona – Kysynnästä ja sen seurauksista](#). Helsinki Law Review 18(2), pp. 92–114.
58. Isoniemi, Sami. 2019. [Sijaishuoltopaikasta poistuminen ja sinne palaamatta jääminen poliisin lastensuojeluviranomaiselle antaman virka-avun näkökulmasta](#). PhD Thesis. Vaasa: University of Vaasa.
59. Koivukari, Kristiina, Korkka-Knuts, Heli, Mahmood, Venus & Melander, Sakari. 2022. [Ihmiskauppa ja sen lähirikokset: Säännösten soveltamiskäytäntö](#). Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2022:18. Helsinki: Valtioneuvoston kanslia.
60. Koskinen, Katri. 2024. [Naisiin kohdistuva hengellinen väkivalta eri uskonyhteisöissä](#). Bachelor's Thesis. Tampere: Police University College.
61. Pihlaja, Saara. 2025. [Alaikäisten tekemiä rikoksia tutkivien poliisien kokemuksia lasten ja nuorten hyväksikäytöstä rikollisessa toiminnassa](#). Defensor & Legis 3/2025, pp. 400–423.
62. Toivonen, Virve-Maria. 2017. [Pakkoavioliittojen esiintyminen ja ilmitulo Suomessa](#). Helsinki: Background memorandum. Helsinki: University of Helsinki, Department of Social Sciences.

Publicații media

63. Europol. 2025. [Eight countries launch Operational Taskforce to tackle violence-as-a-service](#). News, 29 Apr 2025.
64. FBI (Federal Bureau of Investigation) 2023. [Violent Online Groups Extort Minors to Self-Harm and Produce Child Sexual Abuse Material](#). Public service announcement, 12 Sep 2023.
65. The Guardian. 2025. [FBI opens inquiry into 764, online group that sexually exploits and encourages minors to self-harm](#). The Guardian news article from 11 May 2025.
66. Hannus, Tanja. 2025. [Äiti löi, kuristi ja pakotti pieniä lapsiaan kotitöihin Lappeenrannassa – tuomio koveni tuntuvasti hovioikeudessa](#). Yle news article from 1 July 2025.
67. Hautamäki, Terhi. 2025. [Valmistaudu henkilötodistelun uudistukseen](#). Advokaatti (3/2025) news article from 22 Sep 2025.
68. Helsingin Sanomat. 2024. [Äiti pakotti 12-vuotiaan lapsensa tekemään kohtuuttomia kotitöitä – Tuomio ihmis-kaupasta](#). Helsingin Sanomat news article from 30 May 2024.

69. Ikola, Vilma. 2025. Poliisi: [Lasten pyörittämä rikollisuus sai rinnalleen uuden väkivaltaisen ilmiön](#). Helsingin Sanomat news article from 26 Feb 2025.
70. Ilkka Pohjalainen. 2023. [Syyt-tä-jä: Nainen piti Suomeen hou-kut-te-le-miaan thai-maa-lai-sia pak-ko-työs-sä hel-sin-ki-läi-ses-sä spa-yri-tyk-ses-sään, 11-vuo-tias lapsi pesi pyykkiä neljän euron tun-ti-pal-kal-la](#). Ilkka Pohjalainen news article from 6 March 2023.
71. Jompero, Sanna. 2020. [Naistenklinikalla toimivan seksuaaliväkivallan uhrien keskuksen lääkäri: "Meille tulee myös ihmiskaupan uhreja"](#). Helsingin Uutiset news article from 17 Feb 2020, updated on 14 May 2020.
72. Juonala, Jouko. 2025. [Tällainen on "White Tiger", jonka epäillään ajaneen 13-vuotiaan lapsen itsemurhaan](#). Ilta-Sanomat news article from 29 Jul 2025.
73. Kallionpää, Katri. 2025. [KRP: Naista epäillään omiin lapsiin kohdistuneesta ihmiskaupasta al-Holin-tapauksessa](#). Helsingin Sanomat news article from 15 May 2025.
74. Korkee, Elina. 2025. [Kohtuuttomiin kotitöihin pakottaneen äidin tuomio koveni hovioikeudessa: neljä vuotta ehdotonta vankeutta](#). Helsingin Sanomat news article from 1 July 2025.
75. Kossila, Eino. 2025. [Mies pakotti alaikäisen tytön seksiin ja kaappasi kolme yhteistä lasta Irakiin – syyttäjä vaatii ehdotonta vankeutta](#). Yle news article from 22 February 2025.
76. Lapinkangas, Pasi. 2025. [Tällainen on "äärimmäisen julma" verkosto, joka etsii uhreikseen lapsia – poliisi: suomalaisuhreja voi olla useita](#). Ilta-Sanomat news article from 25 Jul 2025.
77. Malinen, Johanna. 2021. [Hennaa ja Juhania rangaistiin esiaviollisesta seksistä – Suomalaisissa uskonyhteisöissä eläneet kertovat, kuinka heitä on painostettu avioitumaan nuorina ja mitä siitä on seurannut](#). Helsingin Sanomat, news article from 27 Jun 2021.
78. MTV Uutiset. 2024. [Äidille tuomio omiin lapsiin kohdistuneesta ihmiskaupasta ja väkivallasta – 12-vuotias ei saanut syödä tai mennä kouluun, jos ei tehnyt kotitöitä](#). MTV news article from 30 May 2024.
79. Nuutinen-Kallio, Taina & Pöyhänen, Sari & Saukkonen, Emilia. 2025. [Teinityttö myi alaikäisiä kavereitaan aikuisille miehille – asiantuntija kertoo, miksi pitää tapausta poikkeuksellisenä](#). Yle news article from 5 June 2025.
80. Ruissalo, Pekka, Ekman, Mirva & Kasurinen, Riina. 2024. [Yritys toi Suomen lukioihin tuhat ulkomaalaista nuorta, nyt ensimmäiset valmistuvat – kysimme, aikovatko he jäädä](#). Yle news article from 3 May 2024.
81. Oikeusministeriö. 2023. [Lapsiin kohdistuvien rikosten käsittely nopeutuu](#). Press release from 2 Feb 2023.
82. Poliisi. 2023. [Poliisi on saanut valmiiksi epäillyn ihmiskaupparikoskokonaisuuden tutkinnan](#). Poliisi. Published 15 February 2023.
83. Poliisi. 2025a. [Poliisi tutkii tapausta, jossa alle 15-vuotias lapsi on joutunut groomauksen kohteeksi](#). Published 23 Jul 2025, accessed 5 Sep 2025.
84. Poliisi 2025b. [Poliisi huolestunut kansainvälisestä, äärimmäisen väkivaltaisesta "The Com"-verkostosta – uhreina etenkin lapset ja nuoret](#). Published 7 May 2025, accessed 5 Sep 2025.
85. Ristola, Petra. 2025. [Irakilaismiehelle vuosien vankeusrangaistus muun muassa lapsiavioliitosta](#). Yle news article from 9 May 2025.
86. Salomaa, Marja. 2025. [Espoolainen nuori pakotti toiset myymään huumeita puolestaan](#). Helsingin Sanomat, news article from 19 May 2025.

87. Saukkonen, Emilia. 2025. [Teinityttö pyöritti julmaa seksibisnestä Rovaniemellä: myi kahta alaikäistä kaveriaan aikuisille miehille](#). Yle news article from 4 June 2025.
88. Sosiaali- ja terveysministeriö. 2023. [Tutkimus: Moniammatillinen yhteistyö tehostaa lapsiin kohdistuvan väkivallan selvittämistä](#). Press release from 6 November 2023.
89. Stolzmann, Jessica. 2025. [13-vuotias naitettiin salakuljettajalle](#). Yle news article from 11 May 2025.
90. Surakka, Jani. 2025. [Miehen ihmiskauppasyytteet Turussa hylättiin – pakkotyötä ei voitu näyttää toteen](#). Edilex. Published 3 March 2025.
91. Söderlund, Linda & Westergård, Anki. 2025. [Jere Valkonen kände sig fångad i äktenskapet – många kristna samfund tillåter inte skilsmässa](#). Yle news article from 5 May 2025.
92. Toivonen, Pasi. 2025. [Pienten lukioiden pelastajat](#). Yle news article from 17 Feb 2025, updated 24 Feb 2025.
93. Yle. 2023. [Thaimaalaisnaisen syytteet ihmiskaupasta hylättiin – yli vuosi ehdollista muista rikoksista](#). Yle news article from 30 May 2023.

Grecia:

1. [SafeBorders Country report – Greece](#)

Legislația națională (în vigoare la 5 februarie 2026)

2. [Criminal Code](#)
3. [Criminal Procedures Code](#)
4. [Law 4478/2017](#) on the rights of victims of crimes (Dir 2012/29/EU)
5. [Law 4816/2021](#) on money laundering
6. [Law 4267/2014](#) against child pornography and child abuse and exploitation
7. [Law 4624/2019](#) on personal data protection
8. [L. 3811/2009](#) on victims' compensation
9. [Law 4855/2021](#) amending the Criminal Code and the Criminal Procedures Code
10. [Law 4939/2022](#) on reception and international protection
11. [Law 4960/2022](#) on National Guardianship System and Accommodation for unaccompanied children
12. [Presidential Decree 233/2003](#) on human trafficking victims' rights
13. [Joint Ministerial Decision No. 30840/2016](#) on NRM
14. [Ministerial Decision 7320/2019](#) on Child Houses

Documente de politici și îndrumări administrative

15. [Anti-Trafficking Strategy of the Ministry for Citizen Protection \(2021–2025\)](#)
16. [National Strategy on Child Abuse and Juvenile Delinquency \(2025-2030\)](#)

17. [National Roma Inclusion Strategy \(2021–2030\)](#)
18. [National Youth Employment Strategy 2021–2027](#)
19. [National Strategy for the Protection of Unaccompanied Minors \(2021\)](#)
20. [National Strategy for Social Inclusion and Poverty Reduction](#)
21. [National Action Plan 2025 available only in Infographics](#)
22. [National Action Plan for Gender Equality 2021–2025](#)
23. [National Action Plan against Trafficking in Human Beings \(2019–2023\)](#)
24. [Circular No. 7/2022 of the Deputy Prosecutor of the Supreme Court](#)
25. [National Referral Mechanism \(NRM\)](#)
26. [The National Emergency Response Mechanism \(NERM\)](#)

Jurisprudență

27. European Court of Human Rights (First Section), *Chowdury and Others v. Greece*, Application no. 21884/15, Judgment of 30 March 2017, final on 30 June 2017.
28. Supreme Court of Greece, Criminal Chamber, [Judgment no. 2/2019](#).

Rapoarte instituționale și de monitorizare

29. [Committee of the Parties to the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings. 2023. Recommendation CP/Rec\(2023\)02 on the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings by Greece, adopted at the 32nd meeting of the Committee of the Parties on 16 June 2023. Strasbourg: Council of Europe.](#)
30. [GRETA 2023. Report concerning the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings by Greece \(Third Evaluation Round\) \(GRETA\(2023\)03\). Council of Europe.](#)
31. [2024 NRM Annual Report](#)
32. [2023 NRM Annual Report](#)
33. [2023 Report on Serious and Organized Crime by the Hellenic Police \(ELAS\)](#)

Instrumente practice

34. [Handbook of the Greek National Referral Mechanism for the Protection of Victims of Human Trafficking](#)
35. [Detection and Protection of Human Trafficking Victims. A Practical Guide for First Line Professionals \(Athens, 2023\)](#)

Literatură academică

36. Stylianidou, C. A. (2023). [Η ακούσια νοσηλεία ανηλίκων: Στοιχεία από την Εισαγγελία Ανηλίκων Αθηνών](#) [Involuntary hospitalization of minors: Data from the Athens Juvenile Prosecutor's Office] (Master's thesis, National and Kapodistrian University of Athens).

Publicații media

37. Hellenic Police. 2023. [Criminal organization dismantled for trafficking in human beings and illegal adoptions of infants](#). Press release, 9 Aug 2023.
38. Hellenic Police. 2022. [Two Greek nationals arrested for sexual acts against a minor and other offences](#). Press release, 8 Oct 2022.

Italia:

1. [SafeBorders Country Report - Italy](#)

Legislația națională (în vigoare la 5 februarie 2025)

2. [Decree-Law 145/2024](#) - Urgent provisions on the entry into Italy of foreign workers, protection and assistance to victims of trafficking, management of migratory flows and international protection, as well as related judicial proceedings.
3. [Law of 7 April 2017, n. 47](#) - Provisions on measures for the protection of unaccompanied foreign minors Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana No. 93
4. [Law 228/2003](#) - Measures against trafficking in persons and slavery.
5. [Legislative Decree 24/2014](#) - Implementation of Directive 2011/36/EU, on the prevention and punishment of trafficking in human beings and the protection of victims.
6. [Legislative Decree 25 July 1998, n. 286](#) - Single Text on immigration, Official Gazette of the Italian Republic, 18 August 1998.

Documente de politici și îndrumări administrative

7. [National action plan against trafficking and serious exploitation 2022-2025](#), Presidency of the Council of Ministers - Department for Equal Opportunities, Rome, 2022.
8. [National referral mechanism for the identification, assistance and protection of victims of human trafficking and/or severe exploitation](#), Presidenza del Consiglio dei Ministri – Dipartimento per le Pari Opportunità, Rome, 2023.

Rapoarte instituționale și de monitorizare

9. Council of Europe. 2024. [Country Overview: Italy – Ending Child Sexual Abuse and Exploitation: State-of-play in light of the Lanzarote Convention](#), Council of Europe, Strasbourg.
10. GRETA. 2024. [Report concerning the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings by Italy](#) — Third evaluation round, Strasbourg.
11. Human Rights Council, [Detailed findings of the Independent Fact-Finding Mission on Libya](#), A/HRC/52/CRP.8.
12. Osservatorio Interventi Tratta. 2024. Annual Report “[Numero Verde 2024: National Anti-Trafficking Hotline](#)”.
13. U.S. Department of State, [Trafficking in Persons Report: Italy](#), Washington D.C., 2024.

Cercetare și advocacy pentru ONG-uri și societatea civilă

14. Save the Children Italia. 2024. [La punta dell'iceberg - I minorenni accolti nel sistema di protezione antitratta](#).
15. Save the Children. 2023. [Piccoli Schiavi Invisibili, Dentro lo sfruttamento: un'indagine sui fi gli dei braccianti a Latina e Ragusa](#)

Polonia:

1. [SafeBorders Country report - Poland](#)

Legislația națională

2. [Act of 7 July 2022](#), Journal of Laws 2022, item 1600.
3. [Act of 6 June 1997 – Criminal Code](#), consolidated text.

Documente de politici și îndrumări administrative

4. Polish Ministry of the Interior and Administration, [National Action Plan Against Trafficking in Human Beings 2025–2027](#), Warsaw, April 2024.
5. Ministry of the Interior and Administration, Republic of Poland. [National Referral Mechanism](#).

Rapoarte instituționale și de monitorizare

6. European Commission, Directorate-General for Migration and Home Affairs. [Poland: Together Against Trafficking in Human Beings](#). 2023.
7. GRETA. 2023. [Evaluation Report on Poland: Third Evaluation Round – Access to Justice and Effective Remedies for Victims of Trafficking in Human Beings](#). Strasbourg.
8. International Organization for Migration (IOM). 2023. [Human Trafficking in the Ukraine Crisis: A Rapid Assessment](#).
9. U.S. Department of State. 2024 [Trafficking in Persons Report: Poland](#). Office to Monitor and Combat Trafficking in Persons.
10. U.S. Department of State. 2023 [Trafficking in Persons Report](#), Washington, D.C.

Instrumente practice

11. [CSAM reporting platform](#), operated by NASK (Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa). The platform incorporates AI-based mechanisms for handling online reports of illegal content and utilizes automated tools to triage and categorize thousands of user-submitted incidents involving suspected CSAM and related threats.

Cercetare și advocacy pentru ONG-uri și societatea civilă

12. European Roma Rights Centre (ERRC). [Roma in Poland](#), 2022.

Portugalia:

1. [SafeBorders Country report - Portugal](#)

Legislația națională (în vigoare la 1 aprilie 2025)

2. '[Law No 39/2025 of 1 April](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 64/2025, Série I, 1 April 2025.
3. '[Law No 52/2023 of 28 August](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 166/2023, Série I, 28 August 2023.
4. '[Law No 68/2019 of 27 August](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 163/2019, Série I, 27 August 2019.
5. '[Law No 62/2013 of 26 August](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 163/2013, Série I, 26 August 2013.
6. '[Law No 49/2008 of 27 August](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 165/2008, Série I, 27 August 2008.
7. '[Law No 59/2007 of 4 September](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 170/2007, Série I, 4 September 2007.
8. '[Law No 147/1999 of 1 September](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 204/1999, Série I-A, 1 September 1999.
9. [Decree-Law No 29/2018 of 4 May](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 86/2018, Série I, 4 May 2018.
10. '[Decree-Law No 159/2015 of 10 August](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 154/2015, Série I, 10 August 2015.
11. '[Decree-Law No 34/2008 of 26 February](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 40/2008, Série I, 26 February 2008.
12. '[Decree-Law No 11/2008 of 17 January](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 12/2008, Série I, 17 January 2008.
13. '[Decree-Law No 368/2007 of 5 November](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 212/2007, Série I, 5 November 2007.
14. [Regulatory Decree n.º 1/2012, of 6 January](#). Diário da República [Journal of the Republic] n.º 5/2012, Série I de 2012-01-06
15. [Council of Ministers' Resolution No 194/2024 of 24 December](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 249/2024, Série I, 24 December 2024.
16. '[Council of Ministers' Resolution No 80/2018 of 19 June](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 116/2018, Série I, 19 June 2018, 15-19.
17. '[Council of Ministers' Resolution No 101/2013 of 31 December](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 253/2013, Série I, 31 December 2013, 7013-7015.
18. Council of Ministers [Resolution No 94/2010 of 29 November](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 231/2010, Série I, 29 November 2010.
19. Council of Ministers [Resolution n.º 81/2007](#), of 22 June. Diário da República [Journal of the Republic], n.º 119/2007, Série I de 2007-06-22.

20. '[Ordinance No 1593/2007 of 17 December](#)', Diário da República [Journal of the Republic], No 242/2007, Série I, 17 December 2007.

Documente de politici și îndrumări administrative

21. Commission on Citizenship and Gender Equality [Commission for Citizenship and Gender Equality], '[National Referral System for Victims of Human Trafficking. Guidelines for Reporting Victims of Human Trafficking in Portugal](#)', 2014.
22. Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género [Commission for Citizenship and Gender Equality], '[Tráfico de Seres Humanos: Enquadramento](#)' [Human Trafficking: Framework], Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género website, n.d., accessed 7 February 2025.
23. Comissão para a Cidadania e Igualdade de Género [Commission for Citizenship and Gender Equality], '[Protocolos](#)' [Protocols], Comissão para a Cidadania e Igualdade de Género website, n.d., accessed 27 May 2025.
24. Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género [Commission for Citizenship and Gender Equality], '[IV Plano de Ação para a Prevenção e o Combate ao Tráfico de Seres Humanos: Relatório](#)', Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género [IV Action Plan for the Prevention and Combating of Human Trafficking: Report, Commission for Citizenship and Gender Equality], 2022.
25. Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género [Commission for Citizenship and Gender Equality], '[Equipas Multidisciplinares de Apoio ao Tráfico de Seres Humanos](#)' [Multidisciplinary Teams Supporting Human Trafficking], Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género website, n.d., accessed 27 May 2025.
26. Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género [Commission for Citizenship and Gender Equality], '[Relatório de monitorização do IV Plano de Ação para a Prevenção e o Combate ao Tráfico de Seres Humanos](#)' [Monitoring report on the Fourth Action Plan for the Prevention and Combating of Trafficking in Human Beings], 2021.
27. Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género [Commission for Citizenship and Gender Equality], '[Relatório de monitorização do III Plano Nacional de Prevenção e Combate ao Tráfico de Seres Humanos](#)' [Monitoring report on the Third National Plan to Prevent and Combat Trafficking in Human Beings], 2018.
28. Comissão para a Cidadania e Igualdade de Género [Commission for Citizenship and Gender Equality], '[Representação Nacional e Internacional](#)', [National and International Representation], Comissão para a Cidadania e Igualdade de Género website, n.d., accessed 27 May 2025.
29. Governo da República Portuguesa [Government of the Portuguese Republic], '[Protocolo de Compromisso da Rede de Apoio e Proteção às Vítimas de Tráfico \(RAPVT\)](#)' [Protocol of Commitment of the Network for Support and Protection of Victims of Trafficking (RAPVT)], 2012.
30. Observatório do Tráfico de Seres Humanos [Observatory on Trafficking in Human Beings], '[Sistema de Referência Nacional de Crianças \(Presumíveis\) Vítimas de Tráfico de Seres Humanos](#)'. [National Referral System for Children (Presumed) Victims of Human Trafficking.] Protocolo para a Definição de Procedimentos de Atuação Destinado à Prevenção, Detecção e Proteção, [Protocol for Defining Action Procedures for Prevention, Detection, and Protection], 2021.

31. Observatório do Tráfico de Seres Humanos [Observatory on Trafficking in Human Beings], [Protocolo para a Definição de Procedimentos de Atuação Destinado à Prevenção](#) [Protocol for Defining Action Procedures Aimed at Prevention], 2021.
32. Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género [Commission for Citizenship and Gender Equality], '[Tráfico de Seres Humanos: Enquadramento](#)', [Human Trafficking: Framework], Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género website, n.d., accessed 7 February 2025,
33. Departamento Central de Investigação e Ação Penal [Central Department of Criminal Investigation and Prosecution], '[Coordenação nacional](#)', [National Coordination', Public Prosecutor's Office], Ministério Público, accessed 7 May 2025.
34. Governo da República Portuguesa [Government of the Portuguese Republic], '[Migrações e Asilo: Perguntas e Respostas](#)', [Migration and Asylum: Questions and Answers], 2023.

Rapoarte instituționale și de monitorizare

35. AIDA/ECRE, [Country Report: Portugal – Asylum Information Database](#), European Council on Refugees and Exiles, 2023.
36. Eurostat, '[Population by educational attainment level, sex and age \(%\)](#)', Eurostat website, accessed 4 January 2025.
37. European Commission, '[Immigrant integration indicators: Annual statistical report 2023](#)', European Website on Integration, 22 December 2023.
38. FRONTEX, [Risk Analysis for 2021](#), European Border and Coast Guard Agency, 2021.
39. GRETA. 2023. [General Report \(No. 13\)](#). Council of Europe.
40. GRETA, 2022. '[GRETA publishes its third report on Portugal](#)', Council of Europe website, accessed 2 June 2025.
41. Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD], [International Migration Outlook 2024](#), 48th edition, OECD Publishing, 2024.
42. United Nations Office on Drugs and Crime, [Global Report on Trafficking in Persons: Western and Southern Europe Regional Report](#), 2024.
43. U.S. Department of State, [Trafficking in Persons Report: Portugal](#), U.S. Department of State website, 2024, accessed 2 June 2025.
44. Sistema de Segurança Interna [Internal Security System], [Relatório Anual de Segurança Interna. \[Annual Internal Security Report\] RASI 2024](#), Sistema de Segurança Interna, 2025.
45. Sistema de Segurança Interna [Internal Security System], [Relatório Anual de Segurança Interna, \[Annual Internal Security Report\] RASI 2023](#), 2024.
46. Sistema de Segurança Interna [Internal Security System], [Relatório Anual de Segurança Interna, \[Annual Internal Security Report\] RASI 2022](#), 2023.
47. Sistema de Segurança Interna [Internal Security System], [Relatório Anual de Segurança Interna, \[Annual Internal Security Report\] RASI 2021](#), 2022.
48. Sistema de Segurança Interna [Internal Security System], [Relatorio Anual de Segurança Interna, \[Annual Internal Security Report\] RASI 2020](#), 2021.
49. Sistema de Segurança Interna [Internal Security System], [Relatório Anual de Segurança Interna, \[Annual Internal Security Report\] RASI 2019](#), 2020

50. Sistema de segurança Interna [Internal Security System], [Relatório Anual de Segurança Interna](#), [Annual Internal Security Report] RASI 2018, 2019.
51. Serviço de Estrangeiros e Fronteiras [Immigration and Borders Service], [Relatório de Imigração, Fronteiras e Asilo 2020](#) [2020 Immigration, Borders, and Asylum Report], Serviço de Estrangeiros e Fronteiras [Immigration and Borders Service], 2020.
52. Observatório do Tráfico de Seres Humanos [Observatory on Trafficking in Human Beings], [Relatório tráfico de seres humanos 2020](#), [2020 Human Trafficking Report], 2021, accessed 30 May 2025.
53. Ministério da Justiça [Ministry of Justice], '[Organização do sistema judiciário](#)' [Organisation of the judicial system], Justiça.gov.pt, 2021.
54. Comissão para a Cidadania e Igualdade de Género [Commission for Citizenship and Gender Equality], '[Enquadramento](#)', Comissão para a Cidadania e Igualdade de Género website, n.d., accessed 27 May 2025.
55. Comissão Nacional de Promoção dos Direitos e Proteção das Crianças e Jovens [National Commission for the Promotion of the Rights and the Protection of Children and Young People], '[CPCJ - O que são](#)' [CPCJ - What they are], Comissão Nacional de Promoção dos Direitos e Proteção das Crianças e Jovens website, n.d., accessed 17 May 2025.
56. Observatório do Tráfico de Seres Humanos [Observatory on Trafficking in Human Beings], [Relatório tráfico de seres humanos 2021](#), [2021 Human Trafficking Report], 2022.
57. Observatório do Tráfico de Seres Humanos [Observatory on Trafficking in Human Beings], [Relatório tráfico de seres humanos 2019](#) [2019 Human Trafficking Report], 2020.
58. Observatório do Tráfico de Seres Humanos [Observatory on Trafficking in Human Beings], [Relatório tráfico de seres humanos 2018](#) [2018 Human Trafficking Report], 2019.

Instrumente practice

59. CATCH & SUSTAIN, [Anti-Trafficking Intervention Programme Targeted to Vulnerable Children](#), CATCH & SUSTAIN, n.d.
60. Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género [Commission for Citizenship and Gender Equality], [Tráfico de seres humanos: Manual de formação módulo 6 – Acolhimento e proteção das vítimas](#), [Human trafficking: Training manual module 6 – Reception and protection of victims], 2nd edition, 2021.

Cercetare și advocacy pentru ONG-uri și societatea civilă

61. Associação para o Planeamento da Família [Association for Family Planning], '[Assistência a vítimas de tráfico de seres humanos](#)', [Assistance to victims of human trafficking], Associação para o Planeamento da Família website, n.d., accessed 27 May 2025.
62. Wenke, D. and Costella, P., [IMPACT – Melhorar e Monitorizar os Sistemas de Proteção Contra o Tráfico e a Exploração de Crianças](#) [IMPACT – Improving and Monitoring Protection Systems Against Trafficking and Exploitation of Children], 2014.
63. Saúde em Português [Health in Portuguese], '[Webinar | Tráfico de Seres Humanos em Português](#)', [Webinar | Human Trafficking in Portuguese] Saúde em Português website, n.d., 28 July 2022.

64. Associação Portuguesa de Apoio à Vítima [Portuguese Association for Victim Support], '[Redes Especializadas](#)' [Specialized Networks], Associação Portuguesa de Apoio à Vítima website, n.d., accessed 27 May 2025.
65. Associação Portuguesa de Apoio à Vítima [Portuguese Association for Victim Support], '[Linha Internet Segura](#)' [Safe Internet Line], Associação Portuguesa de Apoio à Vítima website, n.d., accessed 27 May 2025.
66. Associação Portuguesa de Apoio à Vítima [Portuguese Association for Victim Support], '[Tráfico de Seres Humanos](#)' [Human Trafficking], Associação Portuguesa de Apoio à Vítima website, n.d., 2022, accessed 27 May 2025.
67. Akto | Direitos Humanos e Democracia [Akto | Human Rights and Democracy], '[O Nosso Trabalho – Tráfico de Seres Humanos](#)' [Our Work – Human Trafficking, Akto], | Direitos Humanos e Democracia website, n.d., accessed 27 May 2025.
68. Akto | Direitos Humanos e Democracia [Akto | Human Rights and Democracy], '[Tráfico de mulheres e raparigas: contexto europeu e português](#)' [Trafficking in women and girls: the European and Portuguese context], Akto – Human Rights and Democracy, 2018.
69. Mercadoria Humana [Human Merchandise], '[Sistema de Referência Nacional](#)' [National Reference System], Mercadoria Humana website, n.d., accessed 27 May 2025.
70. Associação para o Planeamento da Família [Association for Family Planning], '[Assistência a vítimas de tráfico de seres humanos](#)' [Assistance to victims of human trafficking], Associação para o Planeamento da Família website, n.d., accessed 7 February 2025.

Literatură academică

71. Clemente, M., '[Human trafficking in Portugal: An ethnography of research and data](#)', Studi Emigrazione, Vol. 54, No 208, 2017, pp. 663–686.
72. Cunha, A., Gonçalves, M. and Matos, M., '[Exploring Perceptions of Portuguese Police about Human Trafficking Victims and Perpetrators](#)', Crime, Law and Social Change, Vol. 77, Issue 3, 2022, pp. 253–273.
73. Farrell, A., Pfeffer, R. and Bright, K., '[Police perceptions of human trafficking](#)', Journal of Crime and Justice, Vol. 38, Issue 3, 2015, pp. 315–333.
74. Fernandes, Â., Gonçalves, M. and Matos, M., '[Exploring Human Trafficking Victimization Experiences in Portugal](#)', Victims & Offenders, Vol. 16, Issue 5, 2021, pp. 746–769.
75. Martinho, G., Matos, M. and Gonçalves, M., '[Professionals' Knowledge and Perceptions on Child Trafficking: Evidence from Portugal](#)', European Journal on Criminal Policy and Research, Vol. 30, Issue 1, 2022, pp. 39–61.
76. Martinho, G., Gonçalves, M. and Matos, M., '["It takes a community to save a child": Child trafficking knowledge of the Portuguese community](#)', Journal of Community Psychology, Vol. 50, Issue 2, 2021, pp. 1–20.
77. Martins, P. C., '[Child Trafficking: The Construction of a Social Problem](#)', in: Bracco, F. (ed.), Modern Slavery and Human Trafficking, IntechOpen, 2020.
78. Matos, M., Gonçalves, M. and Maia, Â., '[Understanding the criminal justice process in human trafficking cases in Portugal: Factors associated with successful prosecutions](#)', Crime, Law and Social Change, Vol. 72, Issue 5, 2019, pp. 501–525.

79. Melo, M. F. da S., [Tráfico de seres humanos: Dificuldades e desafios da prevenção e repressão](#) [Human trafficking: Difficulties and challenges in prevention and enforcement], Master's thesis, University of Minho, 2017.
80. Miranda, R. R., [O tráfico de seres humanos em Portugal e o princípio da não-punição das vítimas](#) [Human trafficking in Portugal and the principle of non-punishment of victims], (Master's thesis, Universidade Nova de Lisboa), RUN Repository, 2017.
81. Neves, S., "[Tráfico de mulheres brasileiras para fins de exploração sexual em Portugal e interseccionalidade: Um estudo de caso](#)" [Trafficking of Brazilian women for sexual exploitation in Portugal and intersectionality: A case study], PSICOLOGIA, vol. 24, no. 2, 2010, Article 2.
82. Palmer, E., '[Trafficked children and child protection systems in the European Union](#)', European Journal of Social Work, Vol. 22, Issue 4, 2019, pp. 551–562.

Publicații media

83. Eurojust, '[Crackdown on criminal network that used minors and women for street begging in Portugal](#)', Eurojust website, 12 April 2024, accessed 30 May 2025.
84. INTERPOL, '[Global raids rescue 3,200 potential victims of trafficking and identify 17,800 irregular migrants](#)', INTERPOL website, 6 November 2024, accessed 30 May 2025.
85. Lusa. (2023, June 14). "[Operação El Dourado. SEF sinalizou 47 vítimas de tráfico de pessoas](#)" [Operation El Dorado." SEF identified 47 victims of human trafficking], RTP Desporto. Accessed on October 13
86. SIC Notícias. (2023, June 14). [Operação "El Dourado": SEF sinaliza 47 vítimas de tráfico humano no desporto](#) [Operation El Dorado." SEF identified 47 victims of human trafficking], accessed on October 13
87. RTP Notícias. (2023, June 14). [Alegado tráfico humano no Bsports. Cúpula da Liga em reunião "de urgência"](#) [Alleged human trafficking at Bsports. League leaders hold "emergency" meeting.]. Accessed on October 13
88. Porto Canal (2023, June 14). [SEF identifica 47 vítimas de tráfico humano no Grande Porto](#) [SEF identifies 47 victims of human trafficking in Greater Porto]. Accessed on October 29
89. Sábado. (2023, May 10). [Menor foi vendida duas vezes pela mãe e acabou em rede de tráfico humano em Portugal](#) [Minor was sold twice by her mother and ended up in a human trafficking ring in Portugal]. 13
90. Jornal de Notícias. (2023, May 10). [Menina vendida duas vezes pela mãe forçada a roubar e mendigar](#) [Girl sold twice by her mother forced to steal and beg]. Accessed on October 13
91. Correio da Manhã. (2023, May 10). [Criança vendida duas vezes pela mãe obrigada a roubar e mendigar em Portugal](#) [Girl sold twice by her mother forced to steal and beg]. Accessed on October
92. Correio da Manhã. (2019, March 15). [Mulher condenada a seis anos por forçar adolescente a prostituir-se no Porto](#) [Woman sentenced to six years for forcing teenager into prostitution in Porto]. Accessed on October 13.
93. Diário de Notícias. (2019, March 15). [Tribunal condena mulher a seis anos de prisão efetiva por tráfico de pessoas](#) [Court sentences woman to six years in prison for human trafficking.] Accessed on October 13.

94. Alves, A. M., ‘[Governo reforça apoios à integração de crianças vítimas de tráfico de seres humanos na escola](#)’ [Government strengthens support for the integration of child victims of human trafficking into school], Público, 7 February 2025.
95. Henriques, J. G., ‘[Imigrantes em Portugal já ultrapassam 1,5 milhões, segundo a AIMA](#)’ [Immigrants in Portugal now exceed 1.5 million, according to AIMA], Público, 8 April 2025.
96. RTP Notícias, ‘[Conselho da Europa alerta para baixo número de condenações de traficantes de seres humanos](#)’ [Council of Europe warns of low number of convictions for human traffickers], Lusa, 13 June 2023.
97. A Verdade, ‘[APAV lança campanha de sensibilização sobre tráfico de seres humanos](#)’ [APAV launches awareness campaign on human trafficking], A Verdade website, 18 October 2022, accessed 30 May 2025.

România:

1. [Raportul de țară privind Siguranța Frontierelor - România](#)

Legislația națională

2. [Codul penal](#) român, versiunea actuală intrând în vigoare în februarie 1.2014
3. [Legea nr. 211/2004](#) privind anumite măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, emisă de Parlamentului României, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 4 iunie 2004
4. [Legea nr. 272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 159 din 5 martie 2014
5. [Legea nr. 39](#), privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, emisă de Guvernul României Parlament, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 50 din 29 ianuarie 2003
6. [Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane](#), publicată în M.O. MONITORUL OFICIAL NR. 783 din 11 decembrie 2001
7. [Hotărârea Guvernului nr. 88](#) din 31 ianuarie 2023 pentru aprobarea mecanismului național pentru identificarea și referirea victimelor traficului de persoane, emisă de Guvern al României, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 95 din 3 februarie 2023
8. [Hotărârea Guvernului nr. 49](#) din 19 ianuarie 2011 pentru aprobarea Cadrului Metodologie privind prevenția și intervenția într-o echipă și rețea multidisciplinară în situații de violență împotriva copiilor și violență domestică și a metodologiei intervenției multidisciplinare și interinstituționale privind copiii exploatați și copiii expuși riscului de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și ca și copii migranți români victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor țări statelor, emise de Guvernul României, publicate în MONITORUL OFICIAL nr. 117 din 16 februarie 2011.
9. [Hotărârea Guvernului nr. 867](#) din 29 iulie 2009 privind interzicerea muncii periculoase pentru copii, emisă de Guvernul României, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 568 din 14 august 2009.
10. [Hotărârea Guvernului nr. 1443](#) din 2 septembrie 2004 privind metodologia de repatrierea copiilor români neînsoțiți și asigurarea unei protecții speciale măsuri luate în favoarea lor de către Guvernul României, publicate în MONITORUL OFICIAL Nr. 873 din 24 septembrie 2004.

Documente de politici și îndrumări administrative

11. [Hotărârea Guvernului nr. 533](#) din 16 mai 2024 privind aprobarea Strategiei Naționale împotriva traficului de persoane pentru perioada 2024-2028, emisă de Guvernul României, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 467 din 21 mai 2024.
12. [STRATEGIA NAȚIONALĂ din 12 octombrie 2023 pentru protecția și promovarea copiilor drepturi „Copii protejați, Românie sigură”, 2023 - 2027](#), emisă de Guvernul României, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 942 bis din 18 octombrie 2023, în conformitate cu [LEGEA nr. 272](#) din 21 iunie 2004 (**republicată**), privind protecția și promovarea copiilor drepturi.

Rapoarte instituționale și de monitorizare

13. [Raportul privind traficul de persoane din 2025: România](#), la 30 septembrie 2025, Oficiul pentru Monitorizarea și Combaterea traficului de persoane, Departamentul de Stat al SUA
14. 2025 GRETA - Grupul de experți privind acțiunea împotriva traficului de ființe umane. A PATRA RUNDA DE EVALUARE - „Măsuri pentru prevenirea și detectarea vulnerabilităților la traficul de persoane”, [RAPORT DE EVALUARE - ROMÂNIA](#), Publicat la 12 noiembrie 2025.
15. [SITUAȚIA STATISTICĂ PRIVIND VICTIMELE IDENTIFICATE ÎN PRIMA JUMĂTATE A ANULUI 2025](#), Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2025.
16. [Raport anual privind evoluția traficului de persoane în România, 2024](#) - Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2024.
17. [Raport anual privind evoluția traficului de persoane în România, 2023](#) - Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2023.
18. [Raport anual privind evoluția traficului de persoane în România, 2022](#) - Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2022.
19. [Raport anual privind evoluția traficului de persoane în România, 2021](#) - Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2021.
20. [Raport anual privind evoluția traficului de persoane în România, 2020](#) - Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2020.
21. [Raport anual privind evoluția traficului de persoane în România, 2019](#) - Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2019.

Instrumente practice

22. [GHID PRACTIC PENTRU IDENTIFICAREA ȘI RAPORTAREA CAZURILOR DE TRAFIC DE PERSOANE PENTRU ACTORII COMUNITARI](#), Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2025.
23. [GHID PRACTIC PENTRU IDENTIFICAREA ȘI TRIMITEREA CAZURILOR DE TRAFIC DE PERSOANE PENTRU PROFESIONIȘTI - Cazuri care implică victime adulte ale cetățeniei române](#), Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2025.
24. [GHID PRACTIC PENTRU IDENTIFICAREA ȘI TRIMITEREA CAZURILOR DE TRAFIC DE COPII PENTRU SPECIALIȘTI](#), Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2025.
25. [GHID PRACTIC PENTRU IDENTIFICAREA ȘI RAPORTAREA CAZURILOR DE TRAFIC DE PERSOANE PENTRU PERSONALUL MEDICAL](#), Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), 2025.

Cercetare și advocacy pentru ONG-uri și societatea civilă

26. Lanțuri ascunse și verigile lipsă – Traficul de copii în România: Un studiu cuprinzător, publicat în februarie 2025.

Publicații media

27. PROTV, “Membrii grupării de cămătari din Dâmbovița, reținuți de DIICOT, se lăudau cu sume mari de bani pe rețelele de socializare” reținuți de DIICOT, se lăudau cu sume mari de bani pe rețelele de socializare) publicat pe 29 septembrie 2023, accesat la 10 octombrie 2025.
28. ADEVARUL “Proxeneți și cămătari care au îngrozit două județe, cu ramificații în Austria și Germania. Descinderi în forță” ramificații în Austria și Germania. Coborâri puternice, publicat la 29 septembrie 2023, accesat la 10 octombrie 2025.
29. Spy News, “Cine este patronul fast food-ului din Brașov care racola copii pe internet pentru prostituție”, publicat la 20 august 2021, accesat la 11 octombrie 2025.
30. Ziaristii, “Un mare șef de la McDonald’s Brașov chema fete pentru angajare și le racola să se prostitueze” (Un șef important de la McDonald's Brașov chema fete pentru angajare și recrutare” să se prostitueze.), publicat pe 20 august 2021, accesat pe 11 octombrie 2025.
31. Monitorul de Neamt, “Copii traficați în Franța, la furat” (Children trafficked into France to „a fura”), publicat la 22 ianuarie 2018, accesat la 12 octombrie 2025.
32. DIGI 24, “Zeci de minori români obligați să fure în Franța” (Zezi de minori români forțați a fura în Franța), publicat la 20 iunie 2017, accesat la 12 octombrie 2025.
33. Politia romana, “REȚINUT PENTRU TRAFIC DE MINORI”, publicat la 10 aprilie 2024, accesat la 13 octombrie 2025.
34. Ziua de Constanta, “Minoră de 16 ani, forțată să se prostitueze în Germania. Se fac cercetări pentru infracțiunea de trafic de minori” (pentru infracțiunea de trafic de minori „Germania. Anchetă în curs pentru infracțiunea de trafic de minori”), publicat pe 10 aprilie 2024, accesat la 13 octombrie 2025.

Contact Details

**ADPARE- Asociația pentru Dezvoltarea Practicilor
Alternative de Reintegrare și Educație**

e. adpare@adpare.eu

t. +4 (021) 253 29 04

dpare.eu

Co-funded by
the European Union

